

İstanbul

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı

ISTANBUL TURKISH FOR FOREIGNERS COURSE BOOK **A2**

İSTANBUL YABANCIALAR İÇİN TÜRKÇE DERS KİTABI A2

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Yalçın YILMAZ

EDİTÖR

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN

EDİTÖR YARDIMCISI

Funda KESKİN

HAZIRLAYANLAR

Dr. Fatma BÖLÜKBAŞ

Enver GEDİK

Gül GÖNÜLTAŞ

Funda KESKİN

Fazilet ÖZENÇ

Hande TOKGÖZ

Gizem ÜNSAL

REDAKSİYON – TASHİH

Hande TOKGÖZ

ÇEVİRİ

Dr. Oğuz CİNCİOĞLU

TASARIM

Şeref KOCAMAN

Baskı 2012

Kültür Sanat Basımevi

www.kulturbasim.com

© Bu kitabın bütün hakları KÜLTÜR SANAT BASIMEVİNE aittir.

ÖN SÖZ

Günümüzde hayatımızın her alanını bilimsel, teknolojik, kültürel ve sosyal gelişmeler yönlendirirken, bu gelişmeler yabancı dil bilmeyi de farklı ülkelerle bilimsel, siyasal ve ekonomik alanlarda görüş alışverişinde bulunmak, iş ve kültürel ilişkileri geliştirmek ve yabancı dilin konuşıldığı ortamlarda günlük iletişime katılabilmek için bir ihtiyaç haline getirmiştir.

Bu durum iletişim ortamlarını ve iletişimimin işleyiş biçimlerini etkilemiş, insanlar arasındaki iletişimim temel aracı olan dilin öğretim sürecinin, günümüzün şartları ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenmesini ve yabancı dil öğrenen bireyleri yeterli dilsel ve düşünSEL donanıma ulaştırmayı gerekli kılmıştır.

Bu doğrultuda temeli yüzyıllar öncesine dayanan ve dünyada en çok konuşulan diller arasında ilk sıralarda yer alan Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlık kazanması ve bunun sonucunda da kendi dillerine yönelme eğilimleri; dünyadaki sosyal ve ekonomik gelişmelere paralel olarak Türkiye'nin derin tarihî ve kültürel köklerinden edindiği mirasla bir kat daha önem kazanması; Avrupa Birliği sürecinde Avrupa ülkeleri ve Türkiye arasındaki ikili ilişkilerin gelişmesi; Türkiye'nin uluslararası öğrenci değişim programlarına etkin olarak katılması ve Türkiye'deki eğitim olanaklarının iyi olması Türkçeye olan bu ilgiyi arttırmıştır.

Çok dillilik ve çok kültürlülüğün giderek önem kazandığı 21. yüzyılda, yabancı dil öğretimi artık sadece dil becerisinin kazandırılmasından çok, o dilin içinde geliştiği kültürün de öğretilmesini amaçlamaktadır. Bu sebeple öğrenciye, hedef dili kullananların sosyal, kültürel yapısını, değer yargılarını, dünya görüşünü belirli ölçülerde tanıyabilmesine yardımcı olacak biçimde eğitim vermek gerekmektedir. Bu bağlamda "İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim seti yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminin, doğu kültürüyle batı kültürü arasında köprü durumunda olan ülkemiz kültürünü, düşünce tarzını aktaracak, günümüz şartlarına uygun, en güncel dil yöntemleri ile hazırlanmış kapsamlı bir settir. Bu set, 1933 yılından beri yabancılara Türkçe eğitimi veren İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinin deneyim ve birikimlerinden oluşmuştur.

"İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim setinin değişmez ilkesi Türkiye'nin resmî dili olan İstanbul Türkçesini, Türkçe eğitim alan öğrencilerimize en çağdaş teknik, metot ve yaklaşımalarla öğrenme fırsatı sunmaktadır.

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN

24.08.2012 / Beşiktaş

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER

	ÜNİTE ADI	KONU	OKUMA
1. ÜNİTE sayfa 7-22	GEZELİM GÖRELİM	A. Mutfakta B. Lokantada C. İnternette	A. Şiş kebab yapalım B. Yemek siparişi C. Arkadaş arıyorum
2. ÜNİTE sayfa 23-36	HABERİNİZ OLSUN	A. Buluşlar-icatlar B. Geçen hafta sonu C. Haberler	A. Dünyada ilkler B. Dün neler yaptı? C. Sağlıklı için balık
3. ÜNİTE sayfa 37-50	NELER OLACAK?	A. Gelecek planları B. Nereye gideceğiz? C. Hava durumu	A. Oğluma mektup B. Avrupa turu C. Piknikte
4. ÜNİTE sayfa 51-66	EVVEL ZAMAN İÇİNDE	A. Kim ne yapmış? B. Masallar ve efsaneler C. Fıkralar	A. Yeni komşu B. Keloğlan ve sihirli tas C. Eşeğin sözü
5. ÜNİTE sayfa 67-80	NE OLUR NE OLMAZ	A. Doğa olayları B. Alışkanlıklar ve ricalar C. Özetler	A. Doğa olayları B. Alışkanlıklarımız ve hobilerimiz C. Çalikuşu
6. ÜNİTE sayfa 81-94	NELER YAPABİLİRSİNİZ?	A. Yetenekler B. Lütfen C. Görmeden gitmeyelim	A. İş ilanı B. Otelde C. Yağmurlu bir günde İstanbul'da neler yapabilirsiniz?

İNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER

DİL BİLGİSİ	DİNLEME	YAZMA	KONUŞMA
A. Emir kipi B. İstek kipi C. Yapım ekleri (-II, -sIz, -IIk)	A. Yol tarifi B. Tatil planı C. Evlilik haberı	A. Yemek tarifi B. Dünya turu C. İnsanları fiziksel olarak tanıtmaya	A. Yol tarif etme B. Lokanta diyalogu C. Arkadaşımızı tanıtma
A. Belirli geçmiş zaman B. İsim cümlelerinde belirli geçmiş zaman Bağlaçlar (çünkü, bu sebeple, bu nedenle) C. Vasıta eki (ile)	A. Önemli kişiler B. Hafta sonu C. Haberler	A. Geçmişimiz B. Geçen yaz tatilimiz C. Haber yazma	A. Dünüyadaki ünlüler B. Seyahatlerimiz C. Haber anlatma
A. Gelecek zaman B. İsim cümlelerinde gelecek zaman C. Karşılaştırma (gibi, kadar)	A. Seçim vaatleri B. Ailece bir tatil C. Hava durumu	A. Bizim seçim vaatlerimiz B. Gelecek tatilimiz C. Giyim tarzları	A. Gelecek planlarımız B. Ülkemizdeki turistik yerler C. Ülkemizde hava
A. Belirsiz geçmiş zaman B. Pekiştirme sıfatları Küçültme ekleri (-Clk, -CA, -cAğlz) C. Doğrudan anlatım (diye) Bağlaçlar (hem hem, ne ne, ya ya)	A. Ünlü olmadan önce B. Bir İstanbul efsanesi C. Rüyalar	A. Hayatımızdaki önemli kişiler B. Masal tamamlama C. Komik bir anı	A. Geçmişimiz B. Şehir efsaneleri C. Fıkra anlatma
A. Geniş zaman B. Rica etme C. -Dlr eki	A. İklimler B. Affedersiniz C. Hokkabaz	A. Ülkemiz iklimi B. Diyalog yazma C. Film özeti	A. Yer çekimi B. Bir günümüz C. Filmler
A. Yeterlilik fiili (-(y)Abil) B. Yeterlilik fiili fonksiyonları C. Zarf-fiiller (-(y)Ip, -mAdAn)	A. İş arıyorum B. İlk yolculuk C. Ayaküstü yemekler	A. İş görüşmesi B. Tavsiyelerimiz C. Yabancı bir şehirde	A. Yeteneklerimiz B. Mutluluk formülleri C. Ülkemiz yiyecekleri

ÜNİTE 1

BECERİLER

- % Tarif etme
- % Emir ve istekleri bildirme ve anlayabilme

DİL BİLGİSİ

- % Emir kipi
- % İstek kipi
- % Yapım ekleri
(-li, -slz, -llk)

KELİMELER

- % Mutfak ve yemek kültürü
- % Yer, yön ve miktar sıfatları
- % Sağlık
- % Uyarı levhaları
- % Çeşitli dilekler

GEZELİM GÖRELİM

ÜNİTE 1

GEZELİM GÖRELİM

A. MUTFAKTA

gelsin, yapsın mı, konuşmasın mı,
ekleyin, ilerleyin, tarif edin, içmeyin

-İki adet yumurtayı çırpin ve biraz tuz ekleyin.

-Orta kısımlara doğru ilerleyiniz.

-O da partide gelsin mi? -Evet, gelsin. -Hayır, gelmesin.

-Sağa dönün, cadde boyunca ilerleyin.

-Sağlıklı beslenin.

-Geçmiş olsun.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Türk yemeklerini seviyor musunuz?
- 2 Hangi Türk yemeklerini biliyorsunuz?
- 3 Aşağıdaki resimlere bakalım. Bu fiilleri hangi yiyeceklerle kullanıyoruz? Yazalım.

Ekmek

Haşlamak

Çırpmak

Kaynatmak

Doğramak

Kızartmak

Süzmek

Rendelemek

Makarna: ..... Peynir: ..... Tuz: .....

Patates: ..... Et: ..... Havuç: .....

Yumurta: ..... Su: ..... Domates: .....

- 4 Aşağıdaki kelimeleri boşluklara yerlestirelim.

kilogram	litre	demet	tane	dilim	bardak	fincan	kâse	kaşık	avuç
bir ..... kahve	bir ..... ayran	bir ..... ekmek	bir ..... maydanoz	bir ..... fındık	 	 	 	 	
bir ..... çorba	dört ..... armut	bir ..... meyve suyu	üç ..... karpuz	bir ..... salça	 	 	 	 	

OKUMA

ŞİŞ KEBAP YAPALIM

Kebap için malzemeler: 1 kilogram kuşbaşı et, 4 adet soğan, 2 adet domates, 2 adet biber, 1 kaşık sıvı yağ, maydanoz, karabiber, kekik, tuz.

Eti geniş bir kaba koyun. Üstüne sıvı yağ, karabiber, kekik ve tuz ilave edin; karıştırın. Biberleri ve domatesleri küp küp doğrayın. Sırayla eti, domatesi ve biberi şişe dizin. Tavada yüksek ateşte pişirin. Maydanoz ile süsleyin. 20 dakika sonra yemeğiniz hazır.

Afiyet olsun.

- 5 Kebap için kaç adet biber kullanıyoruz?
- 6 Kebabı ne ile süslüyoruz?
- 7 Siz kebabı hangi içecek ile seviyorsunuz?
- 8 Kebabı seviyor musunuz?

YA SİZ?

Siz de yemek yapıyor musunuz? En iyi hangi yemeği yapıyorsunuz? Tarif edelim.

DİL BİLGİSİ

Emir Kipi (Imperative Case)

Emir kipi; bir işin, oluşun, hareketin yapılmasını ya da yapılmamasını emretmek için kullanılır. Kişi kendine emredemeyeceği için, 1. tekil (ben) ve 1. çokul (biz) kişilerde emir kipi kullanılmaz.

This form is used to order to do or not to do something. "I" and "we" pronouns are not used in this form, because a person cannot order to himself / herself.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	-	-	-	-
Sen	gel	gelme	-	-
O	gelsin	gelmesin	gelsin mi	gelmesin mi
Biz	-	-	-	-
Siz	gelin / geliniz	gelmeyin / gelmeyiniz	-	-
Onlar	gelsin(ler)	gelmesin(ler)	gelsin(ler) mi	gelmesin(ler) mi

Örnek:

Lütfen derste sessiz olun.

Ona asla inanma.

Toplantıya Gökhan da gelsin mi?

Buraya park etmeyin.

Kolay gelsin.

9 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Bu odayı hemen temizle..... .
2. Sekreter dosyayı bugün gönder..... ?
3. Derse geç kal..... .
4. Arkadaşlarınızla kavga et..... .
5. Lütfen tuvaletleri temiz kullan..... .
6. Partiye mutlaka Ayşe de gel..... .
7. Annenize yalan söyle..... .
8. Yağmur yağıyor. Dışarı şemsiyesiz çıktı..... .
9. Bilgisayarda oyun oyna..... , ödevlerinizi yap..... .
10. Çok yorgunlar. Bu kafede biraz dinlen..... ?

10 Aşağıdaki boşluklara verilen fillerin emir kiplerini yerleştirelim.

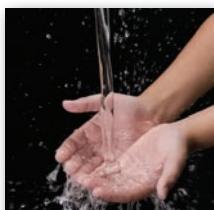

DÜNYACA ÜNLÜ TÜRK DOKTOR MEHMET ÖZ'DEN 7 ALTIN TAVSİYE

özen göstermek	hareket etmek	yemek	yaptırmak
ihmal etmek	olmak	görüşmek	uyumak

1. Bol bol .....
2. Gerekli sağlık testlerini düzenli olarak .....
3. Çevrenizde iyi ve güvenilir dostlarınız .....
4. Haftada bir kez balık .....
5. Akrabalarınızla ....., bunu .....
6. Ecza dolabınıza .....
7. Düzenli ve ihtiyacınız kadar .....

11 Biz de resimlere bakalım ve sağlıklı yaşam için tavsiyeler yazalım.

12 Ne zaman, ne söylüyoruz? Uygun cümleleri yerleştirelim.

Çok yaşayın! Geçmiş olsun!
Hayırlı olsun! Elinize sağlık!

Hasta bir kişiyi ziyaret ediyorsunuz.

Yemek yiyorsunuz ve çok beğeniyorsunuz.

Arkadaşınız yeni bir ev alıyor.

Hapşırın bir kişiyi görüyorsunuz.

DİNLEME

- 13 Aşağıdaki diyaloğu dinleyelim. Uygun kelimelerle tamamlayalım.

YOL TARİFİ

Harun ile Ömer spor salonuna gidiyorlar. Harun otoparkta ve yolu bulamıyor. Ömer ona yolu tarif ediyor:

Harun: Alo!

Ömer: Efendim!

Harun: Merhaba Ömer. Şu an otoparktayım. Spor salonuna nasıl gelebilirim?

Ömer: Harun, şimdi otoparktan ..... ve sağa ..... .

Harun: ..... Atatürk Caddesi sanırım.

Ömer: Evet, oradan Şifa Hastanesine kadar .....

Harun: Evet, hastaneyi ..... şu anda.

Ömer: Şimdi oradan karşıya ..... ve Halk Kütüphanesinden sola .....

Harun: İstiklal Caddesi'ne mi .....

Ömer: Evet, oradan da dosdoğru ..... . Gül Çiçekçisi'ni ve Atatürk Lisesini .....

Harun: Bahar Büfesi'ni .....

Ömer: İşte oradan sağa ..... ve yolun karşısına .....

Harun: Süper! Gençlik Spor Salonu'nun önündeyim.

Ömer: ....., haydi.

Harun: Tamam, ... şimdi. Görüşürüz.

Ömer: .....

YAZMA

- 14 Sizin yemek konusundaki ilk tecrübeiniz neydi? Hatırlıyor musunuz?

- 15 Aşağıdaki resimde bir anne kızına yemek tarifi veriyor. Tarifi diyalog hâlinde yazalım.

Anne:

Kızı / Oğlu:

KONUŞMA

- 16 Arkadaşımıza, İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinden evimizi tarif edelim.

ÜNİTE 1

GEZELİM GÖRELİM

B. LOKANTADA

gidelim mi, ismarlayayım,
yapmayalım mı, izlemeyelim

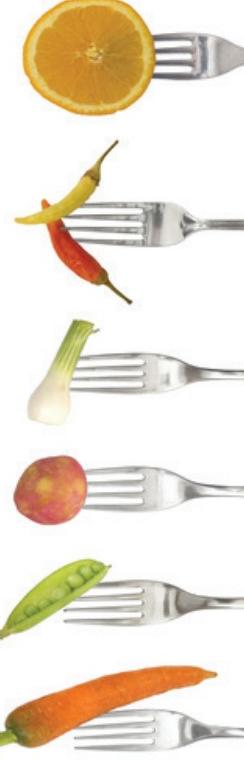
-Kantine gidelim mi?
-Ben bir porsiyon baklava alayım.
-Haydi, dışarı çıkalım!
-Bu bölümde sigara içmeyelim.

-Evet, gidelim. -Hayır, gitmeyelim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Aşağıdaki menüyü inceleyelim. Hangi yemekleri biliyorsunuz?

MENÜ		
ÇORBALAR	ANA YEMEKLER	TATLILAR
MEZELER	SALATALAR	İÇECEKLER
Mercimek Çorbası İşkembe Çorbası Ezogelin Çorbası Yayla Çorbası	Karışık Kebap Adana Kebap Urfa Kebap Tavuk Şiş Izgara Köfte Izgara Balık	Baklava Kazandibi Sütläç Künefe
Yaprak Sarma Biber Dolması Paçanga Böreği İçli Köfte	Mevsim Salatası Çoban Salatası Ton Balıklı Salata Sezar Salatası	Ayran Kola Gazoz Soda Şalgam Suyu Çay Türk Kahvesi

OKUMA

YEMEK SİPARİŞİ

Onur: Çok açım.

İnci: Haydi, güzel bir lokantaya gidelim.

Onur: Garson Bey, bakar misiniz?

Garson: Evet efendim, buyurun.

Onur: Bugün ana yemekte neler var?

Garson: Köfte, tavuk ve balık.

Onur: Ben köfte alayım. Hayatım sen ne yemek istiyorsun?

İnci: Ben de tavuk alayım.

Onur: Salatalarınız neler peki?

Garson: Çoban salatası ve mevsim salatası.

Onur: Biz soğan yemiyoruz. Ortaya bir mevsim salatası alalım.

İnci: Tatlı olarak neyi öneriyorsunuz?

Garson: Kadayıf ve baklavamız çok lezzetli.

İnci: Ben kadayıf yiyeşim.

Onur: Ben de baklavayı denemek istiyorum.

Garson: Peki efendim, hemen getiriyorum...

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazalım.

1. Menüde sadece iki çeşit salata var. ( )
2. İnci baklava yemek istemiyor. ( )
3. Onur yeterince kibar değil. ( )
4. Onur köfte, İnci tavuk istiyor. ( )
5. Garson hiç kibar değil. ( )

YA SİZ?

**Menüye bakalım, siz neler yemek istiyorsunuz?
Söylediyim.**

DİL BİLGİSİ

İstek Kipi (Optative Case)

Bir isteği, bir dileği anlatmak için kullanılır. Günümüzde istek kipi, 2. ve 3. şahıslarda (sen, siz, o, onlar) kullanılmamaktadır. 2. ve 3. şahıslarda, istek kipi yerine emir kipi getirilir. İstek kipi genellikle 1. tekil (ben) ve 1. çoğul (biz) şahıslarda kullanılmaktadır.

This form is used to express a wish. In modern Turkish this form is not used with “you, he, she, it, they”. Instead the form is generally used with “I” and “we”.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	geleyim	gelmeyeyim	geleyim mi	gelmeyeyim mi
Sen	-	-	-	-
O	-	-	-	-
Biz	gelelim	gelmeyelim	gelelim mi	gelmeyelim mi
Siz	-	-	-	-
Onlar	-	-	-	-

Örnek:

Bu akşam konser giyelim mi?

Biraz daha çalışayım.

Yarın erken kalkalım.

Haydi acele et! Geç kalmayalım.

Kitabını hemen getirmeyeyim mi?

3 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Ben seni dışında bekle..... .
2. Biz sizinle gel..... .
3. Sana çikolata al..... ?
4. Fakir insanlara yardım et..... .
5. Bu konuyu tekrar anlat..... ?
6. Durakta sarı çizgiyi geç..... .
7. Ondan hoşlanmıyorum, bence onu yanımıza çağır..... .
8. Bu yaz tatilde Bodrum'a git..... .
9. Hafta sonu beraber bir şeyler yap..... ?
10. Haydi basketbol oyna..... .

4 Aşağıdaki kelimelerle cümleler oluşturalım.

1. gitmek / gelecek hafta / biz / Kız Kulesi

.....

2. ismarlamak / yarın / sana / baklava

.....

3. yemek / Lahmacun / bu lokanta

.....

4. yapmak / Heybeliada / hafta sonu / piknik

.....

5. almak / Sirkeci / pazar günü / lokum

.....

5 Örnekteki gibi cümleler yazalım.

-Çok yorgunum. Ne yapayım?

-Biraz dinlen.

1. ..... ?

Camı açın.

2. Cüzdanımı bulamıyorum. Ne yapayım?

..... .

3. Arkadaşım hasta. Ne yapayım?

..... .

4. ..... ?

Taksim'e gidelim.

5. Yarın doğum günüm, herkesi çağırıyorum.

Ama Berk ile Zeynep konuşmuyor. Ne yapayım?

..... .

6. ..... ?

Evet gidelim.

7. ..... ?

Tavuk pişir.

8. Taksiye binelim mi?

..... ?

9. Sana para vereyim mi?

..... .

10. ..... ?

Bence yeşil kazağı giy.

6 Aşağıdaki boşlukları emir ve istek kipiyle dolduralım.

Demet: Bu akşam bir şeyler yap.....?

Gül: Üzgünüm. Anne-me gideceğim.

Demet: Sinemaya gitmek istiyorum ama yalnız gitmek istemi-yorum.

Gül: Bugün benim için çok önemli çünkü annemin doğum günü.

Demet: Tamam canım, ben de kendime başka bir arkadaş bul..... .

Gül: Bu akşam git..... . Bekle yarın akşam beraber git..... .

Demet: Peki yarın akşam beraber git..... .

Gül: Ben seni yarın ara..... , sinemanın önünde buluş..... .

Demet: Biraz geç buluş..... . Çünkü yarın çok işim var. Sinemadan sonra yemek ye..... ?

Gül: Tamam, ye..... . Ben seni yarın 19.00'da ara..... . Ben şimdi mağazaya git..... . Anneme güzel bir hediye al..... . Aklıma geldi annemin doğum gününe beraber git..... ?

Demet: Tamam, git..... . Ama ben de ona bir hediye al..... .

DİNLEME

- 7 Aşağıdaki diyalogu dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

TATİL PLANI

Hande: Gelecek ay tatile çıkıyoruz kızlar, biliyorsunuz. Nereye .....?

Gözde: Ben uzun zamandır Kapadokya'yı görmek istiyorum. Bence oraya gidelim.

Canan: Kapadokya yazın çok ..... oluyor ve orada deniz yok. Antalya'ya gidelim.

Zeynep: Antalya da çok ..... . Bence güzel bir Karadeniz turuna .....

Hande: Oraları çok merak etmiyorum açıkçası. Bence en iyisi İzmir'e gidelim. Önce Kuşadası'nda denize ..... , sonra Efes'i ve Afrodisias'ı ..... . Son iki gün de Balıkesir'e Cunda Adası'na gidelim. Orası oldukça sakin ve ..... bir yer.

Gözde: Bence harika bir fikir!

Canan: O zaman öğleden sonra tatil için alışveriş ..... .

Hande: Haydi kızlar, hemen ..... !

- 8 Metne göre kim, nereye gitmek istiyor? Eşlestirelim.

1. Hande	a. Karadeniz
2. Gözde	b. Cunda Adası
3. Canan	c. Antalya
4. Zeynep	ç. Kapadokya

13. Siz Türkiye'de nereleri biliyorsunuz? Tatil için istek kipi ile öneriler yazalım.

YAZMA

- 9 Hep birlikte dünya turuna çıkıyoruz. Nerelere gidelim? Neler yapalım? Önerilerimizi yazalım.

KONUŞMA

- 10 Arkadaşlarımızla grup oluşturalım. Bir kişi garson diğer kişiler müşteri olsun. Bir diyalog yazalım.

ÜNİTE 1

GEZELİM GÖRELİM C. İNTERNETTE

- sarı saçlı, uzun boylu, gözlüklü, tuzluk,
kiralık, şekersiz
- Mavi gözlü, sarı saçlı, uzun boyluyum.
-Bu yemek çok tuzsuz.
-Yazlık evimiz Bodrum'da.
-Ben öğretmenlik yapıyorum.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 İnternette en çok hangi sitelere girdiğiniz?
- 2 Sosyal paylaşım ve arkadaşlık sitelerini kullanıyor musunuz?
- 3 Sizce bu sitelerin yararları ve zararları nelerdir?

OKUMA

ARKADAŞ ARIYORUM

The screenshot shows a search interface with filters for Age Range, Gender, Country, and City, followed by a search button. Below the filters are three user profiles:

- Merve (Female):** Benim adım Merve. 25 yaşındayım. Siyah dalgalı saçlı, yeşil gözlü, orta boylu, beyaz tenli, sevimli bir kızım. Bir okulda öğretmenlik yapıyorum. Dürüstlük benim için çok önemlidir.
- Hakan (Male):** Benim adım Hakan. 29 yaşındayım. Sarı saçlı, mavi gözlü, uzun boylu, gözlüklü, esprili, yakışıklı bir erkeğim. Bir şirkette mühendislik yapıyorum. Tembelliği sevmiyorum.
- Nesrin (Female):** Benim adım Nesrin. 35 yaşındayım. Kızıl saçlı, yeşil gözlü, biraz kısa boylu, neşeli, iyi kalpli, hareketli bir bayanım. Bir hastanede doktorluk yapıyorum. Dengesiz insanlardan hoşlanmıyorum.

- 4 Aşağıdaki resimlerle profil yazılarını eşleştirelim. Boşlukları dolduralım.

Ad: .....

Fiziksel Özellikler:

.....
.....

Ad: .....

Fiziksel Özellikler:

.....
.....

Ad: .....

Fiziksel Özellikler:

.....
.....

5 Kişilere uygun sıfatları seçelim, yerleştirelim.

şirin komik çalışkan
enerjik güleryüzlü dürüst

YA SİZ?

Biz de kendimize, sosyal paylaşım sitesi için bir profil oluşturalım.

Merve: .....

Hakan: .....

Nesrin: .....

DİL BİLGİSİ

Sıfat Yapım Ekleri (Adjective Making Suffixes): -lı / -sız

isim + -lı

-lı eki, sadece isimlerden sonra gelir. Eklendiği ismi sıfat yapar.
These suffixes come only after nouns, and change nouns into adjective.

Örnek:

Bu makarna çok tuzlu.

Annem çok güzel üzümlü kurabiye yapıyor.

Yusuf çok dikkatli bir öğrenci.

Sakallı adam tıraş oluyor.

Pazar günü Bursalı bir arkadaşım geliyor.

isim + -sız

-sız eki, sadece isimlerden sonra gelir. “-lı” ekinin olumsuzudur, genel olarak “yokluk” anlamı veren sıfatlar yapar.
This suffix comes only after nouns. This is the negative form of suffix ‘-lı’. Generally, this suffix is used to indicate absence.

Örnek:

Çayı şekersiz içiyorum.

Derse kalemsiz ve deftersiz gelmeyin.

Karıncalar, zararsız hayvanlardır.

Günlerim sensiz geçmiyor.

Saygısız insanlardan nefret ediyorum.

6 Aşağıdaki kelimelelere örnekteki gibi “-lı” ve “-sız” eki getirelim.

sağlıklı sağıksız

başarı..... başarı.....

şeker..... şeker.....

suç..... suç.....

tuz..... tuz.....

akıl..... akıl.....

sabır..... sabır.....

lezzet..... lezzet.....

güç..... güç.....

hak..... hak.....

İsim Yapım Eki (Noun Making Suffix): -lık

-lık eki, isim ve isim soylu kelimelelere gelerek soyut isimler, yer, alet ve meslek isimleri türetir.

This suffix reproduces abstract nouns, place, device and occupational name by coming after nominalwords.

isim / sıfat + -lık

Soyut isimler veya meslek isimleri yapar:

Soyut isimler

Meslek isimleri

güzel	güzellik	öğretmen	öğretmenlik
iyi	iyilik	kapıcı	kapıcılık
bol	bolluk	doktor	doktorluk
sessiz	sessizlik	gözlükçü	gözlükçülük
doğu	doğruluk	mühendis	mühendislik

İsimlerin sonuna gelerek isim veya sıfat yapar:

şeker	şekerlik	perde	perdelik kumaş
kitap	kitaplık	yaz	yazlık ev
tuz	tuzluk	çocuk	çocukluk günleri
söz	sözlük	kira	kiralık ev
göz	gözlük	kış	kışlık giysi

Sayılarla belirtilen isimlerin sonuna gelerek sıfatlar yapar:

üç gün	üç günlük yol
dört kişi	dört kişilik masa
beş para	beş paralık adam
yetmiş	yetmişlik nine

Örnek:

Tuğba İstanbul'da kiralık bir ev arıyor.

Eve yeni bir kitaplık alalım.

Murat'ın ablası bir klinikte veterinerlik yapıyor.

O elaz gözlü, uzun boylu kız bizim sınıfımızda.

Biz iki kişilik bir oda kiralamak istiyoruz.

7 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi uygun eklerle tamamlayalım.

1. Sarı saç....., mavi göz....., Çanakkale..... bir adam-la evleniyor.
2. Öğretmen..... çok kutsal bir meslektir.
3. İyi..... yapalım, kötü..... yapmaya lım.
4. Şemsiye..... adam, benim babam.
5. Eren tek kat..... bir evde oturuyor.
6. Annem kıyma..... böregi çok seviyor.
7. Tramvay geliyor, dikkat..... ol!
8. Her gün makarna ve pizza yiyor. Çok sağlık..... besleyen.
9. Güzel..... geçicidir ama aptal..... kalıcıdır.
10. Anne! Benim gece..... nerede?

8 Aşağıdaki sıfatların zıt anamlarını işaretleyelim.

1. Sinirli	—————>	Sakin / Sinirsız
2. Yaşlı	—————>	Yaşsız / Genç
3. Pahalı	—————>	Pahasız / Ucuz
4. Hızlı	—————>	Hızsız / Yavaş
5. Evli	—————>	Evsiz / Bekâr

DİNLEME

9 Aşağıdaki diyalogu dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

EVLİLİK HABERİ

Candan: Biliyor musun? Merve .....

Suna: Aaaa! Kiminle? O ..... , ... , ... çocukla mı?

Candan: Hayır, onunla evlenmiyor. Mert'i tanıyor musun?

Suna: Mert mi? O da kim?

Candan: Hani ..... , ... , ... , ... ve ..... bir çocuk var ya, bizim okulda ..... yapıyor.

Suna: Gerçeken mi! Harika! Merve'yi çok seviyorum, hep mutlu olsun inşallah.

YAZMA

10 Aşağıdaki resimleri inceleyelim. Kişilerin fiziksel özelliklerini yazalım.

KONUŞMA

11 Biz de sınıfından bir arkadaşımızı tarif edelim.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

YEMEK KÜLTÜRÜ

1. Aşağıda farklı ülkelerin bazı ünlü yemekleri var. Kişiler ile yemek resimlerini eşleştirelim.

Merhaba. Benim adım Shiye. Çinliyim. Pekin ördeği çok lezzetli ve farklı bir yemek.

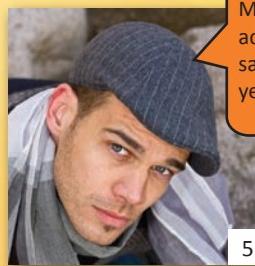
Merhaba. Benim adım Aynaz. İranlıyım. Hores bademcana patlıcan, et ve domates ile yapıyoruz. Çok lezzetli.

Merhaba. Benim adım Elenora. İtalyanlıyım. Lazanyayı tavsiye ediyorum.

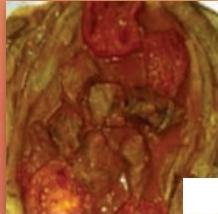
Merhaba. Benim adım Margarita. Rusyalıyorum. Pelmeniye bayılıyorum.

Merhaba. Benim adım Alain. Fransalıyorum. Salyangoz yemeğini seviyorum.

Merhaba. Benim adım Ayman. Mısırlıyorum. Falafeli seviyorum.

2. Bu yemeklerden hangilerini biliyorsunuz?

SINIF DİLİ

Aşağıdaki yönerge cümlelerini okuyalım. Ünitede hangileri var? İşaretleyelim.

Okuyalım.

Dinleyelim.

Boşlukları dolduralım.

Bakalım.

Tamamlayalım.

Numaralandıralım.

Yazalım.

Sıralayalım.

Yerlestirelim.

Düzenleyelim.

İşaretleyelim.

Eşleştirelim.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki atasözleri ile resimleri eşleştirelim. Anlamlarını tahmin edelim.

1

2

3

4

5

1. Ayağını yorganına göre uzat. ( )
2. Sakla samanı, gelir zamanı. ( )
3. Dost ile ye, iç; alışveriş etme. ( )
4. Bin düşün, bir söyle. ( )
5. Anasına bak, kızını al; kenarına bak, bezini al. ( )

NELER ÖĞRENDİK?

Aşağıdaki boşluklar için en uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Lütfen çimlere .....!
a. basalım
b. bas
c. basmayın
ç. bassın
  2. "Bir ..... fındık çok faydalı." diyorlar.
a. bardak
b. kadeh
c. avuç
ç. kilo
  3. Haydi dans .....!
a. anlat
b. edelim
c. gelelim
ç. yapalım
  4. Hapşuuuuu!
.....!
a. Çok yaşa
b. Gözün aydın
c. Güle güle kullan
ç. Hayırlı olsun
  5. Bu akşam seninle özel görüşmek istiyorum.
.....?
a. Buluşalım mı
b. Girelim mi
c. Dönelim mi
ç. Oynayalım mı
6. Ev ..... degilim, bekârim.
a. -li
b. -siz
c. -lik
ç. -le
  7. Domatesleri küp küp .....
a. karıştırın
b. çırpin
c. haşlayın
ç. doğrayın
  8. Yarın hava parça ..... bulut .....
a. -sız / -suz
b. -lı / -lu
c. -lık / -luk
ç. -sız / -lu

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabiliyorum, 4: İyi yapabiliyorum, 5: Çok iyip yapabiliyorum.

1. Kısa, basit bilgilendirici özellikte olan açıklamaları ve yazılı yönereleri anlayabilirim. (yemek tarifleri, formlar vb.)	1	2	3	4	5
2. Basit yer, yön tariflerini anlayabilirim ve yol tarifi yapabiliyorum.	1	2	3	4	5
3. İlan, broşür vb. gibi çeşitli yazılarından gerekli bilgileri çıkarıp anlayabiliyorum.	1	2	3	4	5
4. Yiyecek veya içecek sipariş edebilirim.	1	2	3	4	5
5. Çeşitli yerlerdeki uyarı levhalarını anlayabiliyorum.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İŞİMLER

ada	ihtiyaç	perde	yorgan	süslemek
akıllı	ilaç	peynir	yumurta	süzmek
altın	inatçı	pizza	yüksek	tamamlamak
ana yemek	istek	porsiyon	zarar	tarif etmek
apartman	kadayıf	profil		tükenmek
aptal	kadeh	prospektüs		usanmak
âşık	kap	rüya		uzatmak
aşk	kapıcı	rüzgâr		yağmak
avuç	karabiber	sabır		itmek
baklava	karınca	sakal		merak etmek
beyaz	karizmatik	salata		numaralandırmak
bez	karpuz	salyangoz		silmek
büyük	kâse	saman		yalan söylemek
biber	kekik	saygı		yerleştirmek
bol	kemer	sevgi		
börek	kenar	sevimli		
bulut	kısım	sıvı		
büfe	kıyma	sifon		
cadde	kızıl	sigara		
çikolata	kilogram	sipariş		
çim	klinik	site		
çizgi	konu	soğan		
çöp	korkak	soğuk		
dalgalı	köfte	sosyal paylaşım		
damar	kurabiye	su		
demet	kuşbaşı	şarap		
dengesiz	kutsal	şeker		
dilim	küp	şirin		
dosdoğru	lahmacun	şiş		
dürüst	levha	tane		
düşünceli	lezzetli	tarif		
düzenli	lokum	tatlı		
ecza dolabı	makarna	tava		
ela	malzeme	tavsiye		
emir	maydanoz	tecrübe		
enerjik	menü	tek		
esprili	meraklı	ten		
et	meslek	tramvay		
faydalı	mesut	tuvalet		
gece	miktar	tuz		
gerekli	mutlaka	uyarı		
gökyüzü	müşteri	veteriner		
gözlük	müze	yağ		
güler yüzlü	naz	yağmur		
güvenilir	neşeli	yarar		
harika	otopark	yarışma		
hayvan	öneri	yaşam		
huzurlu	patlıcan	yeterince		

FİİLLER

acele etmek		
anlatmak		
bağlamak		
basmak		
beğenmek		
bıkmak		
çağırmak		
çekmek		
çırpmak		
dizmek		
doğramak		
doldurmak		
dökmek		
duymak		
düşünmek		
düzenlemek		
eklemek		
geç kalmak		
gondermek		
hapşirmak		
haşlamak		
hatırlamak		
ısmarlamak		
ihmal etmek		
ilave etmek		
ilerlemek		
isyan etmek		
işaretlemek		
kavga etmek		
kaynatmak		
kızartmak		
kızmak		
kopmak		
oluşturmak		
önermek		
özen göstermek		
park etmek		
pişirmek		
rendelemek		
saklamak		
sıralamak		

KALIP İFADELER

Afiyet olsun.
Çok yaşayın.
Elinize sağlık.
Hayırlı olsun.
Kolay gelsin.

ÜNİTE 2

BECERİLER

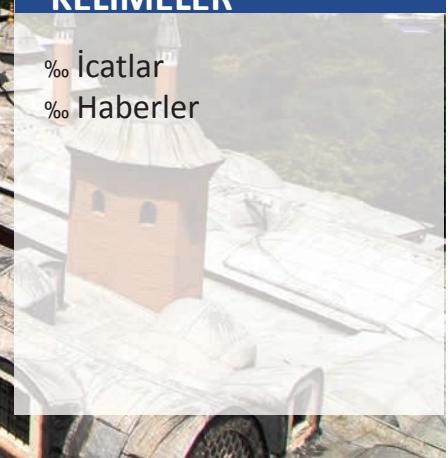
- % Geçmiş anlatma
- % Haberleri okuma

DİL BİLGİSİ

- % Belirli geçmiş zaman
- % Bağlaçlar (çünkü, bu sebeple, bu nedenle, bu yüzden)
- % Vasıta eki (ile)

KELİMELER

- % İcatlar
- % Haberler

HABERİNİZ OLSUN

ÜNİTE 2

HABERİNİZ OLSUN

A. BULUŞLAR - İCATLAR

gittim, seyrettim, okudum

-Geçen hafta sonu ne yaptın?

-Geçen hafta sonu sinemaya gittim.

-Dün akşam ders çalışın mı?

-Hayır, ders çalışmadım.

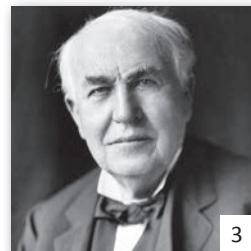
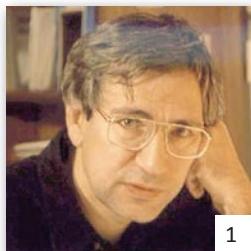
-Geçen sene neredeydin?

-Geçen sene Ankara'daydım.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

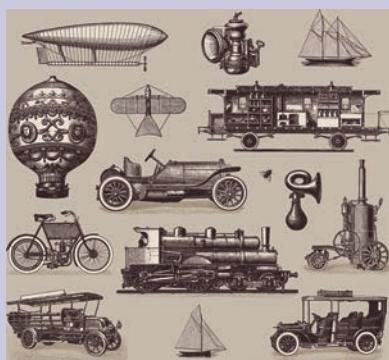
1 Aşağıdaki cümlelerle isimleri eşleştirelim. Eşleştirme hangi resme ait? Bulalım.

1. Telefonu kim icat etti? a. Thomas Edison
2. Elektriği kim icat etti? b. Graham Bell
3. Amerika'yı kim keşfetti? c. Orhan Pamuk
4. Hangi Türk yazar Nobel ödülü aldı? ç. Christoph Colomb

OKUMA

DÜNYADAKİ İLKLER

1. Parayı Lidyalılar buldu.
2. Tarihte ilk demokrasi örneğini Yunanlılar uyguladı.
3. İlk Osmanlı parasını Osman Bey bastırdı.
4. Tarihte ilk yazılı Sümer'ler kullandı.
5. Aya ilk Neil Armstrong ayak bastı.
6. Nargile Osmanlı'ya Yavuz Sultan Selim zamanında Hindistan'dan geldi.
7. 1997 yılında ilk kopyalama "Dolly" adlı koyundu.
8. Televizyonu, John Logie Baird icat etti.
9. X ışığını, Wilhelm Röntgen icat etti.

10. Ampulü, Thomas Edison icat etti.

11. Telefonu, Alexander Graham Bell icat etti.

12. Galileo teleskopu icat etti.

2 Aşağıdakileri metne göre eşleştirelim.

1. ilk kopya koyun a. Wilhem Rontgen
2. ilk Osmanlı parası b. Dolly
3. ilk X-ışını c. Lidya
4. ilk teleskop ç. Osman Bey
5. ilk para d. Wilhelm Röntgen

3 Aşağıdaki cümlelere isim yazalım.

1. İlk televizyonu icat etti. (.....)
2. Parayı ilk kez buldu. (.....)
3. Aya ilk ayak bastı. (.....)
4. Tarihte ilk yazılı kullandı. (.....)
5. İlk telefonu icat etti. (.....)

YA SİZ?

Siz hangi ilkleri biliyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Belirli Geçmiş Zaman (-DI) (Simple Past Tense)

Bu kip, yüklemiñ anlañtıgi işin, oluñun ya da hareketin, sözün söylendiği zamandan önce yapıldığını ve bitirdiğini anlatır.

This tense indicates that an activity, event or situation began and ended before the time it was uttered.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	geldim	gelmedim	geldim mi	gelmedim mi
Sen	geldin	gelmedin	geldin mi	gelmedin mi
O	geldi	gelmedi	geldi mi	gelmedi mi
Biz	geldik	gelmedik	geldik mi	gelmedik mi
Siz	geldiniz	gelmediniz	geldiniz mi	gelmediniz mi
Onlar	geldi(ler)	gelmedi(ler)	geldi(ler) mi	gelmedi(ler) mi

Bu zaman, şu zaman kelimeleri ile kullanılabilir: dün, önceki gün, bugüne kadar, şimdiye kadar, geçen cuma, geçen sene, on dakika önce, dört yıl önce, biraz önce...

Örnek:

Ben geçen hafta sinemaya gittim.

Sen dün ders çalışmadın.

Siz geçen yıl tatil yaptınız mı?

Daha önce hiç sinemaya gitmedin mi?

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ben İstanbul'a dün gel..... .
2. Sen beni affet.....?
3. Ben bu elbiseyi beğen..... Başka bir elbise aldım.
4. Biz buraya Almanya'dan gel..... .
5. Siz o filmi seyret.....?
6. O bugün birinci derse gir..... . Çünkü geç kaldı.
7. Ben geçen gün öğrencilere yeni bir konu anlat..... .
8. Siz hafta sonu ne yap.....?
9. Kız kardeşim üniversiteden iki yıl önce mezun ol..... .
10. Ders henüz bit....., lütfen dışarı çıkmayın.

5 Hafta sonu ne yaptık? Kendimize uygun cümleleri işaretleyelim.

Yemek pişirdim. ( )	Müzik dinledim. ( )	Evde film seyrettim. ( )
Ders çalıştım. ( )	İnternette gezdim. ( )	Kitap okudum. ( )
Aileme telefon ettim. ( )	Televizyon seyrettim. ( )	Dışarıda yemek yedim. ( )
Evi temizledim. ( )	Arkadaşlarımla buluştum. ( )	Alış veriş yaptım. ( )
Tiyatroya gittim. ( )	Sahilde yürüdüm. ( )	Ailemi ziyaret ettim. ( )

DİNLEME

6 Metni dinleyelim ve boşlukları dolduralım.

ÖNEMLİ KİŞİLER

FATİH SULTAN MEHMET: Fatih Sultan Mehmet 29 Mart 1432'de Edirne'de ..... . İyi bir komutan ve idareciydi. 1481 yılına kadar hükümdarlık ..... . 20 yaşında Osmanlı padişahı oldu. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'u ..... . Fatih ünvanını .....

GUGLIELMO MARCONI: Bologna yakınlarındaki evinin tavan arasında radyo için deneyler ..... . Havadan mesaj göndermek için radyo dalgalarını ..... . Uzak yerler arasında telsiz iletişimini sağlamak için radyoyu ..... . Sonraki sekiz yıl içinde Atlas Okyanusu üstünden 4.800 km'den daha uzağa radyo sinyalleri .....

ORHAN PAMUK: Orhan Pamuk 1952'de İstanbul'da ..... . İstanbul Üniversitesi gazetecilik ..... . Pamuk, yirmi üç yaşından sonra romancı olmak ..... ve her şeyi ..... . Kendini evine ..... . Romanlar yazdı. İlk romanı Cevdet Bey ve Öğulları'nı 1982'de yayımladı ve romanıyla ödüller ..... . Orhan Pamuk 2006 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı ve bu ödül kazanan tek Türk..... .

7 Aşağıdaki boşlukları metindeki kişilere göre dolduralım.

1. 20 yaşında Osmanlı padişahı oldu. (.....)
2. 2006 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı. (.....)
3. Tavan arasında birçok deney yaptı. (.....)
4. Uzak yerlerle iletişimini sağlamak için radyoyu icat etti. (.....)
5. İyi bir komutan ve idareciydi. (.....)

YAZMA

8 Biz de kendi hayatımızla ilgili bazı bilgiler yazalım.

- Nerede ve ne zaman doğdunuz?
- Hangi okullara gittiniz?
- Nerelerde yaşadınız?

KONUŞMA

9 Sizin ülkenizde dünyaca ünlü kişiler kimler? Neler yaptılar? Konuşalım.

ÜNİTE 2

HABERİNİZ OLSUN

B. GEÇEN HAFTA SONU

hastaydım, soğuk muydu, sıcak
değildi, İspanya'daydık

-Dün hava soğuk muydu?
-Sen geçen hafta hasta mıydın?

-Hayır, hava soğuk değildi.
-Evet, ben geçen hafta hastaydım.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

50 yıl önce

Şimdi

1 Aşağıdaki cümleler ile resimleri eşleştirelim.

1. Biz çok küçüktük. ( )
2. Şimdi emekliyiz. ( )
3. Ben 60 yaşındayım. Ablam 65 yaşında. ( )
4. Çocukken çok zayıftık. ( )
5. Saçlarımız uzundu. ( )
6. Şimdi saçlarımız kısa ve beyaz. ( )

OKUMA

DÜN NELER YAPTIN?

Öğretmen: Günaydın arkadaşlar. Aaa Mert sen dün neredeydin? Neden gelmedin?

Mert: Öğretmenim dün çok hastaydım. Bu nedenle dün gelemedim. Ama dün annem müdürü aradı ve benim için izin aldı.

Öğretmen: Öyle mi? Benim haberim yoktu. Çünkü dün çok meşguldüm. Müfettişler geldi. Onlarla ilgilendik. Çok yoruldum.

Mert: Anladım öğretmenim. Dün derste ne yaptınız? Mehmet'i aradım ama telefonu kapalıydı. Bu yüzden ders konularını öğrenemedim.

Öğretmen: Dün çok şey yapmadık. Sadece kitap okuduk ve kitap hakkında konuştuğum. Sen kitap okudun mu?

Mert: Evet öğretmenim, kitap okudum. Geçen hafta Cervantes'in Don Kişot adlı kitabını okudum. Çok eğlenceliydi. Arkadaşım Don Kişot'un çizgi filmini anlattı, ben de merak ettim ve bu kitabı okumak istedim.

Öğretmen: Peki Mert. Don Kişot nasıl biriydi? Anlatır mısın?

Mert: Tabii ki öğretmenim. Kitabın kahramanlarını anlatmak istiyorum. Don Kişot'un asıl adı Alonso'ydu. "Don Kişot" onun takma adıydı. Zayıf, yaşlı bir adamdı. Hayalci ve saf bir mızacı vardı. Kendisi şövalyeydi. Dük ve Düzen, Don Kişot'un ev sahipleriydi. Alayçı, fırsatçı kişilerdi. Sancho Panza, sıradan bir köylüydü. Ama Don Kişot onu hizmetçi yaptı. Saf, aynı zamanda gerçekçi, basit bir adamdı. Juana Panza, Sancho'nun karısıydı. Basit bir köylü kadınıydı. Pedro Perez, köyün papazıydı. Master Nicholas, köyün berberiydi. Sanson Carrasco, Salamanca Üniversitesinde öğrenciydi. Komik bir gençti. Dulcinea del Toboso, normal bir köylü kızıydı.

Öğretmen: Evet. Şimdi kitabı çok anlatma istersen çünkü arkadaşların da okumak isteyebilir.

Mert: Tamam öğretmenim. Gerçekten çok güzel bir kitaptı. Bütün arkadaşlarına tavsiye ediyorum.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Mert geçen hafta okula neden gitmedi?
2. Öğretmen ve öğrenciler dün neler yaptı?
3. Mert neden Mehmet'e ulaşamadı?
4. Mert geçen hafta hangi kitabı okudu?
5. Don Kişot nasıl biriydi?

3 Kitaptaki karakterler kimler? Yazalım.

1. Saf, gerçekçi bir adamdı. (.....)
2. Komik bir gençti. (.....)
3. Normal bir köylü kızıydı. (.....)
4. Köyün papazıydı. (.....)
5. Yaşıydı ve gerçekçi değildi. (.....)

YA SİZ?

Siz geçen hafta neler yaptınız?

DİL BİLGİSİ

İsim Cümlelerinde Belirli Geçmiş Zaman

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	hastaydım	hasta değildim	hasta miydim	hasta değil miydim
Sen	hastaydın	hasta değildin	hasta miydın	hasta değil miydin
O	hastayı	hasta değildi	hasta miydi	hasta değil miydi
Biz	hastaydık	hasta değildik	hasta miydık	hasta değil miydi
Siz	hastaydınız	hasta değildiniz	hasta miydnız	hasta değil miydnız
Onlar	hastalardı hastayı(lar)	hasta değildilerdi hasta değildi(ler)	hastalar mıydi hasta mıydi(lar)	hasta değiller miydi hasta değil miydi(ler)

Örnek:

Geçen hafta çok yorgundum.
 Ali iki yıl önce öğrenciydi.
 Onlar dün mutlu deģildiler.
 Siz geçen yıl İstanbul'da miydnız?

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Geçen hafta çok yorgun..... bu yüzden partiye gidemedim.
2. Siz geçen hafta sonu hasta .....? Neden hastaneye gittiniz?
3. Dün evimize hırsız girdi. Bu yüzden çok üzgün..... .
4. Senin baban öğretmen .....?
5. Mehmet geçen yıl hiç mutlu ..... çünkü sınavı kazanamadı.
6. Denize girmedik çünkü deniz çok soğuk..... .
7. Sen geçen yıl Antalya'da.....?
8. Neden bu kadar erken kalktın? Sen uykusuz .....?
9. Ben önceden çok çalışkan..... . Ama artık değilim.
10. O dün kütüphanede..... .

5 Leyla geçen yaz tatilini Bodrum'da geçirdi. Ona örnekteki gibi sorular soralım ve cevaplarını tamamlayalım.

(Otel / iyi)	1. Otel iyi miydi?	Evet, otel iyiydi.
(Oda / konforlu)	2. ....?	Hayır, ...
(Hava / güzel)	3. ....?	Evet, ...
(Sokaklar / kalabalık)	4. ....?	Hayır, ...
(Mağazalar / pahalı)	5. ....?	Evet, ...
(Şehir / büyük)	6. ....?	Hayır, ...
(Müzeler / ilginç)	7. ....?	Evet, ...
(İnsanlar / sıcak)	8. ....?	Hayır, ...
(Yolculuğunuz / nasıl)	9. ....?	.....

Bağlaclar (Çünkü, Bu Sebeple, Bu Nedenle , Bu Yüzden) (Because, for that reason, therefore, thus)

Bu yapılar cümleler arasında neden-sonuç ilgisi kurarak cümleleri birbirine bağlar.

These structures connect sentences by establishing cause and effect relations.

Örnek:

Geçen hafta okula gitmedim. Çünkü hastaydım.

Sonya

Neden

Hastaydım. Bu sebeple gecen hafta okula gitmedim.

Neden

Sonus

Bu kitabı okudum çok beğendim bu yüzden size de tavsiye ediyorum.

Üniversite sınavını kazanmak istedim. Bu nedenle çok çalıştım.

6 Aşağıdaki boşlukları “çünkü”, “bu sebeple”, “bu nedenle”, “bu yüzden” ile dolduralım.

1. Dün çok yoruldum. .... toplantıımız çok uzun sürdü.
  2. Ali çok çalışkan. .... sabahları çok geç kalkıyor.
  3. Geçen yıl tatile Paris'e gittik ve çok para harcadık. .... bu yıl tatile gitmiyoruz.
  4. Aylinler geçen hafta bize gelmediler. .... oğlu Japonya'ya gitti.
  5. Sınavdan çok az puan aldım. .... annem bana biraz kızdı.

7 Aşağıdaki kelimeler ile 5 cümle yazalım.

çünkü bu sebeple bu nedenle bu yüzden

1. ....
  2. ....
  3. ....
  4. ....
  5. ....

DİNLEME

8 Metni dinleyelim ve boşlukları dolduralım.

HAFTA SONU

Ali: Geçen hafta neler .....?
Mehmet: Hiçbir şey yapmadım. Evde ..... .
Ali: Neden dışarıya .....? Hava çok ..... .
Mehmet: Çünkü biraz ..... . Sen neler yaptın?
Ali: Ben cumartesi sinemaya gittim.
Mehmet: Hangi filmi .....?
Ali: Filmin adı "Uzak"tı.

Mehmet: Filmi ..... mi?

Ali: Çok beğendim. Muhteşem bir filmdi.

Mehmet: Filmin konusu .....?

Ali: Filmin konusu yalnızlıktı.

Mehmet: Pazar günü neler yaptı?

Ali: Pazar günü kardeşim ve eşi bize ..... . Onlarla oturduk. ..... dışarıya ..... .

Mehmet: Kardeşin İstanbul'da mı oturuyor?

Ali: Evet, Kadıköy'de oturuyor.

Mehmet: O ne iş yapıyor?

Ali: Öğretmenlik yapıyor. Üniversiteden bir sene önce ..... .

Mehmet: Ne öğretmeni?

Ali: Türkçe öğretmeni.

Mehmet: Onun eşi de çalışıyor mu?

Ali: Evet, onun eşi de öğretmen. Onlar iki sene önce ..... .

Mehmet: Onların çocukları var mı?

Ali: Henüz yok.

9 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Mehmet geçen hafta neden dışarıya çıkmadı?

2. Ali hangi filme gitti?

3. Ali pazar günü ne yaptı?

4. Ali'nin kardeşi nerede oturuyor?

5. Ali'nin kardeşi ne iş yapıyor?

YAZMA

10 Geçen yaz tatilinde neler yaptınız? Yazalım.

- Nereye gittin?
- Kaç gün kaldın?
- Neler yaptın?

KONUŞMA

11 Aşağıdaki sorulardan birini seçelim ve konuşalım.

1. Nerede ve ne zaman doğdunuz?
2. Şimdiye kadar hangi ülkeleri gördünüz?
3. Türkiye'de İstanbul dışında başka bir şehrde gittiniz mi?

ÜNİTE 2

HABERİNİZ OLSUN

C. HABERLER

seninle, siyahla beyaz,
tramvayla, dış fırçasıyla

-Kimle konuşuyorsun?
-Bulaşıkları neyle yıkıyorsun?
-Ayşe'yle Mehmet evlendiler.

-Annemle konuşuyorum.
-Bulaşık deterjanıyla yıkıyorum.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Sizce aşağıdaki resimler hangi tür haberlerle ilgilidir? Eşleştirelim.

- ( ) Kültür   ( ) Spor   ( ) Magazin   ( ) Ekonomi   ( ) Sağlık   ( ) Politika

2 Televizyon izliyor musunuz?

3 Gazetede en çok hangi tür haberleri okuyorsunuz?

OKUMA

SAĞLIK İÇİN DAHA ÇOK BALIK TÜKETİN!

Balık yemeğinden kanserden, diyabete, Alzheimer'dan depresyon'a kadar pek çok hastalığın tedavisinde etkilidir. Ege Üniversitesi Beslenme Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sema Aydoğdu, balığın faydaları hakkında bilgi verdi:

- * Balık tüketmek insanı birçok kanser türünden koruyor.
- * Kalp ve damar hastalıklarını önlüyor. Bunun için de balık, kalp hastalarının bir numaralı tercihi.

- * Balık tüketmek depresyon'a engel oluyor.
- * 100 gr. balıktan 18 - 22 arasında protein alınıyor.
- * Balığın içinde karbonhidrat azdır. Bu nedenle çok fazla kilo alındırmıyor.
- * Balıkta yağ, bitkisel yağlar gibi çok sağlıklı.
- * Bitkisel ürünlerdeki omega 3 yağı et ürünlerleri arasında yalnızca balıkta bulunuyor.
- * Balık, kolesterolü düşürücü, tansiyon ve hipertansiyonu dengeleyici bir besindir.

- * Alzheimer'a karşı koruyor.
- * Çocukların beyin ve görme gelişimi açısından da oldukça yararlıdır.
- * 9 yaş üstü çocuklar haftada en az 300 gram balık tüketmelidir.
- * Hamile kadınlar haftada en az 1 defa balık yemelidir. Çünkü balık, çocukların beyin gelişimi ve zekâ kat sayısını artırıyor.

4 Soruları metne göre cevaplayalım.

1. Balık yemek hangi hastalıkları önlüyor?

.....

2. Çocuklar için balığın faydaları nelerdir?

.....

3. Balık kilo alındır mı?

.....

4. Omega 3 yağı hangi besinlerde bulunuyor?

.....

5. Balık yemek, tansiyonu nasıl etkiliyor?

.....

5 Aşağıdaki sorular doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Balık kalp hastaları için faydalı bir yiyecektir. ( )

2. Hamile kadınlar için balığın bir faydası yoktur. ( )

3. Balık, kanserden korur. ( )

4. Balığın içindeki karbonhidrat, proteinden fazladır. ( )

5. Balık, depresyonu önler. ( )

YA SİZ?

En son hangi sağlık haberini duydunuz? Konuşalım.

DİL BİLGİSİ

Vasıta Eki (ile) (with)

Aynı görevdeki sözcükleri birbirine bağlar, "ve" anlamına gelir. Kelimeler arasında vasıta, birliktelik, zarf ilişkisi kurar.

This structure connects the words having of the same functions; means "and". It establishes a means, collocations, adverbial relations among/between words.

Örnek:

Marketten patatesle domates aldım.

Bulaşıkları bulaşık deterjanıyla yıkadım.

Geçen hafta sonu Ayşe'yle buluştum.

İstanbul'a uçakla geldim.

Mehmet dersten sonra eve hızla koştu.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Pazardan portakal..... muz aldım.

2. Dişlerimi diş fırçası..... fırçaladım.

3. Para..... saadet olmuyor.

4. Bir daha onun..... hiç konuşmadım.

5. Benim..... sinemaya geldi.

6. Geçen yıl tren..... Avrupa turu yaptı.

7 Aşağıdaki ikilileri "ile" ile kullanarak eşlestirelim.

1. kedi a. gündüz

2. hırsız b. kadın

3. erkek c. fare

4. tavşan ç. kaplumbağa

5. gece d. polis

8 Aşağıdaki takımları biliyor musunuz?

9 Takımları renkleriyle eşleştirelim.

1. Bordo ile mavi	a. Galatasaray
2. Sarı ile kırmızı	b. Fenerbahçe
3. Siyah ile beyaz	c. Trabzonspor
4. Sarı ile lacivert	ç. Beşiktaş

10 Siz hangi takımı tutuyorsunuz? Hangi takımların renklerini biliyorsunuz?

DİNLEME

HABERLER

11 Metni dinleyelim ve aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. "Yalan İçinde Yalan" isimli oyun ..... izleyiciyle buluştu.
2. Okul öncesi dönemdeki çocuklar, ... gibi sebzeleri sevmiyorlar.
3. Türk İç Hastalıkları Uzmanlık Derneği, reçeteli kolesterol düşürücü ..... satışa çıkardı.
4. Muhteşem görünümek için ..... ihtiyacınız yok.
5. 7. Ulusal Alkol ve Madde Bağımlılığı Kongresi'ne ..... Aralık 2011 tarihleri arasında ev sahipliği yaptı.

12 Metindeki haberlerin türü nedir? Kültür-sanat mı, sağlık mı? Boşluklara yazalım.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

13 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Sanatseverler, devlet tiyatrolarında kaç yeni oyunla buluştu?
2. İzleyiciler "Yalan İçinde Yalan" oyununu sevdı mi?
3. Çocuklar kereviz ve havuç gibi sevmiyorlar. Bunun için doktorlar ne yaptı?

YAZMA

14 Televizyondan dinlediğimiz bir haberi yazalım.

Örnek:

Derbi maçında Fenerbahçe Galatasaray'ı 1-0 yendi ve şampiyon oldu.

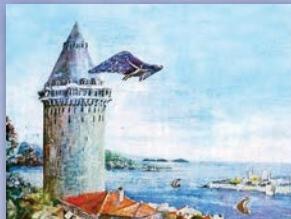
KONUŞMA

15 Aşağıdaki sorulardan birini seçelim ve konuşalım.

- Gazetede ilk hangi tür haberleri okuyorsunuz?
- Televizyonda haber programlarını seyrediyor musunuz?
- Siz gazeteciniz. Ne tür haberler yazmak istiyorsunuz?

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

İLK UÇAN İNSANLAR

Hezарfen Ahmet Çelebi

17. yüzyılda yaşamış Müslüman Türk bilginiydi. Kendisine takma kanatlar yaptı, kuş gibi uçtu. 1632 yılında lodoslu bir havada kuş kanatlarına benzer kanatlarını taktı ve Galata Kulesi'nden kendini boşluğa bıraktı. İstanbul Boğazı'nı geçti. 3358 metre ileride Üsküdar'a indi. Hezарfen Ahmet Çelebi, Türk ve dünya havacılık tarihinin en önemli kişilerinden biridir.

Wright Kardeşler

Ohio'lu iki bisiklet ustası Wilbur ve Orville Wright, 1890'da kuşları incelediler, onlar gibi uçmak istediler ve çalışmalar yaptılar. Wright Kardeşler ilk uçuşu 17 Aralık 1903'te yaptı. Orville birinci denemede 12 saniye uçtu ve sadece 37 metre ilerledi. O günkü son denemesinde ise, bu süre 59 saniyeye çıktı ve 280 metrelük bir mesafeye uçtu.

1. Hezарfen Ahmet Çelebi ve Wright Kardeşler uçmak için neyi incelediler?
2. Buluşları yapmak için bilim adamları kendilerine neyi örnek alıyorlar?
3. Sizin ülkenizde de ünlü bir mucit var mı? Anlatalım.

SINIF DİLİ

Büyük Harf Kullanımı

- a. **Cümle başında:** Annem dün bize pasta yaptı.
- b. **Özel isimler:** Mehmet, Türkiye, Mustafa Kemal Atatürk vb.
- c. **Kişi isimlerinden önce ve sonraki saygı sözleri, unvanlar, lakaplar, meslek ve rütbe isimleri:** Eda Hanım, Sayın Prof. Dr. Kemal Yavuz vb.
- ç. **Dil ve lehçe isimleri:** Türkçe, İngilizce, Özbekçe, Uygurca vb.

Aşağıdaki cümlelerdeki yazım yanlışlarını düzeltelim.

1. bugün ahmet bey ile toplantımız var.
.....
2. dün turkçe dersinde müdürümüz ali bey sınıfımıza geldi.
.....
3. turkiye'nin kurucusu mustafa kemal ataturk'tür.
.....

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

BEN KİMİM?

Dünyaca ünlü kişilerin isimlerini kâğıtlara yazalım. Sınıfı iki gruba ayıralım. Birinci gruptan bir öğrenciyi seçelim. Öğrenci bir kâğıt seçsin ve bakmadan arkadaşlarına kâğıdı göstersin. Sonra arkadaşlarına o kişi ile ilgili sorular sorsun ve iki dakikada cevap versin. Doğru cevap verirse puanı kazanır.

Örnek:

Öğrenci: Ben kadın mıymı erkek miyim?

Grup: Erkeksin.

Öğrenci: Ben kaç yaşındayım.

Grup: Şu an yaşamıyorum. Öldün.

Öğrenci: Ben ne iş yapıyorum?

Grup: Sen şarkıcısın.

Öğrenci: Ben nereliyim?

Grup: Amerikalısın.

Öğrenci: En ünlü şarkım ne?

Grup: Thriller.

Öğrenci: Ben Michael Jackson'ım.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimelerle cümleler kuralım.

1. yıl / İstanbul'da / geçen / mıydınız .....?

2. okula / dün / çünkü / gelmedi / hastaydı / çok .....?

3. hafta sonu / sinemaya / ile / gittik / Ayşe .....?

4. neden / içmediniz / süt / kahvaltıda / siz .....?

5. üçüncü / yarışmada / oldu / madalya / aldı / bronz / Kenan .....?

2. Hangi fiil geçmiş zamanda? işaretleyelim.

1. a. geleceğim	b. geliyorum	c. geldim
2. a. yedik	b. oynuyorlar	c. kazanacak
3. a. tanışıyoruz	b. seveceğim	c. dinlendik
4. a. koşmuş	b. çalıştık	c. uyuyacağım

3. Aşağıdaki boşlukları uygun kişilerle dolduralım.

1. .... toplantıda yoktu.
2. .... seni aradık ama .... bizi aramadın.
3. .... Kadıköy'de oturuyorlar.
4. .... beni anlamadınız galiba.
5. .... Ahmet'ten özür diledim ama ..... beni affetmedi.

4. Hangisi doğru? işaretleyelim.

1. a. yapdık	3. a. okuldaydım
b. yaptıktı	b. evdeydim
c. yaptıktı	c. tiyatrodadaydım
2. a. Ben hiç ata bindim.	4. a. Biz geldimiz.
b. O hiçbir derse gelmedi.	b. Siz geldiniz.
c. Biz dün geliyoruz.	c. Onlar geldik.

5. Aşağıdaki boşlukları "ile" ile kullanarak dolduralım.

1. Okula otobüs.... gittim.
2. Marketten 2 patates..... 1 kilo domates aldım.
3. Dişlerimi diş fırçası..... fırçalıyorum.
4. Senin..... çok mutluydum.
5. Ayşe'..... Mehmet nişanlandı.

6. Aşağıdaki cümleleri örnekteki gibi geçmiş zamanla tekrar yazalım.

Örnek:

Hastayım. Dün hastaydım.

1. Çalışkanım. .... .
2. Mutluyum. .... .
3. Cömertsin. .... .
4. Tembeller. .... .
5. Yorgunsunuz. .... .

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabiliyorum, 3: Yapabiliyorum, 4: İyi yapabiliyorum, 5: Çok iyi yapabiliyorum.

1. Gazete ve dergilerdeki haberlerin belli başlı iletisilerini anlayabiliyorum. (yer, saat, kişiler vb.)	1	2	3	4	5
2. Eğitim geçmişimi, önceki ve şu anki işimi anlatabiliyorum.	1	2	3	4	5
3. Hafta sonu ve tatil etkinlikleri gibi olayları anlatabiliyorum ve yazabilirim.	1	2	3	4	5
4. Basit düzeydeki cümlelerimi "ve, ama, çünkü" gibi kelimelerle bağlayabiliyorum.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İŞİMLER

alaycı	hükümdar	muhteşem	vasıta
alışkanlık	ışın	müdür	yazar
alkol	idareci	müfettiş	yolculuk
ampul	ihtiyaç	müze	
as	iletişim	nargile	
ay	ilginç	okyanus	
bağımlılık	ilk	ödül	
baklagil	iskelet	politika	
beslenme	kahkahası	protein	
beyaz	kahraman	puan	
bilgin	kalsiyum	radyo dalgası	
bolca	kanat	reçete	
bordo	kaplumbağa	romancı	
buluş	kemik	rütbe	
cömert	kırmızı	saf	
çizgi film	kolesterol	sahil	
demokrasi	komutan	saniye	
deney	konforlu	sarı	
derbi	kongre	satış	
dük	koyun	sene	
düşes	kristal	sıradan	
egzersiz	kurnaz	sinyal	
ekonomi	kuruyemiş	siyah	
emekli	kültür	şövalye	
erişkin	lacivert	takım	
esnek	lakap	takma	
fare	lodos	tavan	
fırsatçı	madde	tavşan	
gazetecilik	magazin	teleskop	
gece	mağaza	telsiz	
gündüz	meşgul	toplantı	
hayalci	metre	tür	
hırsız	mizaç	unvan	
hizmetçi	mucit	usta	

FİİLLER

affetmek
bastırmak
icat etmek
ilerlemek
incelemek
kazanmak
keşfetmek
mezun olmak
yayımlamak

ÜNİTE 3

BECERİLER

- % Gelecek planlarını anlatma
- % Seyahat planı yapma

DİL BİLGİSİ

- % Gelecek zaman
- % Karşılaştırma (Gibi, kadar)

KELİMELER

- % Seyahat
- % Hava durumu

NELER OLACAK?

ÜNİTE 3

NELER OLACAK?

A. GELECEK PLANLARI

yapacaksın, buluşacağım, olacak
misin, gelmeyecek misin

-Yarın ne yapacaksın?
-Gelecek yıl tatile nereye gideceksin?
-5 yıl sonra emekli olacak misin?

-Arkadaşımla buluşacağım.
-Kapadokya'ya gideceğim.
-Evet, emekli olacağım.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümleleri resimlerle eşleştirelim.

1

2

3

1. 3 sene sonra mimar olacağım. ( )
2. 1 sene sonra emekli olacağım. ( )
3. 2 ay sonra torunum olacak. ( )
4. 2 ay sonra yürüyeceğim. ( )
5. 1 ay sonra üniversiteye gideceğim. ( )
6. Annem bana masal anlatacak. ( )

OKUMA

OĞLUMA MEKTUP

Sevgili oğlum;

Ben senin baban olacağım ama şu an annen kim olacak bilmiyorum fakat anneni çok seveceğim. Bunu bil.

Oğlum, adın Gabriel olacak. Şimdi den adına alış çünkü ölene kadar herkes seni bu adla çağıracak ancak ailen, dostların, yakın arkadaşların seni "Gabi" diye de çağrıbilir.

Oğlum, babaannen Brezilyalı olacak ve onunla konuşmak için Portekizce öğreneceksin.

Sana bol bol kitap okuyacağım, hikâyeler anlatacağım, beraber eğleneceğiz. Sen de benim çocukluğumdaki kitapları okuyacaksın.

Yazları tatile çıkacağız, tatilimizi ailemizle geçireceğiz. Sen kuşenlerinle denizde çok eğleneceksin, ben de sizinle eğleneceğim. Akşamları hep beraber yemek yiyeceğiz ve sen, mutlaka tabağındaki yemeğini bitirdikten sonra arkadaşlarını dışarıda oynayacaksın.

Dedenle bol bol zaman geçireceksin. Benden ve ondan ailemizin değerlerini, insanlığın kıymetini öğreneceksin. Her zaman annene, babana ve büyüklerine karşı saygılı olacaksın ve sözümüzü dinleyeceksin. Bana hiç yalan söylemeyeceksin, dürüst bir insan olacaksın.

Bu hayatı hayallerini gerçekleştirmek için kararlı ve çalışkan olacaksın. Senden çok şey bekliyorum Gabi!

Şunu asla unutma! Ben seni seviyorum ve her zaman yanında olacağım çünkü ben senin "süper baba" nim.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Babası ile Gabriel beraber nasıl vakit geçirecekler?
2. Gabriel'in yakın çevresi onu nasıl çağıracak?
3. Gabriel neden Portekizce öğrenecek?
4. Yazları Gabriel babası ve kuzenleri ile neler yapacak?
5. Gabriel hayallerini gerçekleştirmek için neler yapacak?

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Gabriel'in babası Fransız. ( )
2. Gabriel dedesi ile çok güzel vakit geçirecek. ( )
3. Gabriel'in babası çok eğlenceli bir çocukluk geçirecek. ( )
4. Jose Rafael ve oğlu boş zamanlarında balık tutacaklar. ( )
5. Gabriel uslu bir çocuk olacak. ( )

4 Kim? Yazalım.

1. Gabriel'e kitaplar okuyacak. (.....)
2. Hiç yanal söylemeyecek, dürüst olacak. (.....)
3. Sana ailemizin değerlerini ve insanlığın kıymetini şeyleri öğretecek. (.....)
4. Tabağındaki yemekleri bitirdikten sonra arkadaşlarla dışarı çıkacak. (.....)
5. Her zaman yanında olacak. (.....)

YA SİZ?

Siz çocuğunuzla neler yapacaksınız? Planlarınız var mı?

DİL BİLGİSİ**Gelecek Zaman (Future Tense)**

Bu zaman, gelecekte yapılacak işleri anlatmak için kullanılır.

The form is used to express an action which will take in the future.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	geleceğim	gelmeyeceğim	gelecek miyim	gelmeyecek miyim
Sen	geleceksin	gelmeyeceksin	gelecek misin	gelmeyecek misin
O	gelecek	gelmeyecek	gelecek mi	gelmeyecek mi
Biz	geleceğiz	gelmeyeceğiz	gelecek miyiz	gelmeyecek miyiz
Siz	geleceksiniz	gelmeyeceksiniz	gelecek misiniz	gelmeyecek misiniz
Onlar	gelecek(ler)	gelmeyecek(ler)	gelecek(ler) mi	gelmeyecek(ler) mi

Örnek:

Gelecek yıl ev alacağım.

Ali gelecek hafta İzmir'e gidecek bu yüzden okula gelmeyecek.

Sen yarın okuldan sonra bizimle sinemaya gelecek misin?

Siz bu kitabı okumayacak misiniz?

5 Aşağıdaki cümleleri gelecek zaman ile tamamlayalım.

1. Gelecek yaz tatilinde ailemle beraber Karadeniz turu yap.....
2. Ayşe ve Mehmet 2 ay sonra evlen.....
3. Çok hastayım. Yarın okula git.....
4. Çok sıkıcı bir roman. Onu oku.....
5. Gelecek hafta sonu siz de bizimle sinemaya gel.....?
6. Ne oldu hasta mısın? Toplantıya katıl.....?
7. Üniversiteden mezun olduktan sonra babam bana araba al.....
8. Üç gün sonra Eda'nın doğum gününü kutla....., orada dans et ..... ve pasta ye.....
9. Ben sizinle gel..... çünkü çok işim var.
10. Arkadaşınla Süleymaniye'de kuru fasulye ye.....?

6 Aşağıdakileri eşlestirelim.

1. Ayşe yarın arkadaşı ile	a. yardım edeceğim.
2. Ben akşam anneme	b. buluşacak.
3. Serkan iki hafta sonra İstanbul'a	c. yapacağız.
4. Gelecek yıl tatilde Karadeniz turu	ç. gideceksiniz.
5. Siz bir yıl sonra İspanya'ya	d. gelecek.

7 Aşağıdaki zaman zarflarını kullanalım ve cümleleri gelecek zamanla tekrar yazalım.

gelecek hafta   yarın   sonra   gelecek yıl   sonraki gün

1. Kerem dün toplantı katıldı.
.....
2. Geçen hafta Eda ile Seda alışveriş merkezine gittiler.
.....
3. Serkan İngiltere'den geldi ve şimdi Ankara'ya gidiyor.
.....
4. Hafta sonları parkta koşuyor musun?
.....
5. Dün sen Kerem'le görüşmedin mi?
.....

8 Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve gelecek zamanlı cümleler yazalım.

1. Türk kahvesi içmek: .....
2. Dans kursuna gitmek: .....
3. Sezen Aksu'yu dinlemek: .....
4. Ders çalışmak: .....
5. Gitar çalmak: .....
6. Dizi izlemek: .....
7. Kebap yemek: .....
8. Tavla oynamak: .....

DİNLEME

SEÇİM VAATLERİ

9 Metni dinleyelim ve soruları cevaplayalım.

1. Gençler üniversiteye nasıl girecek?
.....
2. İstanbul – Ankara arası kaç dakika olacak?
.....
3. Trafik yoğunluğunu azaltmak için neler yapacaklar?
.....
4. İnsanlar çok çalışacak mı?
.....
5. Ne bedava olacak?
.....

10 Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. Okullar 4 ay ..... olacak.
2. Herkes çok kolay ..... bulacak.
3. Telefon faturası olmayacak. Herkes ..... konuşacak.
4. Herkes ..... seyahat edecek.
5. Her semtte ..... olacak.

YAZMA

11 Diyelim ki siz başbakansınız. Aşağıdaki konular hakkında neler yapacaksınız? Yazalım.

- eğitim
- ekonomi
- çevre
- sağlık
- spor
- ulaşım
- enerji

KONUŞMA

12 On yıl sonra neler yapacaksınız? Aşağıdaki konular hakkında konuşalım.

- eğitim
- yer
- meslek
- medeni durum
- aile

ÜNİTE 3

NELER OLACAK ?

B. NEREYE GİDECEĞİZ?

doktor olacağım, hazır olmayacak,
evde olacak misin, yorgun olmayacak misin

-Yarın bütün gün işte olacağım.
-Bu iş akşamı kadar hazır olmayacak.
-Bu akşam evde olacak misin? -Hayır olmayacağımdır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Hangi ülkelere gittiniz?
- 2 Aşağıdaki yerleri hiç gördünüz mü?

OKUMA

AVRUPA TURU

Alp: Merhaba!

Görevli: Merhaba efendim, buyurun! Nasıl yardımcı olabilirim?

Alp: Ben eşimle beraber Avrupa turuna çıkmak istiyorum. Bana bununla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Görevli: Sizin için çok güzel bir kampanyamız var. Bu kampanyamızın gezi programı şöyle: Londra'dan başlayacaksınız, orada Londra Kulesi'ni gezeceksiniz. Daha sonra Buckingham Sarayı'nı, Westminister Sarayı'nı göreceksiniz. Oradan Liverpool'a geçeceksiniz. Oradaki meşhur İngiliz Katedrali'ni gezeceksiniz.

Alp: Peki, İngiltere'de kaç gece kalacağız?

Görevli: İngiltere'de 2 gece kalacaksınız. Oradan Fransa'ya geçeceksiniz. Fransa'da Eyfel Kulesi'ni, Seine Nehri'ni, Şanzelize'yi gezeceksiniz. Orada da 2 gece kalacaksınız. Fransa'dan İtalya'ya geçeceksiniz.

Alp: Anladım ama bizim fazla zamanımız yok. Tatilden hemen sonra işe başlamak istemiyoruz çünkü çok yorucu oluyor.

Görevli: Tatliniz kaç gün?

Alp: İki hafta.

Görevli: Tamam! Her şey çok güzel olacak. Toplam 6 gece 7 günlük bir gezi programına katılacaksınız. İtalya'da Napoli'yi Piza Kulesi'ni ve Milano'yu gezeceksiniz. Dinlenmek için de bol bol vaktiniz olacak.

Alp: Tamam, bizim için uygun ödeme planı nasıl olacak?

Görevli: Nakit indirim yapıyoruz ama isterken kredi kartına 8 taksit de yapabiliriz.

Alp: Toplam ne kadar olacak?

Görevli: 2 kişi toplam 2000 TL.

Alp: Teşekkür ederim. Kredi kartımla ödeyeceğim.

Görevli: Tamam efendim! Size iyi tatiller! Tekrar bekleriz.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Kerem eşiley beraber nereye gitmek istiyor?
2. Tur nereden başlayacak?
3. İngiltere'de nereleri gezecekler?
4. Fransa'da Versay Sarayı gezecekler mi?
5. Kerem ödemeyi nasıl yapacak?

4 Aşağıdaki yerler hangi ülkede? Yazalım.

1. Buckhingam Sarayı (.....)
2. Şanzelize (.....)
3. Pisa Kulesi (.....)
4. Liverpool (.....)
5. Milano (.....)
6. Anglikan Katedrali (.....)
7. Seine Nehri (.....)

YA SİZ?

Daha önce tur ile tatile çıktınız mı? Nerelere gittiniz?

DİL BİLGİSİ**İsim Cümlelerinde Gelecek Zaman (Future Tense in Nominal Sentences)**

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	mutlu olacağım	mutlu olmayacağım	mutlu olacak mıyım	mutlu olmayacak mıyım
Sen	mutlu olacaksın	mutlu olmayacaksın	mutlu olacak misin	mutlu olmayacak misin
O	mutlu olacak	mutlu olmayacak	mutlu olacak mı	mutlu olmayacak mı
Biz	mutlu olacağız	mutlu olmayacağız	mutlu olacak mıyız	mutlu olmayacak mıyız
Siz	mutlu olacaksınız	mutlu olmayacaksınız	mutlu olacak misiniz	mutlu olmayacak siziz
Onlar	mutlu olacak(lar)	mutlu olmayacak(lar)	mutlu olacak(lar) mı	mutlu olmayacak(lar) mı

Örnek:

2 ay sonra anne olacağım.

Bu proje yarına kadar hazır olmayacak.

Yarın evde olacak misiniz?

İşten sonra yorgun olmayacak misiniz?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bu soğukta dışarı çıkmayın, hasta ol .....
2. Babam seneye emekli ol.....
3. Lütfen, şunlar hediye paketi ol.....
4. Saat 03.00'da evde ol ....., beni ara!
5. Ali haftaya Ankara'da ol.....

6 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Melahat'ın oğlu bir ay sonra
a. çok çalış.
2. Bugün hava yağmurlu olacak,
b. tıraş olacağım.
3. Yarın sınav olacak,
c. asker olacak.
4. Banyodan çıkış,
ç. şemsiyeni unutma.
5. Ali'nin kardeşi
d. doktor olacak.

DİNLEME

AİLECE BİR TATİL

7 Metni dinleyelim. Şükrü Bey ve ailesi nereye gidecek? Bulalım.

İtalya

Endonezya

Mısır

Fransa

Türkiye

8 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Tatil gitmek için kim rezervasyonu yapacak ve biletleri alacak?
2. Orasının havası nasıl?
3. Şükrü Bey orada neler yapacak? 3 cümle yazalım.

9 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Şükrü Bey'in yarın evlilik yıldönümü. ( )
2. Şükrü Bey ve eşi, oğlu ve geliniyle beraber İzmir'de yaşıyorlar. ( )
3. Lokantada döner yiyecekler. ( )
4. Okyanusa dalacaklar. Okyanustaki çeşitli balıkları ve yosunları görecekler. ( )
5. Yanardağların eteklerindeki mısır tarlalarını görecekler. ( )

YAZMA

10 Siz tatilde nereye gideceksiniz? Nasıl bir tatil yapmak istiyorsunuz? Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve yazalım.

- deniz turizmi
- kültür turizmi
- spor turizmi
- rezervasyon yapmak
- tatile çıkmak
- gitmek
- gezmek

KONUŞMA

11 Kendi ülkenizdeki gezilecek yerler nereler? Orada neler var? Turistler orada neler yapıyor?

**ÜNİTE
3**

NELER OLACAK ?

C. HAVA DURUMU

buz gibi soğuk, tilki gibi kurnaz,
senin kadar

-Hava buz gibi soğuk.
-Senin kadar çalışan insan görmedim.
-Bence yarın yağmur yağacak.
-O tilki gibi kurnaz bir adam.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki fiilleri uygun boşluklara yerleştirelim.

yemek	yapmak	çekmek	oynamak	boyamak	yapmak
-------	--------	--------	---------	---------	--------

Hava biraz serin ve yağmur yağacak ama arkadaşlarla bisiklet turu ..... .

Hava sıcak, temiz ve ferah. Oğlumla biz kürek ..... .

Hava çok soğuk. Eşim, ben ve oğlum kartopu ..... ve kayak ..... .

Ben Erdem. Eda ile piknik yapacağız, resim ..... ve meyve ..... . Hava ılık.

OKUMA

PİKNİKTE

Kerem: Aloo! Serkan, ne正在做？

Serkan: Ne olsun Kerem, 我在做饭。你正在做什么？

Kerem: Yarın piknik için arkadaşları arıyorum. Sen de gelecek misin?

Serkan: Yarın saat kaçta, nereye gideceksiniz? Kimler gelecek?

Kerem: Yarın zaten pazar. Saat 10.00 gibi gideceğiz. Saat 09.00'da okulun önünde buluşacağız. Eda, Cem, Mehmet, Ceren gelecek.

Serkan: Peki yarın hava nasıl olacak?

Kerem: Yarın hava ılık ve biraz güneşli olacak.

Serkan: Piknikte ne yapacağız? Sence ben ne alayım?

Kerem: Piknikte mangal yapacağız. Ben köfteleri biraz sonra marketten alacağım. Bence sen de içecekleri al.

Serkan: Tamam o zaman, bizim evin karşısındaki marketin köfteleri çok güzel. Buraya gel, beraber alalım. Eti de lokum gibi. Biraz kuşbaşı et, tavuk kanadı ve hazır köfte alalım.

Kerem: Ben yarıma saate kadar sizin evinizin önünde olacağım.

Serkan: Tamam, bu arada kapıdaki zil bozuk. Bence sen marketin önünde beni bekle. Ben seni arayacağım.

Kerem: Aaaa! Bu arada dün Ceren çok sinirlendi. Cem keçi gibi inatçı. Önce pikniğe gelmek istemedi. Biraz tartıştılar.

Serkan: Sanki Ceren çok mu sakin, o da Cem kadar inatçı birisi ama piknikte barışırlar. Zaten onlar her zaman tartışıyorlar.

Kerem: Tamam Serkan. Haydi görüşürüz, ben evden çıkıyorum.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Kerem Serkan'ı neden aradı?
2. Onlar piknikte ne yapacaklar?
3. Pikniğe kimler gidecek?
4. Kerem ve Serkan piknik için marketten neler alacaklar?
5. Ceren neden sınırlendi?

3 Aşağıdaki cümleleri kimler söyledi? Yazalım.

1. Yarınki piknik için arkadaşları arıyorum. (.....)
2. Saat 09.00'da okulun önünde buluşacağız. (.....)
3. Bizim karşımızdaki marketin köfteleri çok güzel. (.....)
4. Kapıdaki zil bozuk. (.....)
5. Bu arada dün Ceren çok sınırlendi. Cem keçi gibi inatçı. (.....)

YA SİZ?

Sizce bu hafta sonu hava nasıl olacak?

DİL BİLGİSİ

Karşılaştırma (Gibi, Kadar) (Comparison) (like, as ..... as)

“Gibi” ile “kadar”, kelime ve kelime gruplarına benzerlik, karşılaştırma anlamı katar. “Kadar” ile karşılaştırma, “gibi” ile benzetme anlamı verilir. Bu kelimeler zaminden sonra geldiklerinde birbirlerinin yerini kullanılabılır.

“Gibi” and “kadar” give meaning to the words and phrases of resemblance, comparison. “kadar” is used for comparison, “gibi” is used for resemblance. Meaning outweighs. When these words follow a pronoun, they can be used interchangeably.

Örnek:

- Keçi gibi inatçı çocuk.
Ayşe su gibi para harcıyor.
Murat bebek gibi uyuyor.
Gülay'ın boyu senin boyun kadar uzun.
Erhan'ın saçısı Murat'ının kadar kısa.

4 Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle dolduralım.

pamuk kar taş at babası dağ

1. Dün Ayşe'nin evine gittik. Bize ..... gibi kek ikram etti.
2. .... gibi yumuşak bir yastık alacağım.
3. Çamaşırları yıkadım. ..... gibi bembeyaz oldu.
4. Mehmet'in ..... kadar borcu var.
5. Kerem de ..... gibi öğretmen olacak.
6. Maraton koşusunda Elvan ..... gibi hızlı koştu.

5 Aşağıdaki kelimeleri cümleler ile eşleştirelim.

1. Çok terliyorum.	a. nemli
2. Uludağ'da kayak yapacağız.	b. sıcak
3. Yazın denize gireceğiz.	c. karlı
4. Kötü hava koşullarından dolayı uçaklar iptal oldu.	ç. yağmurlu
5. Şemsiyemi alacağım.	d. sisli

DİNLEME

HAVA DURUMU

- 6 Metni dinleyelim. Aşağıdaki tabloyu dolduralım.

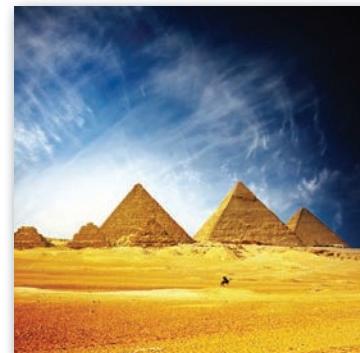
İLLER	HAVA SICAKLIĞI	HAVA OLAYI
İSTANBUL		
RİZE		
ANTALYA		
GAZİANTEP		

YAZMA

Burası Rusya. Burada hava çok soğuk oluyor.
Arkadaşım Mehmet Rusya'ya gidecek ama
önce yanına çok kalın kazaklar alacak. Şapka ve
eldiven de takacak.

- 7 Siz soğuk havada neler giyiyorsunuz? Yazalım.
- .....
.....
.....
.....

Burası Mısır. Burada hava çok sıcak.
Mısır'da Piramitleri gezeceğiz.
Yanıma güneşten korunmak için
şemsiye alacağım.

- 8 Siz ılık ve serin havalarda nereye gidiyorsunuz ve orada neler
yapıyorsunuz? Yazalım.
- .....
.....
.....

- 9 Siz çok sıcak havalarda ne giyiyorsunuz? Yazalım.
- .....
.....
.....

KONUŞMA

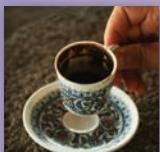

- 10 Sizin ülkenizde kaç mevsim var ve şehrinizde şimdi hava durumu nasıl? Aşağıdaki kelimelerle anatalım.

• yağmurlu	• yaz
• bulutlu	• kış
• sıcak	• ilkbahar
• soğuk	• iklim
• ılık	• nemli
• serin	• sisli
• sonbahar	• karlı

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

KAHVE DÜNYASI

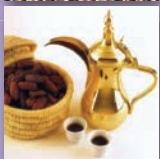
Türk Kahvesi

Türkler genellikle sabah ve öğlen yemeklerden sonra Türk kahvesi içerler. Türkçede "kahvaltı" kelimesi (kahve altı) "kahveden önceki yiyecekler" demektir. Türk kahvesini içtikten sonra fal bakmak için fincan kapatılır. İnsanlar dinî bayramlarda ve kız isteme merasimlerinde her zaman Türk kahvesi içerler.

Endonezya Kahvesi

"Luwak" isimli kediye benzeyen bir hayvan, kahve çekirdeklerini yer ve bu kahve onun dışkısından oluşur. Endonezya kahvesi dünyanın en pahalı kahvelerinden biridir. Endonezyalılar bu kahveyi toplayıp temizledikten sonra satarlar.

Yemen Kahvesi

Kahveyi, Yemenliler bulmuştur. Yemen kahvesi Afrika ülkelerinde meşhurdur. Bu kahve Türk kahvesinden daha hafiftir.

Aşağıdaki özellikler hangi kahve türüne ait? Yazalım.

1. Bir hayvanın dışkısından oluşuyor. (.....)
2. Afrika ülkeleri arasında meşhur bir kahve. (.....)
3. Fal bakmak için fincanı kapatıyorlar. (.....)

SINIF DİLİ

Büyük Harflerin Kullanımı

a. Şiirlerde dizelerin başı:

Terk etmedi sevdañ beni,

Aç kaldım, susuz kaldım.

Hayın, karanlıktı gece.

Can garip, can suskun.

b. Ülke, ulus, dil, lehçe adları:

Türkiye, Fransa, İngiltere, Arap, Yunan, Rus, Türkçe, İngilizce, Azerice, Türkmençe vb.

c. Din, mezhep, tarikat adları:

İslamiyet, Hıristiyanlık, Yahudilik, Müslüman, Hıristiyan, Katolik, Mevlevilik vb.

ç. İl, ilçe, köy, kasaba, semt, mahalle, cadde, bulvar, sokak adları:

Adana, Isparta, İzmir, Seyhan, Turgut Özal Bulvarı, Vatan Caddesi, Sarımaçık Sokak, Kanarya Sokak vb.

d. Kitap, dergi, gazete, film adları:

Aşk-ı Memnu, Atlas, Milliyet, Avatar vb.

Aşağıdaki cümlelerdeki yazım yanlışlarını düzeltelim.

1. Dün Ayşe hürriyet gazetesini okudu.
2. Ben vatan caddesinden geçtim.
3. arapça Türkçeden daha zor bir dil.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Sınıfı iki gruba ayıralım. Birinci gruba bir cümle söyleyelim: "Pazara gideceğim, patates alacağım." gibi. Sonra ilk öğrenci pazardan neler alınabilirse ikincisini söylesin: "Pazara gideceğim patates ve domates alacağım." gibi. İkinci kişi ise hepsini akında tutarak üçüncüsünü söylesin: "Pazara gideceğim. Patates, domates ve biber alacağım." gibi. Böylece son kişiye kadar devam edelim. Grubun sonundaki öğrenci hepsini hatırlayıp söylerse 10 puan kazanır.

Örnek:

1. Taksim'e gideceğim. Ahmet'le buluşacağım.
2. Kahvaltı yapacağım. Kahvaltıda peynir yiyeceğim.
3. Kırtasiyeye gideceğim. Kalem alacağım.
4. Dünya turuna çıkacağım. Londra'ya gideceğim.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları gelecek zamanlı fiiller ile dolduralım.

Eda yarın Antalya'ya .....(gitmek). Antalya'nın ilçesi Alanya'da ..... (gezmek). Alanya'da şelalelere .....(gitmek) ve orada suya ..... (girmek). Arkadaşları ile Damlataş Mağarası'nda ..... (buluşmak). Akşam otele ..... (yerleşmek). Otelde akşam yemeğini ..... (yemek). Sabah tekrar arkadaşları ile denizde ..... (yüzmek).

2. Aşağıdaki boşlukları “gibi” ve “kadar” ile dolduralım.

Ayşe su ..... para harcıyor. Yarın Cevahir'e gidecek ve kar ..... beyaz pamuk ..... yumuşak bir kaban alacak. Ama çok pahalı. Akşam eşini ikna edecek ama eşi keçi ..... inatçı. Önce kabul etmeyecek ama sonra Ayşe'ye kredi kartını verecek. Tabii ki Ayşe sadece kaban almayacak. Ayşe tilki ..... kurnaz bir kadın. Kartı aldıktan sonra alış veriş yapacak. Eşi de dünya ..... borcu ödeyecek.

3. Aşağıdaki kelimeleri düzeltelim ve boşlukları dolduralım.

1. Yarın pikniğe gitmeyeceğiz. Çünkü hava çok ..... . (kosğu)
2. Mısır'da hava çok ..... . (ciask)
3. Hava çok ..... (iliss) hiçbir şey görmüyorum.
4. İstanbul'un havası çok ..... . (ilmen) Yazın terliyoruz.
5. Galiba yarın yağmur yağacak. Hava çok ..... . (ulbutul)

4. Aşağıdaki cümleleri gelecek zaman ile tekrar yazalım.

1. Şimdi okula gidiyorum. / .....
2. Dün gece çok geç uyudum. / .....
3. Kahvaltıda süt içtim. / .....
4. Şimdi arkadaşımla konuşuyorum. / .....
5. Kahve içiyor musun? / .....
6. Ödevlerimi yapmadım. / .....
7. Spor正在做 musun? / .....
8. Sinemaya gitmiyorum. / .....

6. Aşağıdaki kelimeleri ayıralım ve yazım kurallarına uygun cümleler oluşturalım.

Yarın milliyet gazetesini okuyacağım ve moradakibir haberde de eğitime hakkında bir yazının varonu okuyacağım ve da hasonra çalıkuş u filminise yredeceğim.

.....
.....
.....
.....
.....

5. Aşağıdaki yaşlar ile cümleleri eşleştirelim.

60 / 1 / 17 / 22 / 7

1. İlk kez yürüyeceğim. ( )
2. Liseden mezun olacağım. ( )
3. Öğretmenlik yapacağım. ( )
4. Emekli olacağım. ( )
5. Evleneceğim. ( )

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçe yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabiliyorum, 3: Yapabiliyorum, 4: İyi yapabiliyorum, 5: Çok iyi yapabiliyorum.

1. Yavaş ve anlaşılır konuşduğunda bir tartışmanın ana konusunu anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Kişisel bilgiler içeren kısa ve basit dilde yazılı bir mektubu anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Yapacağım her türlü seyahatle ilgili gerekli bilgileri isteyebilir ve bilet satın alabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İŞİMLER

ahşap	hava	robot	FİİLLER
aniden	hayal	romatizma	anlaşmak
asker	hediye	sağanak	artmak
Avrupa	ılık	sahil	azalmak
baharatlı	icat	sakal	balık tutmak
bal	inatçı	satılık	boyamak
bambu	izleyici	saygı	çağırmak
başbakan	jimnastik	seçim	çalışırmak
belediye	kaban	semt	çizmek
bölge	kampanya	serin	dalmak
bülbül	kar	sınav	değiştirmek
çadır	katedral	sirk	düzenlemek
çekirdek	kazak	sisli	geçirmek
çevre	kıyı	soslu	geçmek
çiftçi	kıymet	sosyal	gerçekleştirmek
dağ	klozet	sörf	gezmek
dışkı	mahalli	stant	görüşmek
dizi	makyaj	şelale	güneşlenmek
doğum günü	merasim	tapınak	ikna etmek
döner	mercimek	tarla	iptal etmek
dürüst	mesai	taş	kaçmak
eldiven	metrekare	torun	karar vermek
eş	mısır	tur	kartopu oynamak
etkinlik	mimar	tuş	katılmak
ev planı	mobilya	vaat	kayak yapmak
fal	nehir	vakit	kürek çekmek
faydalı	nemli	valiz	tahmin etmek
ferah	oğul	vize	takmak
festivat	okyanus	yağmurluk	tiraş olmak
gelenek	ödeme	yanardağ	tükenmek
gösteri	padişah	yoğunluk	
güneşli	pamuk	yosun	
harika	piramit	yöresel	
hastane	plaj	yurt	

ÜNİTE 4

BECERİLER

- % Fıkra, masal, efsane vb. anlaması ve anlatması
- % Bir diyalogu anlaması ve aktarımı

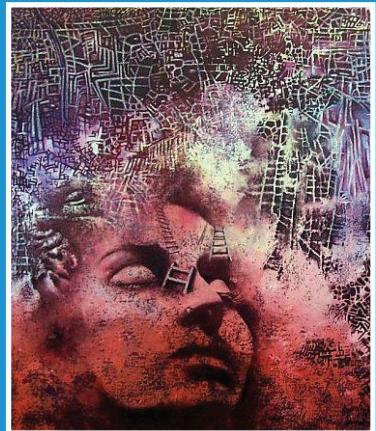
DİL BİLGİSİ

- % Belirsiz geçmiş zaman
- % Pekiştirme sıfatları
- % Küçültme ekleri
- % Doğrudan anlatım
- % Bağlaçlar (hem hem, ne ne, ya ya)

KELİMELER

- % Masal, fıkra, hikaye anlatma kalıpları
- % Sıfatlar

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

ÜNİTE 4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

A. KİM NE YAPMIŞ?

gitmiş, beğenmemiş, görmüş mü,
görmemiş mi

-Aysun dün sinemaya gitmiş ama filmi beğenmemiş.
-Ziya dün Nermin'i görmüş mü?
-Hayır, görmemiş.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Sizce dedikodu yapmak nasıl bir davranıştır?
- 2 Çevrenizdeki insanlar dedikodu yapıyor mu?
- 3 En son hangi dedikoduyu duydunuz?

OKUMA

YENİ KOMŞU

Canan: Apartmana yeni bir aile taşınmış, duydun mu?

Hülya: Hangi daireye taşınmışlar?

Canan: Aysel Hanım'ın evinin karşısında boş bir daire vardı. Ev sahibi 1,5 yıl önce vefat etmiş. Ev sahibinin çocukları da evi satmış.

Hülya: Peki kimler taşınmış? Nasıl bir aileymiş?

Canan: Ben fazla bir şey bilmiyorum fakat Aysel Hanım'dan duydum, adam emekli edebiyat öğretmeniyim. Eşi de ev hanımıymış. İki kızları varmış.

Hülya: Kızları kaç yaşındaymış?

Canan: Yaşlarını bilmiyorum. Bir tanesi üniversite son sınıfta öğrenciymiş. Diğerinden geçen yıl hukuk fakültesini bitirmiştir. Şimdi özel bir firmada avukatmış.

Hülya: Acaba büyük kızı kaç yaşındaymış? Biliyorsun benim oğlumun askerliği bitti, evlenmek istiyor.

Canan: Onu bilmiyorum, Aysel Hanım'a soralım o bilir.

(Telefonla Aysel Hanım'ı ararlar.)

Canan: Aysel Hanım nasılsın?

Aysel: İyiyim Canancığım, sen nasılsın?

Canan: Ben de iyiyim. Hülya ile oturuyoruz. Sen de gel bir kahve içelim.

Aysel: Tamam, geliyorum.

...

Aysel: Nasılsın Hülyacığım?

Hülya: İyiyim Aysel Hanım. Sen nasılsın, çocuklar nasıl?

Aysel: Eski tas eski hamam, yani her şey aynı.

Hülya: Yeni bir komşun olmuş, Canan söyledi.

Aysel: Evet, geçen hafta emekli bir öğretmen ve ailesi taşındı. Ankara'dan gelmişler.

Hülya: İki tane kızları varmış.

Aysel: Evet, büyük kızı senin oğlunla aynı yaşıta.

Hülya: Aysel Abla, bir gün yeni komşularımızı ziyarete gidelim ve tanışalım mı?

Aysel: Olur Hülyacığım, gidelim.

4 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Yeni komşular hangi daireye taşınmış?
2. Apartmandaki yeni aile nereden gelmiş? Kaç kişilik bir aileymiş?
3. Apartmandaki yeni komşular nasıl kişilermiş?
4. Hülya Hanım neden yeni komşularıyla tanışmak istiyor?

YA SİZ?

Siz dedikodu yapıyor musunuz?

DİL BİLGİSİ

Belirsiz Geçmiş Zaman (Reported Past Tense)

Belirsiz geçmiş zaman, başka bir kişiden duyulan, öğrenilen veya sonradan farkına varılan bir olayı anlatmak için kullanılır.

This tense is used to tell an event that is heard, learned or when we become aware of it later.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	bakmışım	bakmamışım	bakmış mıyım	bakmamış mıyım
Sen	bakmışsun	bakmamışsun	bakmış misin	bakmamış misin
O	bakmış	bakmamış	bakmış mı	bakmamış mı
Biz	bakmışız	bakmamışız	bakmış mıyız	bakmamış mıyız
Siz	bakmışsınız	bakmamışsınız	bakmış misiniz	bakmamış misiniz
Onlar	bakmış(lar)	bakmamış(lar)	bakmış(lar) mı	bakmamış(lar) mı

Örnek:

Bahar şarkısı yarışmasına katılmış.

Annem söyledi, ben dört aylıkken dışım olmuş, doktor buna çok şaşırılmış.

Boğaziçi Köprüsü'nde kaza olmuş, kazada beş kişi yaralanmış.

Telefonumu arkadaşımın dükkânında unutmuşum.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Karşı komşumuzun evine hırsız gir..... .
2. Cüzdanımı evde unut..... .
3. O kitabı bana al..... Ahmet'e al..... .
4. Ders kitabı yanıma al....., okulda fark ettim.
5. Bebek uyu..... ?
6. Haberlerde duydum. Dün Ankara'da deprem ol..... .
7. Ayhan daha önce hiç Antalya'ya git..... ?
8. Yanımda hiç para yok. Çünkü cüzdanımı evde unut..... .
9. Büşra'ya sor bakalım. Ödevini yap..... .
10. Annem söyledi. Ben bir yanında yürümeye başla..... .

İsim Cümlelerinde Belirsiz Geçmiş Zaman (Reported Past Tense In Nominal Sentences)

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	hastaydım	hasta değildim	hasta miydim	hasta değil midim
Sen	hastaydınız	hasta değildimsin	hasta miymışsun	hasta değil miymışsun
O	hastaydı	hasta değilmiş	hasta miydi	hasta değil miymiş
Biz	hastaydık	hasta değilmiştik	hasta miydimiz	hasta değil miyimişiz
Siz	hastaydınız	hasta değilmişsiniz	hasta miymışsınız	hasta değil miymışsınız
Onlar	hastaymış(lar)	hasta değilmiş(ler)	hasta miymış(lar)	hasta değil(ler) miymiş

Örnek:

Anneannem söyledi, annem küçükken çok yaramazmış.

Gökçe eskiden çok tembel bir öğrenciymiş.

Sınav yarın değilmiş, gelecek hafta perşembe günüymüş.

Hava sıcak sandım ama çok soğukmuş.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Serap dünden beri çok hasta..... .
2. Babam eskiden çok tembel bir öğrenci..... .
3. Ben küçükken uslu ..... yaramaz .....?
4. Anneannem gençken nasıl bir kadın.....? Güzel .....
5. O lokantanın yemekleri hiç lezzetli ....

7 Aşağıdaki cümleleri uygun eklerle (-DI, -MIŞ) dolduralım.

1. Dün sabah hava çok soğuk ve yağmurlu..... ama bugün günlük güneşlik.
2. Hava durumunu dinle..... ? Yarın hava nasıl.....?
3. Bugün derse geç kal..... ve öğretmen bana çok kız..... .
4. Aylin ve ben dün Senem'i gör..... ve biraz sohbet et..... . Senem üç yıl önce evlen..... ve geçen yıl bir kızı ol..... .
5. Annemle konuştu mu? Akşam yemeği için ne yap.....?
6. Kardeşi söyledi. Mehmet dün akşam geç gel..... .
7. Dünkü toplantıda Ahmet Bey çok güzel konuş..... .
8. Duydun mu? Dünkü toplantıda Ahmet Bey çok konuş..... .
9. Geçen ay evlen..... . Nikâha ben de gittim.
10. Ayşe söyledi. Berk geçen ay evlen..... .
11. Geçen yıl büyük bir deprem ol..... . Hepimiz çok korktuk.
12. 1509 yılında İstanbul'da çok büyük bir deprem ol..... .
13. Internetten öğrendik. Kuzenim üniversite sınavını kazan..... .
14. Çok çalıştım ve üniversite sınavını kazan..... .
15. Dün koltukta uyu..... . Şimdi her yerim ağrıyor.

- 8 Aşağıdaki metni belirsiz geçmiş zaman (-miş) ile tekrar yazalım.

RÜYA

Nasreddin Hoca bir gün sabah çok erken saatte kalktı ve çalışmaya başladı. Öğlene kadar çalıştı. Öğlen karnı açtı ve "Şu ağaçın gölgesinde yemeğimi yiyeşim." diye düşündü. Yemeğini yedikten sonra uykusu geldi. "Biraz dinleneyim, sonra çalışayım." diye düşündü ve uykuya daldı. Rüyasında ak sakallı bir evliya gördü. Evliyanın elinde yüz altın vardı. Altınları birer birer Nasreddin Hoca'ya verdi. Bir, iki, üç..., doksan, doksan bir..., doksan dokuz... Ama yüzüncü altını vermedi. Nasreddin Hoca "Yüzüncü altını niye vermiyorsun, haydi yüzüncü altını da ver!" dedi.

Tam o anda uyandı ve ellerine baktı. Elleri bomboştu! Nasreddin Hoca tekrar yattı, gözlerini sıkı sıkı kapadı ve "Tamam doksan dokuz olsun!" dedi.

DİNLEME

ÜNLÜ OLMADAN ÖNCE...

- 9 Hangi ünlü eskiden hangi işi yapmış? Metni dinleyelim. Yazalım.

Jim Carrey

Nicholas Cage

Julia Roberts

Madonna

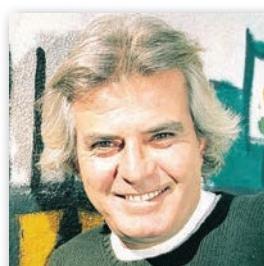
Ebru Gündeş

İbrahim Tatlıses

Sezen Aksu

Tarık Akan

Tarkan

Walt Disney

YAZMA

- 10 Hayatımızdaki en önemli insanı anlatalım. O nasıl biri? Neler yapmış?

KONUŞMA

- 11 İstanbul'a gelmeden önce neler yaptığımızı arkadaşımıza anlatalım, o da bize anletsin.

ÜNİTE 4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

B. MASALLAR VE EFSANELER

kıpkırmızı, koskocaman, kızcağız,
küçük, uzunca

-Cadı prensepe kıpkırmızı, zehirli bir elma vermiş.
-Küçük balığın karnında koskocaman bir tas bulmuş.
-Kızcağız babaannesini ziyarete gitmiş ama orada kurtla karşılaşmış.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Onlar ne yapmışlar? Resimler ile cümleleri eşleştirelim.

Kırmızı Başlıklı Kız

Alaaddin

Ali Baba ve
Kırk Haramiler

Keloğlan

Pamuk Prenses

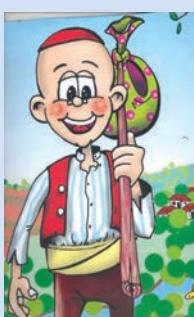

Denizci Sinbad

1. Cadının kıpkırmızı ve kocaman sıhirli elmasını yemiş, sonra derin bir uykuya dalmış. ( )
2. Kızcağız yaşlı babaannesini ziyarete gitmiş ve orada kocaman bir kurtla karşılaşmış. ( )
3. Kocaman bir balığın karnında sıhirli bir tas bulmuş. ( )
4. Sıhirli lamba tertemiz olunca, lambanın içinden cin çıkmış. ( )
5. Yoksul bir adamcağızmış, hırsızları takip etmiş ve onların gizli hazinesini bulmuş. ( )
6. Gemisiyle pek çok yer gezmiş ve maceralar yaşamış. ( )

OKUMA

KELOĞLAN VE SİHİRLİ TAS

Bir varmış, bir yokmuş. Keloğlan diye yoksul bir çocukçağız varmış. Keloğlan'ın çok yaşlıca bir annesi varmış. Bir gün Keloğlan annesinden izin almış ve balık tutmaya gitmiş. Ögle vakti koskocaman bir balık tutmuş. Bu, çok güzel bir balıkmiş. Keloğlan balığı temizlerken balığın karnında bir tas görmüş.

Keloğlan tasa su doldurup balığı yıkamak istemiş. Tasa su doldurmuş, suyu balığın üzerine dökmüş fakat tasta su değil sapsarı altınlar akmiş. Çocukçağız bu işe çok şaşırılmış, "Bu tas galiba sıhirli, hemen anacığımı haber vereyim." demiş ve eve koşmuş. Taşı annesine göstermiş. Sonra tasa defalarca su doldurmuş ve bu suyu boşaltmış. Böylece çok fazla altını olmuş.

Keloğlan bir gün bu altınlarla koskocaman bir saray yaptırmış ve o günden sonra padişah gibi yaşama-ya başlamış. Bu hayat Keloğlan'ı şımartmış. Keloğlan'ın bu durumu annesini çok üzmüşt. Annesi oğluna çok nasihat etmiş fakat Keloğlan yaşlı anacığının sözünü dinlememiş.

Keloğlan bir gün daha çok altını olsun diye sıhirli taşıyla ırmağın kenarına gelmiş. Irmaktan defalarca su almış ve çok fazla altını olmuş.

Bu arada tas aniden suya düşmüş. Keloğlan taşı yakalamak istemiş fakat o da suya düşmüş. Keloğlan zar zor yüzmüş ve kıyıya çıkmış. Fakat kıyıya geldiği zaman görmüş ki altınlar yok! Meğer hırsızlar Keloğlan'ın bütün altınını çalmış. Keloğlan çok üzülmüş çünkü hem sıhirli tas hem de altınlar gitmiş. Keloğlan annesinin yanına gitmiş, çok ağlamış. Annesi, Keloğlan'a "Üzülme çünkü o tas aslında senin değildi, sen o taşı bulduğun. Zaten zenginlik de seni çok şımarttı. Sen o taşı çok kolay elde ettin ve çok şımadın, değerini bilmedin. Hay'dan gelen Huy'a gider. Belki artık yine eski Keloğlan olursun." demiş.

Keloğlan, annesine hak vermiş ve bir daha sıhirli tasla ilgili hiçbir şey söylememiş.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Keloğlan sihirli taşı nasıl bulmuş?
2. Sihirli tas, Keloğlan'ın hayatını nasıl değiştirmiş?
3. Keloğlan'ın sihirli tasına ne olmuş?
4. Keloğlan'ın annesi, oğluna ne öğüt vermiş?
5. Sizce "Hay'dan gelen Huy'a gider." ne demek?

YA SİZ?

Siz hangi masalları biliyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Pekiştirme Sıfatları

Sıfatların anlamlarını güçlendirmek için, sıfatlardan önce "m, p, r, s" seslerinden biri getirilir.

To strengthen the meaning of the adjectives, we put one of "m, p, r, s" letters before adjective.

P	M	S	R
kıpkırmızı	bomboş	koskoca	çarcabuk
ipince	bembeyaz	masmavi	tertemiz
sapsarı	yemyeşil	dosdoğru	perperişan
kapkaranalık	simsıcak	mosmor	sersefil
taptaze	bambaşka	besbelli	
upuzun	simsiki	tastamam	
kıpkısa	dümdüz	pespembe	
kupkuru	simsiyah	yusuvarlak	
capcanlı		büsbütün	
dopdolu		kıskıvrak	
dapdar		koskocaman	

Örnek:

Ayşe'nin kıpkısa saçları var.

Yemyeşil ormanda piknik yaptık.

Buradan dosdoğru gidin, okul sağ tarafta.

Ödevlerimi çarcabuk yaptım.

Dün gece kar yağmış, şimdi her yer bembeyaz.

3 Aşağıdaki boşlukları pekiştirme sıfatlarıyla dolduralım.

bambaşka tertemiz dapdar çarçabuk masmavi taptaze upuzun

Biz şimdiye kadar her yıl tatilde annemlerin yazlığına gittik. Bu yaz tatilde ..... bir yere gitmek istedik ve Bozcaada'ya gitmeye karar verdik. Bozcaada'da küçük bir pansiyonda kaldık. Odamız küçüktü fakat ..... . Her sabah ..... sokaklardan geçtiğ ve sahile gittik. ..... denizde yüzdük. Denizde yüzdükten sonra karnımız açtı, seyyar satıcılarından ..... meyveler aldık, hepsi çok lezzetliydi. Tatile çıkmadan önce "Önümüzde ..... bir hafta var." diye düşündük fakat bir hafta ..... geçti ve tatil bitti. Biz de evimize döndük. Fakat aklımız Bozcaada'da kaldı.

Küçültme Ekleri

Bir varlığın küçük olduğunu anlatmak için sözcüğün önüne "küçük, ufk, minik" gibi niteleyici sıfatlar getirilir. Türkçede çoğu kez bu niteleyici sıfatların anlamı bir ek (-Clik, -CA, -CAğız) ile de karşılanabilir.

To tell the object is little, we use some adjectives like "küçük", "ufak", "minik" before nouns. Furthermore, we often use the suffixes (-cik, -ca, -cağız) to give the same meaning.

-Clik

Bu ek, eklendiği sıfat veya zarfin anlamını küçültür ve sevgi anlamı katar.

The affix, when used with an adjective or an adverb, narrows the meaning and gives the meaning of love.

Örnek:

Ufacık, kutu gibi bir evleri vardı ama çok mutluydular. (ufak →ufacık: çok ufan)

Anneciğim, babaciğim sizleri çok özledim. (sevgi)

Zavallı kedicik, çok hasta. (acıma)

-CA

Bu ek, eklendiği sıfat veya zarfin anlamını güçlendirir ya da zayıflatır.

This suffix whether strengthens or weakens the meaning of adjectives or adverbs.

Örnek:

Aysun uzunca boylu, güzel bir kız.

Belini incitmek için koltuktan yavaşça kalkman lazım. (çok yavaş)

-cAğız

Bu ek eklendiği sözcüğe sevgi, acıma, zavallılık, şefkat anlamını katar.

This suffix can be used for "affection, misery, and pity" meanings.

Örnek:

Zavallı kızcağız hem okuyor hem çalışıyor. (acıma)

Çok iyi bir adamcağız, herkese yardım ediyor. (sevgi)

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Zavallı kadın..... çok hastaydı.
2. Kuaföre saçımı biraz..... kes dedim fakat o saçımı kısa..... kesti!
3. Kapalıçarşı'daki dükkânlar küçük..... fakat kiraları çok pahalı.
4. Kumpir için büyük..... 3 tane patates almak istiyorum.
6. Çok üzüldüm! Sıcak..... bir çay içmek istiyorum.
7. Bebek uyuyor, odaya sessiz..... gir.
8. Zavallı kız..... sabahın akşama kadar çalışıyor.

DİNLEME

BİR İSTANBUL EFSANESİ

5 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Eskiden yeryüzünde cinler yokmuş. ( )
2. Kızın babası, kızın hemen evlensin istemiş. ( )
3. Oğlan dünyanın en güzel yerine bir kulübe yaptırmış. ( )
4. Kızın babası İstanbul'u beğenmiş ama sarayı hiç beğenmemiştir. ( )
5. Kızın babası kızının oğlunu evlenmesine izin vermiş. ( )
6. Cinler Boğaziçi'ni İstanbul'da kurmuşlardır. ( )

YAZMA

6 Aşağıdaki masalı tamamlayalım.

Bir varmış bir yokmuş. Çok uzak bir ülkede bir padişah varmış. Bu padişahın çok güzel bir kızı varmış. Bu kız perilerden daha güzel, meleklerden daha tatlıymış. Kız bir gün ağlamış, masmavi gökyüzü de onunla beraber ağlamış; kız diğer gün gülmüş, gökyüzü onunla beraber gülmüş. Bu kızın güzelliğini herkes biliyormuş ve ülkedeki herkes ona âşıkmiş. Zengin, fakir herkes onunla evlenmek istiyormuş.

Babası kızını çok seviyormuş. Onu mutlu etmek için her şeyi yapıyormuş. Fakat kız hiç mutlu değilmiş. Çünkü .....

.....
.....

KONUŞMA

7 Şehrimizle ilgili bir efsane anlatalım.

ÜNİTE 4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

C. FIKRALAR

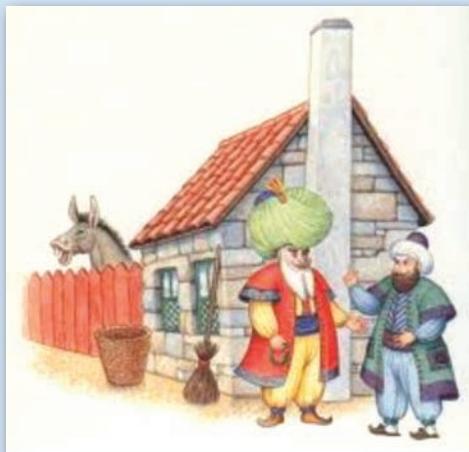
diye sormuş, diye cevap vermiş, diye düşünmüş,
müzik dinliyor hem (de) çalışıyor, ne uzun
ne (de) kısa, ya dergi ya (da) kitap alacağım

Komşusu Nasreddin Hoca'ya
“Eşek evde mi Hocam?” diye sormuş.
Hoca “Hayır komşu evde değil.” diye cevap vermiş.
Hem müzik dinliyor hem de ders çalışıyor.
Yolculukta okumak için ya dergi ya da kitap alacağım.
Ayşe'nin ablası ne uzun ne (de) kısa, orta boylu bir kız.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Sizin ülkenizde komik ve ünlü insanlar var mı?
- 2 Nasreddin Hoca'yı tanıyor musunuz?

OKUMA

EŞEGİN SÖZÜ

Bir gün Nasreddin Hoca'nın bir komşusu Hoca'nın kapısını çalmış. Nasreddin Hoca “Merhaba komşu. Nasilsın, iyi misin?” diye sormuş. Komşusu “Sağol Hocam, iyiyim.” diye cevap vermiş ve “Hocam, senden bir şey rica edeceğim, kasa-baya gitmem lazım, eşegini iki saat için bana verir misin?” diye sormuş. Nasreddin Hoca eşegini komşusuna vermek istememiş ve “Ah komşucuğum, eşek evde değil.” diye cevap vermiş. Tam bu sırada eşek içерiden uzun uzun anırmış. Eşeğin sesini duyan komşu “Hocam, peki bu ses ne? Eşek evde ama sen bana yok mu diyorsun?” diye sormuş. Nasreddin Hoca komşusuna kızmış ve “Ayıp komşu, çok ayıp! Benim sözüme inanmıyorum. Eşeğin sözüne mi inanıyorsun?” diye cevap vermiş.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Nasreddin Hoca'nın komşusu neden Nasreddin Hoca'nın eşegini istemiş?
2. Nasreddin Hoca komşuya ne cevap vermiş?
3. Nasreddin Hoca'nın komşusu neden Nasreddin Hoca'ya inanmamış?
4. Nasreddin Hoca komşusuna neden kızmış?

YA SİZ?

Siz hangi fikraları biliyorsunuz? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Doğrudan Anlatım (Direct Speech)

Genellikle doğrudan anlatımda kullanılan “diye”, bağımsız iki söz grubunu birbirine bağlar.

“Diye” is generally used in direct speech to connect two different utterances.

Örnek:

Martin, Susanna'ya “Yarın sınav var mı?” diye sordu.

Susanna, Martin'e “Hayır, yarın sınav yok. Sınav gelecek hafta olacak.” diye cevap verdi.

Şebnem, pastacıya “Meyveli pasta var mı?” diye sordu.

Pastacı, Şebnem'e “Meyveli pasta var.” diye cevap verdi.

Şebnem, pastacıya “12 kişilik meyveli pasta ne kadar?” diye sordu.

Pastacı, Şebnem'e “Otuz iki lira.” diye cevap verdi.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

diye sormuş	diye bağırmış	diye düşünmüş	diye cevap vermiş
diye düşünmüş	diye seslenmiş	diye düşünmüş	

Bir gün küçük bir keçi sürüsünden ayrı otlamaya gitmiş. Hain kurt da zavallı hayvanı hemen görmüş ve “Heh, işte ağızma layık bir lokma. Yaşasın!” ..... Küçük keçi, hain kurdu görmüş ve kaçmak istemiş fakat kurttan kurtulamamış. Kendisine doğru yaklaşan hain kurda “Ne yapalım, demek kaderimizde sana yem olmak varmış kurt.” .....

Kurt, küçük keçiye “Son bir isteğin var mı?” ..... Küçük keçi “Madem ölüm kapıya geldi, bari bana biraz kaval çal da neşeleneyim, mutlu öleyim.” ..... . Kurt, “Son isteği zavallının, bir kaval bulayım da çalayım.” ..... . Bir kaval bulmuş ve çalmaya başlamış. Kurt çalmış, küçük keçi oynamış.

Bu arada uzaktaki köpekler kavalın sesini duymuşlar. Koşa koşa kurdun yanına gelmişler ve kurdu kovalamışlar. Kurt keçinin onu kandırdığını anlamış ve “Keçi bana oyun oynadı.” .....

5 Aşağıdaki boşlukları “diye” ile dolduralım.

1. Mert bana “Nereye gidiyorsun?” .....

Ben ona “Eve gidiyorum.” .....

2. Ben ona “Neden beni aramıyorsun?” .....

O bana “Çünkü çok işim var.” .....

3. Anneme “Bu akşam yemekte ne var?” .....

Annem bana “Tavuk ve pilav yaptım.” .....

4. Ne düşünüyorsun?

“Ne zaman Ankara'ya gideceğim.” .....

5. Neye bakıyorsunuz?

“Evde yemek var mı?” .....

6. Niçin kızdın?

“Bana yalan söyledin.” .....

Bağlaçlar (Conjunctions)

Hem .... hem (de) (Both ... and)

"Hem ... hem (de)" bağlacı, aynı görevde olan kelimeleri ya da cümleleri "birliktelik, eşitlik ya da karşılık" anlamlarıyla birbirine bağlar.

This conjunction connects words or sentences that have same function in the meaning of "being together, equality, contrast".

Örnek:

Aslı yaz tatilinde hem Antalya'ya hem (de) İzmir'e gitmiş.

Gençlik yıllarında hem okudum hem (de) çalıştım.

Hem rejim yapıyorsun hem (de) her gün tatlı yiyorsun.

Ne .... ne (de) (neither ... nor)

Aynı görevde olan öğeleri "olumsuzluk" ilişkisiyle birbirine bağlar. Ancak, bulundukları cumlenin yüklemi, yapı bakımından olumluştur.

This conjunction connects words or sentences that have same function in a negative relationship. But the main verb is positive.

Örnek:

Ne derslere geliyorsun ne (de) ödevlerini yapıyorsun. (Derslere gelmiyorsun ve ödevlerini yapmıyorsun.)

Tatile çıkmak için ne paramız ne de zamanımız var. (Tatile çıkmak için paramız ve zamanımız yok.)

Mehmet ne ekmek yiyor ne (de) tatlı, o rejim yapıyor. (Mehmet ekmek ve tatlı yemiyor çünkü o rejim yapıyor.)

Gönül ne kahve ister ne kahvehane; gönül sohbet ister, kahve bahane.

Ya .... ya (da) (either ... or)

Aynı görevde olan kelimeleri ya da cümleleri, sunulan şeylerden birini seçme, tercih etme ilgisiyle birbirine bağlar.

This conjunction connects words or sentences that have same function to prefer one of them.

Örnek:

Her şeyi ben yapıyorum, sen de ya temizlik ya (da) ütü yap.

Uçaktan indikten sonra ya ara ya (da) mesaj gönder.

Trafik çok yoğun, Kadıköy'e ya metrobüsle gel ya (da) vapurla.

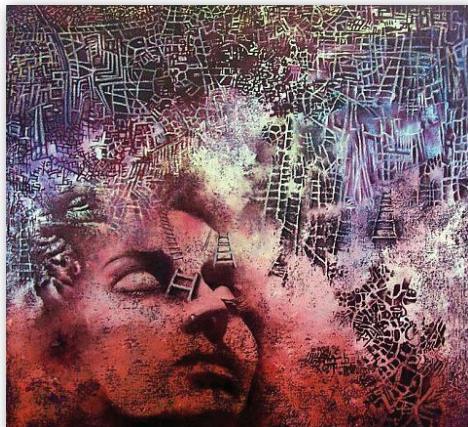
Ya bu deveyi güdeceksin ya bu diyardan gideceksin.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. .... hava çok soğuk üzüyorum diyorsun ..... incecik giyiniyorsun!
2. Yolda okumak için ..... gazete ..... dergi almak istiyorum.
3. .... kırmızı ayakkabıyı ..... siyah ayakkabıyı çok beğendim.
4. Yanımda çok fazla para yok, ... kırmızı ayakkabıyı ..... siyah ayakkabıyı alacağım.
5. .... rejim yapıyorsun ..... patates kızartması yiyorsun!
6. .... derdini anlatıyorsun ..... insanlardan yardım istiyorsun.
7. Eskiden ..... evi vardı ..... arabası ama şimdi çok zengin.
8. Metin ..... sigara ..... içki içiyor.
9. Bugün Derya ile ..... gezdik ..... alışveriş yaptık. Çok güzel bir gündü.
10. Nilgün ..... kitap ..... gazete okuyor. Dünyadan haber yok.

DİNLEME

RÜYALAR

7 Sık sık rüya görüyor musunuz? Rüyalarınızı hatırlıyor musunuz?

8 Aşağıdaki rüyaların tabirlerini tahmin edelim, eşlestirelim.

1. Rüyamda denizin ortasındaydım.	a. Hırsız, kötü insan
2. Rüyamda ata bindim.	b. Para
3. Rüyamda balık gördüm.	c. Evlilik
4. Rüyamda fare gördüm.	ç. Maddi manevi başarı

9 Siz başka hangi rüyaların tabirlerini biliyorsunuz?

10 Metni dinleyelim. Diyalogları sıralayalım.

( ) **Şebnem:** Biliyor musun? Dün gece çok ilginç bir rüya gördüm, hâlâ etkisi altındayım.

( ) **Şebnem:** Haklısan galiba. Çok düşünmemeliyim.

( ) **Şebnem:** Evin içinde siyah dumanlar vardı. Şu aralar işte yeni bir proje hazırlıyorum. Sanırım biraz problem yaşayacağım.

( ) **Şebnem:** Evet, gördüm. Bunun bir anlamı var mıymış?

( ) **Şebnem:** Rüyamda kendimi bir yangının ortasında gördüm. Komşumuzun çocuğuna bakmak için evine gitmişim. Orada açtım, mutfağa girip kendime yemek yapmaya çalıştım. Ama ocağı bir türlü yakamadım. Ocağın altındaki fırından birden alevler yükseldi ve her yeri sardı. Büyük bir yanım çıktı. Ben de söndürmeye çalıştım ama alevler daha da büydü ve oradan kaçtım. O sırada uyandım. Sence bu ne anlama geliyor?

( ) **Tülin:** Hayrolsun inşallah, ne gördün?

( ) **Tülin:** Gel, internetten rüya tabirlerine bir bakalım. Bak, rüyada yanım görmek hem işte başarı hem de zorluk demekmiş. Sanırım bir işi zor bir şekilde başaracaksın. Rüyanda duman gördün mü?

( ) **Tülin:** Rüyada beyaz duman görmek herkesle ilgili bir başarı demekmiş. Siyah dumanlar ise büyük dertmiş. Sen ne renk gördün?

( ) **Tülin:** Ama bence bunlara çok inanma, yoksa "Gerçekten bu problemler olacak." diye düşüneceksin.

YAZMA

11 İstanbul'da yaşadığımız komik bir olayı fıkra şeklinde yazalım.

KONUŞMA

12 Sizin kültürünüzdeki en ünlü fıkra tipi kim? Bu kişinin en çok hangi fıkrasını seviyorsunuz? Anlatalım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EFSANELER

Gelin Kayası

Ağva sahilinde insan şeklinde beyaz bir kaya vardır. Bu kayanın adı "Gelin Kayası"dır. Efsaneye göre çok uzun yıllar önce, Ağva meşhur değilmiş, küçük bir balıkçı köyümüz. Bu köyde 18 yaşında çok güzel bir kız varmış. Bu kızın balıkçı bir nişanlısı varmış. Genç kız ve nişanlısının evlenecekleri günün sabahı delikanlı balık tutmak için denize gitmiş. Aniden çok kötü bir fırtına olmuş. Delikanının balıkçı teknesi fırtınada batmış ve delikanlı da denizde boğulmuş. Genç kız düğüne kadar nişanlığını beklemiş fakat nişanlısı gelmemiştir. Genç gelin kayalıkların üzerinde günlerce, haftalarca nişanmasını beklemiştir fakat kimse gelmemiştir. Bir gün Allah'a "Allah'ım! Ya beni taşa çevir ya da sevgilimi geri getir!" diye dua etmiştir. Allah kızın duasını kabul etmiş ve kızı taşa çevirmiştir.

Taş Olan Kadın

Kore'nin bir köyünde çok fakir bir karı koca varmış. Birbirlerini çok seviyorlarlardı. Bu karı kocanın çok küçük bir tarlaları varmış. Orada kendileri için sebze yetiştirmiştir. Bir yıl köye hiç yağmur yağmamış. O yıl köyde kıtlık olmuş ve herkes yiyecek almak için komşu köylere gitmiş. Onlar bazen iki hafta bazen bir ay sonra gelmişler. Bir gün bu karı kocanın bütün yiyeceği bitmiş. Adam yiyecek almak için komşu köye gitmek istemiştir. Kadın kocasından ayrılmak istememiş, çok üzülmüş ama başka çare yokmuş. Kocasını yolcu etmiştir. Adam yiyecekleri almış. Kadın iki hafta kocasını beklemiştir. Kocasının bütün arkadaşları evlerine dönmüş ama kocası dönmemiş. Evde çok az yiyecek varmış. Kadın, yiyecekleri kocası için saklamış ve hiçbir şey yememiş. Her gün köyün en yüksek tepesine çıkmış ve kocasını beklemiştir ama kocası gelmemiştir. Kadın kocasını haftalarca beklemiştir ama kocası gelmemiştir. Bugün o tepeinin üzerinde insan şeklinde bir taş vardır. Efsaneye göre kadın kocasını beklerken taş olmuş.

Aşağıdaki soruları metinlere göre cevaplayalım.

1. Ağva'daki kızın nişanlısı ne iş yapıyormuş?
2. Ağva'daki kız neden taşa dönüşmüştür?
3. Kore'deki kadının kocası neden başka köye gitmiş?
4. Kore'deki kadın neden taşa dönüşmüştür?
5. Sizce bu iki efsanedeki ortak nokta nedir?

SINIF DİLİ

Örneklerle bakalım. Altı çizili cümle ve kelimelerin adını öğrenelim.

Bütün öğrenciler ödevlerini yapmış.

(Belirsiz Geçmiş Zaman Fiil Cümlesi)

Onun babası emekli öğretmenmiş.

(Belirsiz Geçmiş Zaman İsim Cümlesi)

Boğaz'ın masmavi suları herkesi kendine hayran bırakıyor.

(Pekiştirme Sıfatı)

Hem kel hem fodul!

(Bağlaç)

Ya hep ya hiç!

(Bağlaç)

Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!

(Bağlaç)

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bu oyunu oynamak için önce kâğıda aşağıdaki gibi bir tablo çizelim. Sonra bu kâğıdı çizgilerinden katlayalım. Sadece “Kim?” bölümü açık kalsın. Oraya birinin adını yazalım ve kâğıdı yanımızdaki arkadaşımıza verelim. O da “Kiminle?” bölümüne başka birinin adını yazsın ve diğer arkadaşımıza versin. Bu şekilde herkes sırayla “Ne zaman?”, “Nerede?” ve “Ne yapmış?” bölümlerine zaman, yer vb. yazsın. En son kâğıda “Ne yapmış?” yazan arkadaşımız kâğıdı tamamen açsın ve yüksek sesle bize cümleyi okusun. İyi eğlenceler!

Kim?	Kiminle?	Ne zaman?	Nerede?	Ne yapmış?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Ahmet..... kardeş... sen..... aynı okul..... .
2. Annem söyledi, ben bir yaşında yürü..... .
3. Otobüste uyu....., bu yüzden durağını geç..... .
4. Babam gençken büyük sıkıntılar ..... .

2. Aşağıdaki boşlukları uygun pekiştirme sıfatlarıyla dolduralım.

1. Adam çok utandı, ... oldu.
2. Şu kızın çok güzel ..... saçları var.
3. Ağaçlı, ... bir yoldan geçtiğ ve nihayet ..... denize ulaştık.
4. Baharda, Büyükkada'da ..... çimenlerin üzerinde piknik yapmak istiyorum.

3. Aşağıdaki cümleleri uygun bağlaçlarla tamamlayalım.

1. .... çalışmaçılığın .... "Kötü not aldım." diye yakınıyorsun.
2. Dışarıdaki hava ..... soğuk ..... sıcak.
3. Şu dükkanada ..... ucuz ..... kaliteli ayakkabılar satılıyor.
4. Takıma ..... beni ..... onu alacak.
5. Bence ..... küpe ..... da kolye tak, ... küpe ..... kolyeyle assolist gibi olmuşsun.
6. Aylardır ..... arıyor ..... e-posta yazıyor, beni iyice unuttu.

4. Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve belirsiz geçmiş zaman ile cümleler yapalım.

1. gece / çok / yağmur / yağmak / dün ..... .
2. ev-galiba / girmek-hırsız / bilgisayar / çalmak ..... .
3. çocuklar / Emine Teyze / pencere / cam / kırmak / ev ..... .
4. Metin / gelmek / önce / yıl / beş / Almanya / Türkiye ..... .

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabiliyorum, 4: İyi yapabiliyorum, 5: Çok iyi yapabiliyorum.

1. Başkalarından öğrendiğim bilgileri anlayabilirim, yazılı ve sözlü olarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Sonradan farkına vardığım ya da sonradan hatırladığım bir şeyi anlatabilirim.	1	2	3	4	5
3. İnsanları tanıtabilir, onlar hakkında bilgiler verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İŞİMLER

ambulans   tas
asansör   tembel
bilmecə   tepe
cankurtaran   tezgâhtar
çin   uslu
deve   vestiyer
diyar   veteriner
efsane   yaramaz
evliya   yem
fakir   yönetmen
fikra
fırtına
hayran
inşaat
işçi
itfaiyeci
kasaba
kasıyer
kaval
kitlik
konfeksiyon
köçek
macera
merdiven
metrobüs
mimar
müşteri
nişanlı
ölümsüz
ölümsüzlük
padişah
pansiyon
santral görevlisi
sebze
sedefkâr
sihirli
sürü
tarla

FİİLLER

alay etmek
anırmak
boğulmak
bozulmak
fethetmek
fışkırmak
incitmek
oda tutmak
şaşırmak
şımartmak
yetiştirmek

ÜNİTE 5

BECERİLER

- % Hobileri ve alışkanlıklarını anlatma
- % Rica etme
- % Özeti çıkarma
- % Tahminde bulunma

DİL BİLGİSİ

- % Geniş zaman
- % Rica etme
- % "Dlr" eki

KELİMELER

- % Doğa olayları
- % Bilimsel gerçekler
- % Alışkanlıklar
- % Kitap ve film türleri

NE OLUR NE OLMAZ

ÜNİTE 5

NE OLUR NE OLMAZ

A. DOĞA OLAYLARI

yağar, yaşar mı, batmaz, etmez mi

- Güneş doğudan doğar.
- Dünya güneşin etrafında döner.
- İki, iki daha dört eder.
- Su yüz derecede kaynar.
- Kuşlar suda yaşar mı?
- Türkiye'de kar yağar mı?

- Hayır, kuşlar suda yaşamaz.
- Evet, Türkiye'de kar yağar.

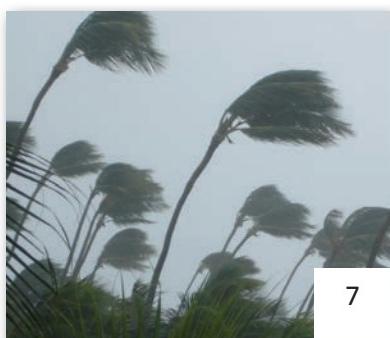
HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hangi doğa olaylarını biliyorsunuz? Söyledelim.

2 Aşağıdaki doğa olaylarını resimlerle eşlestirelim. Bunlardan hangilerini gördünüz veya yaşadınız? Anlatalım.

deprem ( ) kuraklık ( ) yağmur ( ) tsunami ( ) dolu ( )

fırtına ( ) sel ( ) volkanik patlama ( ) yıldırım ( )

OKUMA

DOĞA OLAYLARI

Güneş tutulması

En ilginç doğa olaylarından biri güneş tutulmasıdır. Güneş tutulması Ay'ın hareketi sırasında meydana gelir. Ay, Güneş ile Dünya arasına girer ve güneşin ışığı Dünya'ya gelmez. Dünya karanlık olur. Bu güneş tutulmasıdır.

Gökkuşağı

Doğadaki en güzel manzaralardan biri gökkuşağıdır. Bu olay meteorolojik bir olaydır. Gökkuşağında yedi renk bulunur. Bu renkler; kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert ve mordur.

Yıldırım

Gökyüzü ile yer arasındaki elektriktir. Bulutlar birbirlerine sürtünür ve elektrik enerjisi meydana gelir. Bu elektrik enerjisi hızla toprağa iner ve yıldırım oluşur.

Kar

Kar, bir yağış çeşididir. Bulutların içerisindeki su damlacıkları soğuk havayla karşılaşır ve donar. Bu damlacıklar birbirlerine yapışır ve büyür. Böylece kar taneleri oluşur. Çok sayıda kar tanesi çeşidi vardır. Ama hepsi altı köşelidir. Kar tanelerinin şekilleri birbirinin tipi aynısı değildir.

Rüzgâr

Rüzgâr, atmosferdeki havanın dikey ve yatay hareketi sonucu oluşur. Hava ısınır ve yükselmeye başlar. Hızlı bir şekilde hareket eder. Yeryüzündeki diğer nesnelere çarpar ve rüzgâr oluşur. Rüzgâr, hızına göre fırtına, hortum gibi isimler alır.

Yer çekimi

Yer çekimi yeryüzündeki cisimleri yere doğru çeker. Havadaki her cisim yere düşer. Yer çekimini İngiliz bilim adamı Isaac Newton bulmuştur. Newton bir elma ağacının altında otururken kafasına bir elma düşer. Newton bunu düşünür, araştırmalar yapar ve yer çekimini bulur.

Deprem

Depremler, yerkabuğundaki fay adı verilen kırıklarda meydana gelir. Faylar hareket eder ve yer değiştirir. Bunun sonucunda yer sallanır ve deprem oluşur.

Sel

Sel, ani ve büyük su akıntısıdır. Çok yağmur yağar ve sular taşar. Toprak, su altında kalır. Böylece sel meydana gelir.

Çığ

Dağlık yerlere kar yağar ve birikir. Bu kar hızla hareket eder ve aşağıya doğru kayar. Bunun sonucunda çığ oluşur.

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

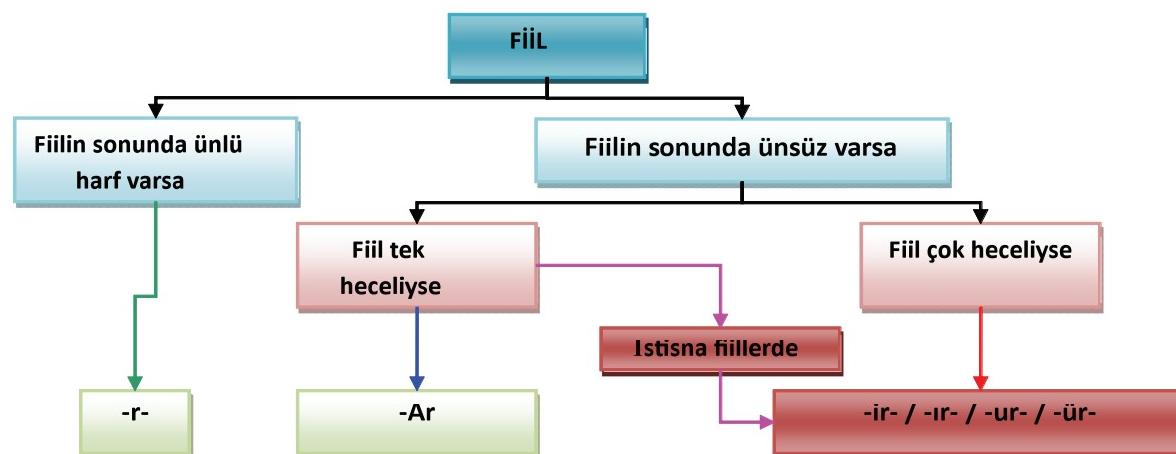
1. Güneş tutulmasında Dünya, Güneş ile Ay'ın arasına girer. ( )
2. Gökkuşağında kırmızı, turuncu, siyah, yeşil, beyaz ve kahverengi bulunur. ( )
3. Yıldırım, gökyüzü ile yer arasındaki elektriktir. ( )
4. Kar tanelerinin şekilleri birbirine benzer. ( )
5. Rüzgâr sahip olduğu hıza göre fırtına, hortum gibi isimler alır. ( )
6. Yer çekimini Einstein bulmuştur. ( )
7. Kar hızla kayar ve deprem olur. ( )
8. Sel, yağmur nedeniyle olur. ( )

DİL BİLGİSİ

Geniş Zaman (Simple Present Tense)

Alışkanlık durumunda ya da sık sık yapılan bir işi, genel ya da gerçeklikleri herkesçe kabul edilen durumları, bir şeyi yapmaya istekli ve hazır oluşu anlatmak için, bazen de gelecek zaman anlamında kullanılır.

The form is used to express a habitual, permanent or repeated action, for a general statement for which no particular time is thought, to indicate the generally accepted truths, to state the willingness or readiness to do something, sometimes to show a future action.

NOT: İstisna fiiller:

al-ır bil-ır bul-ur dur-ur gel-ır gör-ür kal-ır
ol-ur öl-ür san-ır var-ır ver-ır vur-ır

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	konusurum	konusmam	konusur muyum	konusmaz miyim
Sen	konusursun	konusmazsin	konusur musun	konusmaz misin
O	konusur	konusmaz	konusur mu	konusmaz mi
Biz	konusuruz	konusmayiz	konusur tuyuz	konusmaz miyiz
Siz	konusursunuz	konusmazsiniz	konusur musunuz	konusmaz misiniz
Onlar	konusur(lar)	konusmaz(lar)	konusur(lar) mi	konusmaz(lar) mi

Örnek:

Ben her zaman spor yaparım.

Akşamları erken uyur musun?

Ahmet asla sigara içmez.

Siz çay içmez misiniz?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Hakan akşamları dışarı çık.....
2. O her sabah spor yap.....
3. Ben asla yalan söyle.....
4. Sen hangi tür filmleri sev.....?
5. Biz hafta sonları parkta yürü.....
6. Ahmet sabahları kahve iç.....?
7. Siz her gün ders çalış.....?
8. O, uçağa bin..... Çünkü uçaktan korkuyor.
9. İtfaiyeci yangın söndür.....
10. Öğretmen ders anlat.....

6 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Her akşam televizyon izler misin?
2. Hafta sonları sinemaya gider misin?
3. Hayvanları sever misin?
4. Okula otobüsle mi gelirsin?
5. Günde kaç saat uyursun?
6. Arkadaşınla gezmeye gider misin?
7. Her hafta aileni arar misin?
8. Her gün yemek pişirir misin?
9. Her yaz tatile gider misin?
10. Akşamları geç uyur musun?

DİNLEME**İKLİMLER****7 Metni dinleyelim ve boşlukları dolduralım.****TAYLAND**

Tayland sıcak ve ..... . Hazirandan ekime kadar tropik yağmurlar ..... . Kasım-Şubat serin geçer. Mart, Nisan, Mayıs ayları çok sıcak ..... . İnsanlar ..... ince ve yazılık kıyafetler .....

MOĞOLİSTAN

Moğolistan az yağış ..... . Yazın çok sıcak, kışın çok soğuk olur. Kışın nehirler ve göller ..... . Moğolistan'da ..... ve toz ..... .

NORVEÇ

Norveç çok ..... . Norveç'te çok kar ..... . Kış mevsimi ..... .

TÜRKİYE

Türkiye'de dört mevsim ..... . Türkiye'nin üç tarafı denizlerle ..... . Türkiye'nin orta ve doğu bölgesi kış aylarında çok soğuk, yaz aylarında çok sıcak ..... . Diğer bölgelerinde ..... bir iklim .....

MALİ

Mali çok sıcaktır. Mali'de yağmur az ..... zaman kar ..... bir iklimi vardır. Mali'de bir çöl vardır ve buraya ..... yağmur .....

YAZMA**8 Sizin ülkenizin iklimi nasıl? Yazalım.****KONUŞMA****9 Sizce yerçekimi olmasa, dünya nasıl olurdu?**

ÜNİTE 5

NE OLUR NE OLMAZ

B. ALIŞKANLIKLAR VE RİCALAR

rica ederim, yapar misin
gelmez misin, konuşurum

-Boş zamanlarınızda neler yaparsınız?
-Her yıl tatile gider misin?
-Sabahları kahvaltıda ne içersin?
-Çok soğuk. Kapıyı kapatır misin?

-Kitap okurum.
-Evet, giderim.
-Çay içirim.
-Evet, tabi.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 İlginç alışkanlıklarınız var mı?

2 Hobileriniz nelerdir?

OKUMA

ALIŞKANLIKLARIMIZ VE HOBİLERİMİZ

Her insanın iyi ve kötü alışkanlıkları vardır. Alışkanlıkları bırakmak veya değiştirmek kolay değildir. Sigara, kötü bir alışkanlıktır. İnsanlar sigaraya alışır ve daha sonra sigarayı bırakmak, onlar için çok zor olur. Bazı insanlar ise sağlık konusunda çok hassastır. Böyleleri, her sabah spor yapar ve sağlıklı beslenirler. Zararlı yiyecek ve içeceklerden uzak dururlar. Sebze ve meyve yerler. Kalorili yiyecekler yemezler. Boş zamanlarında hobileriyle uğraşırlar. İnsanların farklı zevkleri ve hobileri bulunur. Bazı insanlar boş zamanlarında balık tutar, bazıları fotoğraf makinesini yanından ayırmaz. Her zaman fotoğraf çeker. Bazıları ise balık tutar. Bu kişiler yaz-kış dinlemez, her zaman balık tutar. Bazıları da koleksiyon yapar. Pul ya da para koleksiyonu yapar. Pul ya da paraları arar, bulur, alır ve koleksiyonuna katar. Her hobinin zor ve kolay yönleri vardır. Mesela dağcılık ve model uçak yapmak zor hobilerdir.

Benim hobim taş toplamak. Ben farklı, renkli taşları toplarım. Genellikle hafta sonları ve uzun tatillerde taş toplamaya giderim. Dağlarda, deniz kenarında, ormanlarda yürüürüm ve taş toplarım. Taşları eve getiririm ve onlarla ilgili küçük bir araştırmaya yaparım. Daha sonra taşları türlerine göre ayıririm ve kutulara koyarım. Taş toplamak da kolay bir hobi değil ama zevkli.

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. İnsanlar sigaraya alışır ve daha sonra kolay bırakır. ( )
2. Sağlıklı insanlar her sabah spor yapar. ( )
3. İnsanların farklı hobileri vardır. ( )
4. Fotoğraf çekmek hobi değildir. ( )
5. Hobilerin hepsi çok zordur. ( )

4 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Sağlıklı insanlar nasıl beslenir?
2. Metinde hangi hobiler var?
3. İnsanlar nasıl pul veya para toplar?

YA SİZ?

Sizin olumlu ve olumsuz alışkanlıklarınız nelerdir?

DİL BİLGİSİ

Rica Etme (To request)

Geniş zamanın soru şekli, "rica" anlamında kullanılır.

The question form of the simple present tense is used to mean a "request".

Örnek:

Masayı siler misin? Silerim.

Pencereyi açar misin? Tabii.

Bu kitapları Fatih'e verir misin? Evet, veririm.

Çantamı tutar misin?

Şöför Bey lütfen beni durakta indirir misiniz?

Bebek uyuyor. Müziğin sesini biraz kısar misin?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Şu kalemi ver.....?
2. Lambayı aç.....?
3. Bu akşam yemeği sen pişir.....?
4. Çok hastayım. Doktoru ara.....?
5. Bebek ağlıyor. Sen bak.....?
6. Televizyonu kapat.....?
7. Çok işim var. Bana yardım et.....?
8. Ben yemek yapıyorum. Sen de sofrayı hazırla.....?
9. Benimle alışverişe gel.....?
10. Kahve içmek istiyorum. Bana kahve getir.....?

6 Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve diyalolgardaki boşlukları dolduralım.

bilmek	tekrarlamak	vermek	bakmak	okumak	uzatmak	söylemek
--------	-------------	--------	--------	--------	---------	----------

1. **İnci:** Alo! Merhaba Murat. Yasemin'in numarasını ..... Lütfen bana .....?

Murat: Evet. 0533 625 40 82.

İnci: Anlamadım. ....?

Murat: 0533 625 40 82.

2. **Emre:** Yemek tuzsuz olmuş. Tuzu .....?

Ayşe: Tabii.

3. **Müşteri:** Garson Bey! .....? Bir çay istiyorum.

Garson: Hemen getiriyorum.

4. **Çocuk:** Hiç param kalmadı. Bana 50 lira .....?

Baba: Al bakalım.

5. **Öğretmen:** Ömer! İlk soruyu .....?

DİNLEME

7 Aşağıdaki diyalogları dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

AFFEDERSİNİZ

MANAVDA

Semra Hanım: İki kilo domates .....?

Manav: Hemen tartıyorum... Buyurun. Biber .....?

Semra Hanım: Hayır ama elma istiyorum. Bir kilo da elma .....?

Manav: Tabii. Başka bir şey .....?

Semra Hanım: Sağ olun. Hayırlı işler.

SOKAKTA

İhtiyar: Delikanlı .....? Bu paketler çok ağır; benim için biraz .....? Evin şurada.

Genç: Tabi amca, taşırım.

İhtiyar: Sağol evladım. ... İşte geldik. Benim gözlerim iyi görmüyor. Rica etsem kapıyı .....? Anahtarlar burada.

Genç: İşte, tamam.

İhtiyar: Çok teşekkür ederim evladım.

POSTACI

Leman Hanım: Kim o?

Postacı: Postacı! Kapıyı .....?

Postacı: Merhaba. Leman Yıldız siz misiniz?

Leman Hanım: Evet.

Postacı: Bir paketiniz var. Şurayı .....?

Postacı: Buyurun, paketiniz.

Leman Hanım: Teşekkür ederim.

BANKADA

Taner: Merhaba. Banka kartı almak istiyorum.

Bana yardımcı .....?

Gişe Memuru: Tabii, oturun lütfen.

Şu formu .....?

Gişe Memuru: Evet, tamam. Ama doğum tarihini yazmamışsınız.

Buraya doğum tarihini .....?

Gişe Memuru: Teşekkürler.

YAZMA

8 Aşağıdaki durumlardan birini seçelim. Rica cümleleri içeren bir diyalog yazalım.

- kafede
- mağazada
- otelde
- doktorda

KONUŞMA

9 Bir gününüz nasıl geçer? Anlatalım.

- Nerelere gidersiniz?
- Neler yaparsınız?
- Kimlerle görüşürsünüz?

ÜNİTE 5

NE OLUR NE OLMAZ

C. ÖZETLER

çalışıyor, gitmiştir, kazanacaktır
gelmemiştir, gitmiş midir

-Babam şimdi çalışıyor.
-O, eve gitmiştir.
-Cengiz sınavı kazanacaktır.
-Evden erken çıktı. Derse geç kalmamıştır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1** Kitap okur musunuz?
- 2** Ülkenizde hangi yazar meşhurdur?
- 3** Aşağıdaki yazarlarla kitapları eşleştirelim.

1. Yaşar Kemal	a. Suç ve Ceza
2. Shakespeare	b. İnce Memed
3. Balzac	c. Goriot Baba
4. Orhan Pamuk	ç. Hamlet
5. Dostoyevski	d. Masumiyet Müzesi

OKUMA

ÇALIKUŞU

Feride İstanbul'da doğar. Küçük yaşta anne ve babasını kaybeder. Feride'yi teyzesi büyütür. Feride Fransız yatılı okulunda okur. Yaramazlıklar yüzünden arkadaşları ona "Çalikuşu" adını takarlar.

Feride, yaz tatillerini teyzesinin köşkünde geçirir. Teyzesinin yakışıklı oğlu Kâmrân ile birbirlerini severler ve nişanlanırlar. Bir kadın düğün günü Feride'ye bir mektup getirir. Mektupta Kâmrân'ın İsviçre'deyken Münevver adında hasta bir kızla ilişkisi olduğu yazar. Feride mektubu okur, her şeyi öğrenir, Kâmrân'ı bırakır ve kaçar. Feride, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yapar. Güzelliği başına bela olur. Çeşitli dedikodular çıkar. Doktor Hayrullah Bey ile tanışır. Hayrullah Bey Feride'yi kızı gibi korur. Halkın dedikodusu üzerine onunla kâğıt üzerinde evlenir. Fakat aralarında sadece baba – kız ilişkisi vardır. Feride, öğretmenliğe başlar. O sıralar bir günlük tutar, o zaman her şeyi bu deftere yazar. Hayrullah Bey bu defteri bulur, okur ve saklar. Hayrullah Bey hastalanır. Feride'ye "Ben öldükten sonra teyzenin yanına git ve bu mektubu Kâmrân'a teslim et." der. Hayrullah Bey'in ölümünden sonra Feride teyzesinin evine gider, zarfı Kâmrân'a verir. Zarfin içinde Hayrullah Bey'in bir mektubu ile Feride'nin günlüğü vardır. Hayrullah Bey, Kâmrân'a "Feride'yi bir daha bırakma." diye söyler. Kâmrân mektubu ve Feride'nin günlüğünü sabaha kadar okur, her şeyi öğrenir. Artık Feride'yi bırakmaz, evlenirler.

- 4** Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Feride nerede doğar?
2. Feride'yi kim büyütür?
3. Okulda Feride'ye neden Çalikuşu ismini takarlar?
4. Feride Anadolu'da ne iş yapar?
5. Feride kimlerle evlenir?

- 5** Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Feride İngiliz okulunda okur. ( )
2. Feride yaz tatillerini teyzesinin köşkünde geçirir. ( )
3. Kâmrân, Feride'nin halasının oğludur. ( )
4. Feride Hayrullah Bey'in kızıdır. ( )
5. Kâmrân Feride'nin günlüğünü okur. ( )

YA SİZ?

En son hangi kitabı okudunuz? Türü neydi?

DİL BİLGİSİ

"-Dir" Eki

Belirsiz geçmiş zaman, şimdiki zaman ve gelecek zaman ile kullanılarak cumlenin anlamını pekiştirmek için kullanır. Ayrıca cümleye tahmin anlamı katar.

Bu ek yazılı dilde, özellikle resmî metinler ile ders kitabı, ansiklopedi gibi bilgi verme amaçlı metinlerde değişmez doğruları anlatmak için sıkça kullanılır.

These tenses is used together with the continuous and future tenses to reinforce the meaning of the sentence. Also, adds the meaning of prediction to the sentence. In this affix-written language, especially both formal texts and coursebooks are frequently used to present the unchangeable truths as shared via texts such as encyclopedia to inform.

(I)yor
isim + mls + Dir
(y)AcAk

Örnek:

Ali şimdi evde uyuyordur.	Bence yarın toplantı olmayacağı.
Sempozyum 24 Ekim'de yapılacaktır.	Elektriği Edison bulmuştur.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

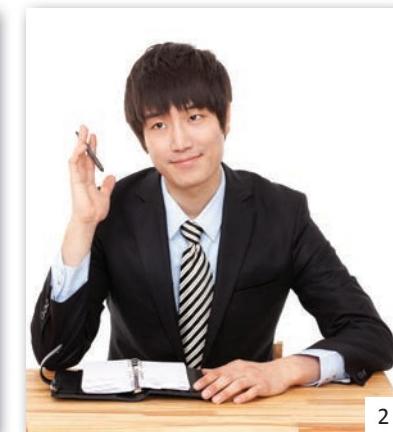
1. Saat 20.00. Bu saatte işte değildir. İşten çıkış....., eve gel..... .
2. O her gün kütüphaneye gider. Bugün de kütüphane git..... .
3. Babam gün boyu bizimle konuşmadı. Bir şeye kız..... .
4. Radyo çalışmıyor. Bozul.....?
5. Tuna ders çalışmayı çok sever. Şimdi de ders çalış .....
6. Selma sözünü tut..... .
7. Çok açktım. Annem yemek yap.....?
8. Doğum günün için sana güzel bir hediye al .....

7 Aşağıdaki diyalogları, fiilleri ve "-Dir" ekini kullanarak tamamlayalım.

gelmek iyileşmek horlamak küsmek gelmek çalışmak kızmak konuşmak

1. -Ayşe toplantıya çok geç kaldı. Ama biraz sonra .....
-O hiç geç kalmadı. Başına bir şey .....
2. -Doktor Bey, hasta nasıl?
-İyi. Bir hafta sonra .....
3. -Neden bizimle konuşmuyor?
-Belki .....
4. -Bu ses ne?
-Alt kattaki yaşlı adam .....
5. -Şu çocuk niçin ağlıyor?
-Annesi .....
6. -Bizimle hiç konuşmadı.
-Bekle, ...
7. -Kemal toplantıya neden gelmedi?
-Bilmiyorum. ....

8 Aşağıdaki resimlere bakalım, soruları cevaplayalım.

- Adı nedir?
- Nerelidir?
- Nerede doğmuştur?
- Şimdi neler正在做?
- Ne iş正在做?
- Sizce on sene sonra neler yapacaktır?

DİNLEME

9 Aşağıdaki film özetini dinleyelim. Yanlışları düzeltelim.

HOKKABAZ

İskender ve Maradona çok yeni iki arkadaştır. İskender sihirbazlık yapar ve insanlar ona inanır. Annesi de İskender'e inanır. İskender kendisine güvenmez ve kendisini çok başarılı bulmaz. Bu konuda ona tek dostu Maradona inanır. İskender ve Maradona Ankara'yı acilen terk ederler. İskender'in babası da onlara gider. Seyahat sırasında başlarından kötü günler geçer.

YAZMA

10 En son hangi filmi izlediniz? Özeti yazalım.

- oyuncular
- yönetmen
- konu
- tür

KONUŞMA

11 Film izlemeyi sever misiniz? En çok hangi tür filmleri izlersiniz? Aşağıdaki film türlerine bakalım. Söleyelim.

• animasyon	• belgesel
• bilim kurgu	• komedi
• romantik	• korku
• macera	• polisiye

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

GELENEKSEL OYUNLAR

Karagöz ve Hacivat

Karagöz, Türkiye'deki eski ve önemli bir gölge oyunudur. İnsanlar eğlenmek için Karagöz oyununa giderler. Bu oyunda kuklaçı kuklaları bir perdede oynatır. İnsanlar kuklaları deriden yaparlar ve boyarlar. Bir kişi perdenin arkasında kuklaları oynatır. Bu kişinin adı "Hayali"dir. Hayali; kuklalara çubuk takar, onları oynatır ve konuşturur. Aynı zamanda oyun sırasında şarkılar söyler. İnsanlar ise bunu izlerler ve eğlenirler.

Longdong

Longdong, Çin'in geleneksel gölge oyunudur. İnsanlar bu oyunun kuklalarını deriden yaparlar. Derilerin üzerine motifler çizerler ve boyarlar. Bu oyun sırasında şarkılar söylerler. Şarkıları bazen yüksek sesle, bazen alçak sesle söylerler.

Bunraku

Bunraku Japon kukla sanatıdır. Bunraku kuklaları büyük olur. Üç kuklaçı kuklaları oynatır. Kuklacılar oyunda genellikle geleneksel Japon hikâyeleri anlatırlar. Kuklaçı, siyah bir elbise giyer ve perdenin arkasına saklanmaz.

Sizin ülkenizde benzer bir oyun var mı? Anlatalım.

SINIF DİLİ

Noktalama işaretleri

- a. Nokta (.) : Arkadaşım beni çok sever.
- b. Virgül (,) : Eve Ali, Ayşe ve Ahmet geldi.
- c. Soru işaretü (?) : İstanbul Üniversitesi nerede?
- ç. Önlem işaretü (!) : Yaşasın! Tatilé gidiyoruz.
- d. Kesme işaretü (') : Türkiye'ye bir ay önce geldim.

Aşağıdaki cümleleri uygun noktalama işaretleriyle tamamlayalım.

1. İstanbul'a ne zaman geleceksin
2. Ben Türkçe öğreniyorum
3. Bu araba senin mi
4. Ankara İzmir İstanbul Türkiyenin en kalabalık şehirleridir
5. Eyvah Geç kaldım

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki tekerlemeleri tekrarlayalım. Biz de kendi dili-mizde tekerleme söyleyelim.

- a. Kartal kalkar, dal sarkar; dal sarkar, kartal kalkar.
- b. Getirince el getirir, yel getirir, sel getirir; götürünce el götürür, yel götürür, sel götürür.
- c. Üstü üç taslı taç saplı üç tunç taşı çaldıran mı çabuk çıldırır; yoksa iç içe yüz ton saç kaplı çanı kaldırın mı çabuk çıldırır?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Metni okuyalım ve boşlukları geniş zamanla dolduralım.

Aydan İstanbul'da yaşıyor. O bir mimar. Aydan hafta içi her gün işe git....., hafta sonları ise git..... . Genellikle saat 11:00'de kalk....., giyin..... ve dışarı çık..... . Kahvaltısını dışarda yap..... . Kahvaltıdan sonra gazete oku..... . Daha sonra biraz yürü..... . O denizi çok sev..... . Bazen denize git..... , balık tut..... . Bazen de konsere git..... . Aydan çoğu zaman klasik Türk müziği dinle..... . Münir Nurettin'i dinlemeyi çok sev..... . Pazar günleri dışarı çık..... , evde otur..... . Aydan'ın para koleksiyonu var. Eski para biriktir..... . Pazar günleri de genellikle para koleksiyonunu düzenler..... .

2. Aşağıdaki cümleleri düzeltelim. Geniş zaman ile yeniden yazalım.

1. Ben her zaman spor yaptım.
2. Bebekler genellikle ağlıyor.
3. O, geceleri asla dışarı çıkmamış.
4. Biz ara sıra tiyatroya gittik.
5. Mark hiçbir zaman futbol oynamıyor.
6. Onlar hafta sonları deniz kenarına gitmiş.
7. O her gün 5 saat çalışmış.
8. Sen dondurmayı çok sevdin.

3. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Şoför, araba	a. sürer.
2. Berber, saç	b. satar.
3. Çöpçü, çöp	c. dağıtır.
4. Manav, meyve ve sebze	ç. keser.
5. Postacı, mektup	d. yapar.
6. Aşçı, yemek	e. toplar.
7. Şarkıcı, şarkı	f. söyler.

4. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

yanaşmıştır duymuştur yemeyecektir
yağmıştır gidecektir yapıyordur geziyordur
kırılmıştır çalışmıyordu yüzüyordur

1. Bana söylediğlerini o da .....
2. Annem bizden önce eve .....
3. Vapur iskeleye .....
4. Bolu'ya kar .....
5. Kimse yemek .....
6. Vazoyu Filiz .....
7. Şimdi müzeyi .....
8. Çocuklar havuzda .....
9. Odasında, ama ders .....
10. Saat 9.00, o şimdi kahvaltı .....

5. Aşağıdaki cümleleri rica anlamıyla tamamlayalım.

1. Benimle evle..... ?
2. Kahvaltıyı sen hazırla.... ?
3. Fırından iki ekmek al.... ?
4. Akşam bize gel.... ?
5. Sen de bizimle yemek ye.... ?
6. Bu mektuplar Yağmur'un. Ona ver.... ?
7. Bulaşıkları sen yıka..... ?
8. Radyo bozuldu. Tamirciye götür.... ?
9. Gülşah Hanım'ı toplantı odasına çağır.... ?
10. Anahtarları bulamadım. Sen de ara.... ?

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabiliyorum, 4: İyi yapabiliyorum, 5: Çok iyiyapabiliyorum.

1. Görsel olarak desteklendiğinde televizyondaki haberlerin filmlerin temel konusunu anlayabiliyorum.	1	2	3	4	5
2. Kişiye boş zamanlarında neler yaptıkları hakkında basit sorular yöneltebilir ve bana yönelik sorulara cevap verebilirim.	1	2	3	4	5
3. Tahminlerde bulunabiliyorum.	1	2	3	4	5
4. Film ve kitap özetlerini anlatabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İŞİMLER

afiş	günlük	tamirci	şAŞıRMak
alan	hobi	teslim	tartmak
alışkanlık	hokkabaz	toz	taşımak
animasyon	hortum	toz fırtınası	taşmak
aşçı	ılıman	tropik yağmur	yağmak
atmosfer	ihtimal	tsunami	yapışmak
banka kartı	iklim	tür	
belgesel	iskele	vazo	
biber	karanlık	volkanik patlama	
bilim kurgu	kırık	yağmur	
bilimsel gerçek	kilo	yatay	
bulmaca	klasik	yatılı okul	
bulut	koleksiyon	yazlık kıyafet	
cism	komedi	yer çekimi	
çığ	korku	yer kabuğu	
çöpçü	köşk	yıldırım	
damlacık	kum	yöresel	
dedikodu	kum fırtınası	ziyaret	
delikanlı	kurak		
beslenmek	kuraklık		
deprem	manav	batmak	
dikey	manzara	biriktirmek	
doğa	meteorolojik	çarpmak	
doğa olayı	müze	dağıtmak	
dolu	nehir	dizilmek	
dünya	nem	donmak	
elektrik enerjisi	ögle yemeği	fırçalamak	
etraf	özet	horlamak	
fay	polisiye	imzalamak	
fırın	postacı	iyileşmek	
form	romantik	karşılaşmak	
genişlik	rüzgâr	kaynamak	
gişe memuru	sel	küsmek	
gökkuşağı	serin	nişanlanmak	
gökyüzü	sihirbaz	pişirmek	
göl	sopa	sallanmak	
güneş	şarkıcı	söndürmek	
		sürtünmek	

FİİLLER

ÜNİTE 6

BECERİLER

- % Yeteneklerini söyleme
- % Rica etme
- % Teklif etme
- % Tahmin etme

DİL BİLGİSİ

- % Yeterlilik fili
- % Yeterlilik fili fonksiyonları
- % Zarf-filler
(-y)Ip, -mAdAn)

KELİMELER

- % Yetenekler
- % İlanlar

NELER YAPABİLİRSİNİZ?

ÜNİTE

6

NELER YAPABİLİRSİNİZ?

A. YETENEKLER

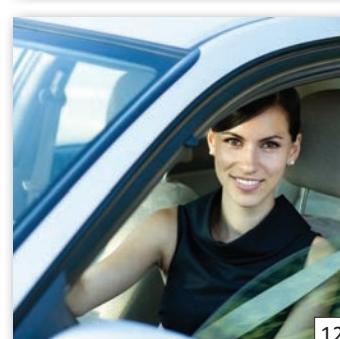
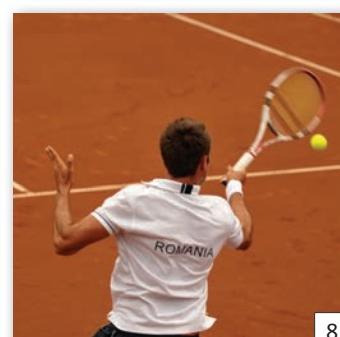
koşabilirim, gitmeyebilirim,
alabilir misin, konuşamaz mısın

-Bilgisayar kullanabilir misin? -Evet, kullanabilirim.
-Akşamları dışarı çıksamam.
-Yarın akşam size gelebilirim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki resimlerle cümleleri eşleştirelim.

Araba kullanabilirim. ( ) Ata binebilirim. ( ) Piyano çalabilirim. ( ) Şarkı söyleyebilirim. ( )
Yüzebilirim. ( ) Koşabilirim. ( ) Tenis oynayabilirim. ( ) Dikiş dikebilirim. ( )
Yemek pişirebilirim. ( ) Kayabilirim. ( ) Resim yapabilirim. ( ) Gitar çalabilirim. ( )

OKUMA

İŞ İLANI

Esra: İyi günler! Ben Esra Scharek, size özgeçmişimi gönderdim. Saat ikide Halkla İlişkiler Müdürü Sadi Bey'le görüşmek için randevulaştık. Kendisiyle görüşebilir miyim?

Sekreter: Müdürümüz biraz meşgul. Biraz bekleyebilir misiniz? Müdür yardımcısına haber vereyim.

Esra: Teşekkür ederim. Problem değil! Müdür yardımcısı ile de görüşebilirim.

Sekreter: Alo, Cihan Bey! Esra Hanım geldi. Yanımda bekliyor. Kendisiyle görüşebilir misiniz? Tamam Esra Hanım, Cihan Bey sizi bekliyor. İçeri girebilirsiniz.

Cihan Bey: Hoş geldiniz, Esra Hanım! Buyurun, oturun!

Esra: Teşekkür ederim. Hoş bulduk, efendim!

Cihan Bey: Size, ben yardımcı olacağım. Özgeçmişinizi okudum Esra Hanım. Sizin gibi iyi Almanca bilen, deneyimli birine çok ihtiyacımız var. Almanya'da ekonomi okudunuz, değil mi?

Esra: Evet, uzun yıllar Almanya'da yaşadım, üniversitede orada bitirdikten sonra altı yıl bir bankada çalıştım. Dört yıldır çalışmıyorum.

Cihan Bey: Sizinle çalışabiliriz. Ne zaman işe başlayabilirsiniz?

Esra: Ben yarın Almanya'ya gidiyorum çünkü eşim ve kızım hala Almanya'da. Eşyalarımı toplayacağım, evimizi kiraya vereceğim, dostlarımıza vedalaşacağım. Daha sonra kızım ve eşimle birlikte Türkiye'ye doneceğiz. Yani on beş yirmi gün sonra işe başlayabilirim.

Cihan Bey: Önemli değil, bir Alman firmasıyla yeni bir sözleşme imzalayacağız. Alman yöneticilerümüzdeki ay gelecekler ve on beş gün kalacaklar. Onlarla siz ilgileneceksiniz.

Esra: Nasıl ilgileneceğim? Ne yapacağım?

Cihan Bey: Onlara şirketimiz hakkında bilgi vereceksiniz. Sözleşmenin şartlarını açıklayacaksınız. Boş zamanlarında onlara İstanbul'u gezdireceksiniz. Toplantılarda daima müdürümüzün yanında olacaksınız. Toplantılar geç saatlere kadar sürebilir.

Esra: Önemli değil. Çünkü kızıma anneannesi bakacak. Annem dört gözle torununu bekliyor.

Cihan Bey: Ne kadar güzel!

Esra: Almanya'da yanıtında yardımcı hiç kimse yoktu. Kızımı kendim büyütüyordum. İnşallah, İstanbul'da rahat edeceğim. Anne-me kızımı gönül rahatlığıyla emanet edebilirim. Gözüm arkada kalmayacak.

Cihan Bey: Sizi anlayabiliyorum Esra Hanım.

Esra: Ben şimdi gidebilir miyim? Yirmi gün sonra doneceğim, ücret konusunu o zaman görüşürüz.

Cihan Bey: Nasıl isterseniz Esra Hanım! Tanışlığımıza çok memnun oldum. İyi günler!

Esra: Ben de. İyi günler!

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Esra Hanım kiminle görüşüyor? Niçin?
2. Şirket Esra Hanım'ı işe alıyor mu?
3. Esra Hanım neden hemen işe başlamıyor?
4. Esra Hanım geç saatlere kadar çalışabilir mi?
5. Esra Hanım, fakülteyi kaç yıl önce bitirmiştir?

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Esra, müdürle görüştü. ( )
2. Esra Almanya'ya donecek çünkü oradaki işleri yarılmış. ( )
3. Esra'nın kızını, annesi büyütmüştür. ( )
4. Esra uzun yıllardan beri bir finans şirketinde çalışmıştır. ( )
5. Esra, Alman şirketiyle sözleşme imzalayacak. ( )

YA SİZ?

Siz hangi işlerde çalışabilirsiniz? Niçin? Açıklayalım.

DİL BİLGİSİ

Yeterlilik Fiili (Potentially And Possibility)

Fiziksel ve zihinsel yeterliliği anlatmak için kullanılır.

The form used to tell physical or mental ability. "can, could, be able to"

Olumlu

fiil + (y)Abil + zaman ekleri + kişi eki

Örnek:

Ben bu problemi çözebilirim.

Begüm tarih sınavını geçebilmiş.

Bu akşam arkadaşlarla maça gidebileceğiz.

Artık Türkçe konuşabiliyorum.

Bugün bütün işlerimi bitirebildim.

Olumsuz-I

Yeterlilik fiilinin bu olumsuz biçiminde kişinin bir eylemi yapmaya gücü yetmemesi, başaramaması söz konusudur.

In this negative form the person is incapable of or ineffective to perform or complete an action.

fiil + -(y)A + -mA + zaman ekleri + kişi eki

Örnek:

O piyano çalamaz.

Ben İtalyanca konuşamıyorum.

Çok işim var. Seninle görüşemeyeceğim.

Trafik çok sıkışktı. Sinemaya zamanında gidemedik.

Onun sırrını kimseye anlatamam.

Olumsuz-II

Yeterlilik fiilinin bu olumsuz biçiminde tahmin söz konusudur.

This negative form refers to prediction.

fiil + -mA + (y)Abil + geniş zaman + kişi eki

Örnek:

Zehra yarın okula gelmeyecek.

Yarın akşamki eğlenceye gelmeyecek.

Bu akşam dışarı çıkmayabiliriz çünkü Mehmetler gelebilir.

Seni aramayabilirim. Telefonumun şarjı bitebilir.

Çok kar yağıyor. Bu havada uçak kalkmayabilir.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Uçağa ancak taksiyle yetiş..... .
2. Bana biraz borç ver..... ?
3. Ali iğneden çok korkuyor, kan tahlili için hastaneye git..... .
4. Şu gazeteyi bana ver..... ?
5. İşlerinizi ne zaman bitir..... ? Sizi o zaman arayayım.
6. Salondaki öğrenciler yabancı, sözlerinizi anla..... .
7. Bu hafta sonu dışarı ..... , pazartesi çok önemli bir sınavım var.
8. Diziyi izle..... ama maçı izle..... .
9. Ben sana güven..... ama Arzu'ya güven..... .
10. Seni affet..... ama Ali'yi asla affet..... .

5 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Ali tenis oynayabilir mi?
2. Kayak yapabilir misin?
3. Julia İtalyanca konuşabilir mi?
4. Onları duyabiliyor musun?
5. Onun adını hatırlayabiliyor musun?
6. Cuma günü buluşabilir miyiz?
7. O yemek pişirebilir mi?
8. Zeynep gitar çalabilir mi?

- a. Hayır, ama hafta sonu olabilir.
- b. Evet, çok lezzetli yemek yapar.
- c. Zannetmiyorum. Gitar derslerine yeni başladı.
- ç. Evet, bütün rakiplerini her zaman yener.
- d. Hayır, kayamam, çok korkarımlı.
- e. Hayır, çok gürültü var.
- f. Hayır, hatırlayamıyorum.
- g. Evet, çok iyi konuşur.

DİNLEME

İŞ ARIYORUM

6 Metni dinleyelim. Hangi iş ilanı hakkında konuşuyorlar? işaretleyelim.

YÜZEBİLİR MİSİNİZ?

Bir anaokuluna yüzme havuzu için cankurtaran arıyoruz. Çalışma gün ve saatleri hafta sonları ya da hafta içi öğleden sonralarıdır.

DANS EDEBİLİR MİSİNİZ?

Biz bir reklam şirketiyiz. Bir gösteri için halk oyunları ekibinde çalışmak üzere 18 -25 yaş arası gençler arıyoruz. Çalışma süresi günde beş saat olacaktır.

ALMANCA BİLİYOR MUSUNUZ?

Beş yaşındaki oğlum ve köpeğim için bakıcı arıyorum. Çalışma günleri pazartesi ve cuma akşamlarıdır.

7 Ayla neler yapabilir? Metne göre işaretleyelim.

1. Dans edebilir. ( )
2. Yüzebilir. ( )
3. Şarkı söyleyebilir. ( )
4. Halk oyunları oynayabilir. ( )
5. Almanca konuşabilir. ( )
6. Hayvan bakabilir. ( )
7. Çocuk bakabilir. ( )

YAZMA

8 Arkadaşımızla birlikte aşağıdaki konuları içeren bir iş görüşmesi diyalogu yazalım.

- iş saatleri
- maaş
- iş
- tatil günleri
- iş yeri

KONUŞMA

9 Arkadaşımıza aşağıdaki gibi sorular soralım ve yeteneklerimizle ilgili konuşalım. Kendi yeteneklerimizi arkadaşımıza anlatalım.

- Siz de bir enstrüman çalabilir misiniz?
- Masa tenisi oynayabilir misiniz?
- Türk kahvesi pişirebilir misiniz?

ÜNİTE 6

NELER YAPABALIRSİNİZ?

B. LÜTFEN

çıkabilir miyim, kızabilir,
izin alamaz, yemek yiyebilirsiniz

-Pencereyi açabilir misin?
-Dışarı çıkabilir miyim?
-Bugün kar yağabilir.
-Hafta sonu sinemaya gidebilirsin.

-Evet, açabilirim.
-Evet, çıkabilirsın.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Cümleleri okuyalım. Örnekteki gibi izin, rica, tahmin ve tavsiye cümlelerini bulalım.

Belki İzmir'e gidebilirim. Tahmin

Anneciğim, bu akşam dışarı çıkabilir miyim?

Tekrar anlatabilir misiniz?

Taksim'de sinemaya gidebilirsiniz.

Benim için markete gidebilir misin?

Bugün hava kapalı. Yağmur yağabilir.

OKUMA

OTELDE

Kaya Bey: İyi günler! Bana yardımcı olabilir misiniz?

Resepsiyon Görevlisi: İyi günler efendim, memnuniyetle! Rezervasyonunuz var mı?

Kaya Bey: Evet, var. Dün gece telefonla rezervasyon yaptım.

Resepsiyon Görevlisi: Siz Murat Bey olabilir misiniz? İzmir'den?

Kaya Bey: Hayır! Benim adım Kaya İskender. Rezervasyonumu Çanakkale'den yaptım.

Resepsiyon Görevlisi: Çok özür dilerim Kaya Bey. Tek kişilik oda rezervasyonunuz var. Doğru mu?

Kaya Bey: Evet, doğru.

Resepsiyon Görevlisi: Kaç gece kalacaksınız?

Kaya Bey: Çarşamba kadar kalabilirim. Bu konuda size ne zamana kadar bilgi vereyim?

Resepsiyon Görevlisi: Bize kararınızı salı gecesi bildirebilirsiniz. Saat 23.00'a kadar bizi arayabilirisiniz.

Kaya Bey: Tamam. Oda fiyatı nedir?

Resepsiyon Görevlisi: Gecelik 100 TL. Bu kayıt formunu da doldurabilir misiniz? Ödemeyi nakit veya kredi kartı ile mi yapacaksınız?

Kaya Bey: Kredi kartı ile. Ödemeyi şimdi yapabilir miyim?

Resepsiyon Görevlisi: Gerek yok. Çıkış işlemini yapmadan ödeyebilirisiniz.

Kaya Bey: Teşekkürler! Bir kaç soru daha sorabilir miyim?

Resepsiyon Görevlisi: Tabii, sorabilirsiniz.

Kaya Bey: Yemek için bana iyi bir lokanta tavsiye edebilir misiniz?

Resepsiyon Görevlisi: Çevrede çok lokanta var ama ben size otelimizin lokantasını tavsiye edebilirim. Aşçımız çok iyidir. Dünya aşçılık yarışmasında üçüncü oldu. Türk mutfağında uzman. Ayrıca İtalyan ve Fransız mutfağını da çok iyi biliyor.

Kaya Bey: Çok güzel! Lokantanız nerede?

Resepsiyon Görevlisi: Lokanta 12. katta. Bir de kafemiz var. Lobinin girişinde, sağda.

Kaya Bey: Çok teşekkürler, iyi geceler!

Resepsiyon Görevlisi: Rica ederim. Görevli arkadaş bagajınızı taşıyabilir. Oda numaranız 1215. Yarın görüşmek üzere, iyi geceler efendim!

2 Aşağıdaki cümlelerden hangilerinde rica, hangilerinde tahmin, hangilerinde izin isteme anlamı var? İşaretleyelim.

	<u>İZİN</u>	<u>RİCA</u>	<u>TAHMIN</u>
1. Ödemeyi şimdi yapabilir miyim?	.....	.....	.....
2. Siz Murat Bey olabilir misiniz?	.....	.....	.....
3. Bir kaç soru daha sorabilir miyim?	.....	.....	.....
4. Bana bir lokanta tavsiye edebilir misiniz?	.....	.....	.....
5. Bana yardımcı olabilir misiniz?	.....	.....	.....
6. Bu kayıt formunu da doldurabilir misiniz?	.....	.....	.....
7. Saat 23.00'a kadar bizi arayabilir.	.....	.....	.....

YA SİZ?

Daha önce hiç otelde kaldınız mı? Otelin hangi özelliklerini beğeniniz, hangilerini beğenmediniz? Arkadaşımıza anatalım.

DİL BİLGİSİ

Yeterlilik Fiili Fonksiyonları (Other functions of can modal)

İzin-Rica (Permission-request)

Örnek:

- Sınıftan çıkabilir miyim?
- Hayır, çıkamazsınız.
- Bana saatı söyleyebilir misiniz?
- Lütfen ekmeği uzatabilir misiniz?

Tavsiye (Suggestion)

Örnek:

- İzmir'de Efes'i gezebilir, Meryem Ana Kilisesi'ni ziyaret edebilirsiniz.
- Boş zamanlarında kitap okuyabilirsin.
- Öğleden sonra tiyatroya gidebilirsin.
- Göztepe'deki hastaneye gidebilirsin.

İhtimal-Tahmin (Possibility - Prediction)

Örnek:

- Bu gece yağmur yağabilir mi?
- Bu gece kar bile yağabilir.
- Bu akşam toplantı olabilir.
- Türkiye'de yaşayabilirim.

3 Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde rica, teklif, izin veya ihtimal anlamı var? İşaretleyelim.

	<u>RİCA</u>	<u>TEKLİF</u>	<u>İHTİMAL</u>	<u>İZİN</u>
1. İçeriye girebilir miyim?	.....	.....	.....	.....
2. Bana kalemi uzatabilir misin?	.....	.....	.....	.....
3. Londra'ya 550 liradan ucuz bilet bulamayabilirsın.	.....	.....	.....	.....
4. Paltonuzu alabilir miyim, efendim!	.....	.....	.....	.....
5. Lütfen, telefonunuzu kullanabilir miyim?	.....	.....	.....	.....
6. Trafik çok yoğun, gecikebilirim.	.....	.....	.....	.....
7. Size bir fincan kahve ismarlayabilir miyim?	.....	.....	.....	.....
8. Yarın akşam benimle yemeğe çıkabilir misin?	.....	.....	.....	.....
9. Saat onda gelebilirler.	.....	.....	.....	.....
10. Bana bu konuda yardımcı olabilir misiniz?	.....	.....	.....	.....
11. Sizi istasyona bırakabilirim.	.....	.....	.....	.....
12. Size yardım edebilir miyim?	.....	.....	.....	.....
13. Yarın yağmur yağabilir.	.....	.....	.....	.....

4 Aşağıdaki boşlukları, kelimeleri kullanarak yeterlilik fiiliyle dolduralım.

et-   geç-   iç-   evlen-   kullan-   et-   yap-   iç-   al-   dolaş-

1. Üzgünüm fakat buraya arabanızı park .....
2. Bu yol tek yönlü, sadece giriş .....
3. Bazı ülkelerde 21 yaşından küçük gençler alkollü içki .....
4. Türkiye'de insanlar 18 yaşından sonra ehliyet .....
5. Boğaz'dan otobüsle veya vapurla .....
6. Uçuş süresince sigara .....
7. Türk vatandaşları Avrupa ülkelerinde pasaportsuz seyahat .....
8. Türkiye'de 18 yaşınızı doldurmadan .....
9. Taksiler şehir merkezindeki metrobüs ve tramvay yolunu .....
10. Siyasetçiler ve ünlü sanatçılar rahatça sokakta .....

DİNLEME

İLK YOLCULUK

5 Metni dinleyelim ve aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Alex neden para bozdurmak istiyor?
2. Alex otele gitmek için niçin otobüs yerine taksiyi tercih ediyor?
3. Havaalanında bankalar saat kaça kadar açık?
4. Alex niye E-5 yolunu tercih etmiyor?
5. Alex niçin acele ediyor?

6 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Otobüsler şehir merkezine yarı saatte bir kalkıyor. ( )
2. Alex'in otobüse binmesine gerek yok çünkü şehir merkezi çok yakın. ( )
3. Taksi şehir merkezine 15 TL'ye gidiyor. ( )
4. Alex'in bavulları çok ağır. ( )
5. Şehir merkezine iki gidiş yolu var, onun için trafik yoğun değil. ( )
6. Alex'in arkadaşları her an gelebilir. Taksiye gerek yok. ( )
7. Alex acele ediyor çünkü bankalar kapanabilir. ( )

YAZMA

7 Aşağıdaki konulardan birini seçelim ve bu konuda 10 tavsiye yazalım.

- Genç bir insanın yaşlı bir insana yardımcı olması için neler tavsiye edebilirsiniz?
- Fakir insanlara yardım etmek için ne yapabiliz?
- Okulda başarılı olmak için neler yapabilirsiniz?

KONUŞMA

8 Aşağıdaki konular hakkında konuşalım.

- Yoksullar için neler yapabiliz?
- Daha güzel bir dünya için neler yapabiliz?
- Mutlu olmak için neler yapabiliz?
- Nasıl huzurlu bir aile olabiliz?

ÜNİTE 6

NELER YAPABALIRSİNİZ?

C. GÖRMEDEN GİTMEYELİM

konusup, beklemeden, oturup,
gülmeden, sevinip, çıkmadan

- Taksim'e gidip yemek yiyeceğim.
- Bana uğramadan eve gitme.
- Alışveriş yapmadan eve gittim.
- O, yalan söylemeden duramaz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki resimler ile cümleleri eşleştirelim.

Galata' ya gidip Galata Kulesi'ni gezelim. ( ) Boğaz'a gidip Rumelihisarı'nı gezelim. ( ) Ortaköy'e gidip kumpir yiyeлим. ( ) Üsküdar'a gidip Kız Kulesi'ne çıkalım. ( ) Sultanahmet'e gidip Sultanahmet Camisi'ni ziyaret edelim. ( )

1

2

3

4

5

OKUMA

YAĞMURLU BİR GÜNDE İSTANBUL'DA NELER YAPABILIRSİNİZ?

Üsküdar'dan vapura binebilirsiniz.

İstanbul'da vapurla hoşça vakit geçirmek için pek çok yol var. Şehrin kalabalığından kaçmak için en uygunu, Boğaz veya Adalar hattı. Ayrıca Kadıköy-Karaköy veya Beşiktaş-Karaköy hatlarını deneyebilirsiniz. Akşamüstü, Topkapı Sarayı'nın ardından güneşin batışını görmek çok güzel. Güverteye sıkı giynip çıkacaksınız, bir de çay söyleyeceksiniz. İsterseniz martılara simit atabilir, Adalar'da veya Anadolu Kavağı'nda ise balık yiyebilirsiniz.

Taksim-Tünel gezisi yapabiliyoruz.

Taksim'de sabah saatlerinde yürüyün. Kitapçılara, müzik mağazalarına, vitriner bakabilirsiniz, İnci'de dinlenip profiterol yemeden yolunuza devam etmeyin. Arada sırada yoldan çıkış yapar ve sokakları da gezebilirsiniz çünkü buraları İstanbul'un en eski yerleşim yerlerindendir. Ara sokaklardaki tarihî yapıların taş işçiliğine hayran olabilirsiniz. Daha sonra Galata'ya doğru yürüüp Galata Mevlevihanesi'ni, Galata Kulesi'ni ve Perşembe Pazarı'ndaki Arap Camisi'ni ziyaret edebilirsiniz. Galata Kulesi'nden Aya Sofya'yı, Sultanahmet'i, Topkapı Sarayı'nı, Kız Kulesi'ni, Marmara Denizi'ni, Boğaz'ı görebilirsiniz.

Kapalıçarşı'yı gezebilirsiniz.

Yağmurlu ve soğuk bir günde, hem sıcak ve kuru hem de renkli ve cazibeli bir yer Kapalıçarşı. Sokaklarını ve hanlarını keşfedin ışıl ışıl, rengarenk, yüzlerce ürün arasında dolaşabilirsiniz. Buralarda zamanın nasıl geçtiğini anlayamayacaksınız. Soluklanmak için Fes Cafe'yi ya da Şark Kahvesi'ni tercih edebilirsiniz.

Taksim'de kahve içebilirsiniz.

Taksim Meydanı, İstanbul'un simbolü ve tüm şehrin en önemli buluşma noktası. Meydana karşı bir kafede oturup sağda Atatürk Kültür Merkezi'ni, solda çiçekçileri ve karşınızda Gezi Parkı'nın önünde insan trafigini seyredip enfes bir fincan kahve yudumlayabilirsiniz.

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

Vapurda neler yapabiliriz?

- Akşamüstü gün batımını seyredebiliriz. ( )
 Film seyredebiliriz. ( )
 Boğaz gezisi yapabiliriz. ( )

Taksim'de neler yapabiliriz?

- Taksim'de kitapçılara, müzik mağazalarına, vitrinlere bakabiliriz. ( )
 Ara sokaklardaki tarihî yapıları görebiliriz. ( )
 Taksim'de faytona binebiliriz. ( )

Kapalıçarşı'da neler yapabiliriz?

- Yağmurlu ve soğuk bir günde Kapalıçarşı'ya sığınabiliriz. ( )
 Çocuklar oyun parkında oynayabilir. ( )
 Sokaklarını, bedestenlerini ve hanlarını keşfederiz. ( )

YA SİZ?

Siz ülkenizdeki turistlere ne gibi tavsiyelerde bulunabilirsiniz? Öncelikle hangi şehirleri görmelerini tavsiye edersiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller **(-(y)lp, -mAdAn)**

fiil + (y)lp

-(y)lp eki birbirini takip eden iki işi, aynı özne yapıyorsa genellikle zaman ve kişi ekleri ikinci fiilin yanına, “-(y)lp” eki de birinci fiilin yanına getirilir.

We use this suffix when two actions following each other are performed by the same subject, the requisite suffixes are added, in general, to the second verb-stem and -(y)lp to the first one.

Örnek:

- Bu gün okula gidip sınav sonuçlarını öğrenelim.
 Çarşıya çıkıp alışveriş yapmayacak mıydık?
 Ayşelerle pikniğe gidip bu güzel günün tadını çıkaralım.

3 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

- Merak etme, geç kalmam! Çabucak git..... ge-lirim.
- Annesi yere düşen çocuğu elinden tut..... kaldırıldı.
- Durmadan konuş..... herkesi rahatsız etme.
- Dün akşam o kadar yorgundum ki hemen eve git..... uyudum.
- Sen burada bekle. Ben jeton al..... geleyim.

4 Aşağıdaki cümleleri “-(y)lp” zarf-fil ekiyle birleştirelim.

- Biz kahvelerimizi bitirdik. Kafeden ayrıldık.
 .....
- Ankara'ya gidecek. Genel müdürle görüşecek.
 .....
- Aslı, vezneden parayı aldı. Parayı saymaya başladı.
 .....
- Mert şirkete telefon etti. Müdürle konuşmak istedi.
 .....
- Gözlüğünü çıkardı ve masanın üzerine koydu.
 .....

Zarf-Fiil (-mAdAn)**Fiil + mAdAn**

Yan cümledeki işin yapılmadığını, temel cümledeki işin yapıldığını anlatmak için kullanılır.

The one in the dependent clause is used to tell that the function or activity is not performed, yet the one in the independent clause indicates that the function or activity is completed.

Örnek:

Yemek yemeden evden çıktı.

Kantinde bir şeyler yemeden sınıfa gelmez.

Annemden izin almadan bir yere gidemem.

5 Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Anneannem güneş doğ..... uyanır.
2. Bütün gece hiç uyu..... televizyon izlediler.
3. Bana uğra..... İstanbul'dan ayrılmışlar.
4. O kadar yorgundum ki müdürle görüş..... oradan ayrıldım.
5. Derslerini bitir..... arkadaşına gidemezsin.

DİNLEME**AYAKÜSTÜ YEMEKLER**

7 Aşağıdaki yiyeceklerin adlarını biliyor musunuz?

8 Metni dinleyelim. Metinde hangi yiyeceklerden bahsedilmiştir? İşaretleyelim.

a. simit	( )	e. lahmacun	( )
b. kokoreç	( )	f. balık	( )
c. döner	( )	g. açma	( )
ç. etli ekmek	( )	ğ. midye dolma	( )
d. sandviç	( )	h. dürüm	( )

9 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Gözlemenin içine et, peynir ve sebze konur. (   )
2. Tostun içinde peynir, sucuk, salam vardır. (   )
3. Lahmacunun içinde domates ve peynir vardır. (   )
4. Midye dolmasının içinde pilav vardır. (   )
5. Lahmacun, Doğu Anadolu'da yaygın bir yiyecek türüdür. (   )
6. Kumpir, ayranla tüketilir. (   )
7. Simit, susamlı halka şeklinde bir ekmek çeşididir. (   )
8. Sokaktaki insanlar ayaküstü bir şeyler yiip işine gider. (   )
9. Büfelerde salamlı sandviç bulamazsınız. (   )
10. Yiyeceklerin hepsi taze ve günlüktür. (   )

YAZMA

10 Yabancı bir şehirde başınıza neler gelebilir?

Örnekteki gibi cümleler yazalım.

Dikkat et! Çantanı çalabilirler.

6 Aşağıdaki cümleleri "-mAdAn" zarf-fiiliyle birleştirelim.

1. Hemen biletlerinizi almayın. Önce nereye gideceğinize karar verin..
.....
2. Hemen televizyon seyretmeyin. Önce ödevlerinizi yapın.
.....
3. Bu kâğıt mendili hiç kullanmadım. Önce size veriyorum.
.....
4. Minicik kedi uzun bir süre hiç kııldamadı. Etrafına hayretle baktı.
.....
5. Farkında olmadı. Heyecanla arkadaşına yüksek sesle bir şeyler anlatıyordu.
.....

KONUŞMA

11 Sizin ülkenizde hangi yiyecekler ayaküstü yenir?

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

HALK OYUNLARI

Zeybek

Batı Anadolu'nun her yerinde "Zeybek" türündeki oyunlar görülür. Tek kişi ya da birkaç oyuncunun çember şeklinde dizilmesiyle oynanır. Zeybek, cesur bir adamı temsil eder. Zeybek oyundan dansçı, kollarını omuz hızasında, elleri başıyla aynı hızada, iki yana doğru açar ve bazı oyunlarda kollarını dırseklerden hafifçe kırar. Büyük adımlar atarak ağır ağır hareket eder. Ara sırada doğru eğilip bir dizin yere dokundurur. Bu, dansın belirgin hareketlerindendir.

Tango

Tango, Buenos Aires'de ilk defa 1865 ile 1880 arası ortaya çıkmıştır. Tangoyu alt sınıf, yani fakir halk yaratmıştır. Tango müziği, belirgin bir şekilde içerisinde hırçılık, asılık, küstahlık gibi bazı duygular ile kalp kırıklıkları ve parçalar neticesinde bir melankoli taşırlar. Arjantin Tango, Avrupa'ya 20. yüzyılın başlarında, gemilerle Fransa'ya gelen Arjantinli tangocular tarafından taşınmıştır.

Afrika Dansı

Afrika dansı, toprak ana, doğa, yeryüzü ve atalara teşekkür ve saygı içeren sembolik hareketlerden oluşur. Afrika dansı, vücudun her tarafını özgürce oynatmayı hedefler. Afrika dansları genelde bacaklar büklü, hafif yaylanması içerir. Afrika danslarında oldukça neşeli ve enerjik hareketler vardır. Afrika dansı, vücudunuza esnetip güçlendirir. Bütün vücudu forma sokar. Bu dans tüm vücudu çalıştırmayı hedefler.

Sizin ülkenizde ne tür danslar var? Anlatalım.

SINIF DİLİ

1. Örneklerde bakalım. Cümlelerin anlamlarını öğrenelim.

1. Ben tenis oynayabilirim. yetenek
2. Pencereyi açabilir misin? rica
3. Sigara içebilir miyim? izin
4. Alışverişinizi Kapalıçarşı'dan yapabilirsiniz. tavsiye
5. Şemsiyeni al, öğleden sonra yağmur yağabilir. İhtimal

2. Aşağıdaki cümlelerin görevlerini yazalım.

1. Burada oturabilir miyim? .....)
2. Odayı toplamak için eşyalarını şuraya koyabilirsin. .....)
3. Müdür her an gelebilir. .....)
4. Ben yüzemem. .....)
5. Bana şu kitabı getirebilir misin? .....)

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir hayvan seçelim. Kimseye söylemeyeceğim. Arkadaşlarımıza o hayvanın özelliklerini anlatalım. Arkadaşlarımız o hayvanın ne olduğunu tahmin etsin.

Örnek:

Ben Afrika'da ve Asya'da yaşarım. Ağırlığım 6 tona kadar ulaşabilirim. Burnum hortum şeklindedir. Onunla su içebilirim, onunla çevremdeki bütün kokuları alabilirim. Bilin bakalım, ben kimim?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşluklar için en uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Dün akşam rahat .....
a. uyumam b. uyuyabilmedim c. uyuyamadım ç. uyuyamam
2. Bu kelimenin anlamını sözlükten .....
a. bulabilmedin iz b. bulayamadınız c. bulmayadınız ç. bulabilirsiniz
3. Mutfaktan bana da su ..... ?
a. getirebilir misin b. getirebilirsin c. getirmeyebilir ç. getirebilirsin mi
4. Taksim'e ..... çanta alacağım.
a. gitmiş b. gidip c. gider ç. gitmez
5. Onunla ..... bu sorunu çözebilirsin.
a. konuşurup b. konuşursun c. konuşup ç. konuşmaz

2. Aşağıdaki cümleleri “-(y)lp” ve “-mAdAn” zarf fil ekiyle birleştirelim.

1. Çocuklar hiç kımıldamadılar. Filmi seyrettiler.
.....
2. Murat, şişedeki meyve suyunu bardağ'a koymadı. Hemen içti.
.....
4. Annem ocağı söndürmüştür. Evden çıkış etti.
.....
5. Oğlum kapıyı kilitlememişti. Evden gitmiş.
.....

3. Aşağıdaki kelimeleri boşluklara yerleştirelim.

gidemedim   çalmadan   etmeden   çıkış   aldırap   yazıp   bırakıp   gelemedi
beklemeden   gelmeden   bırakıp   beklemeden   ısıtmadan   göremeden

Nihayet bu sabah saatim ..... uyandım. Hemen kahvaltı ..... evden ..... otobüs durağına gittim. Çok fazla ..... otobüse bindim. Yarım saat sonra ofisteydim. Ofiste sadece müdürün sekreteri Semra vardı. Çok şanslıydım. Müdür Bey henüz gelmemiştir. Eşini ve çocuklarını havaalanına ..... gelecekti. Dün iş arkadaşım Ayşe hastaydı, işe ..... . Onun işleri de bana kaldı. Bugün, dünkü yarı işlerimin bir kısmını Müdür bey ..... bitireyim. İşler o kadar yoğun ki Ayşe de tam zamanında hastalandı.

Dün akşam saat 09.30'da bazı işleri yarımla ..... eve gittim. Evde kimsecikler yoktu. Annemler beni ..... dayımlara gitmişler. Bana da not bırakmışlar: "Yemek, hazır! Buzdolabından çıkar! Üşenme, sakın yemeğ'i ..... yeme. Sonra sen de dayınlara gel."

Ben yorgun yorgun geç saatlere kadar çalışıyorum. Onlar bana not ..... bir de gezmeye gitmişler. Oooh, ne âlâ! O kadar yorgundum ki dayımlara ..... . Yemekten sonra televizyonun karşısına geçtim. Dün akşam benim çok sevdigim dizi "Yalan Dünya" vardı. Onu seyrettim. Fakat dizinin sonunu ..... uyumuşum. Annemler gelmiş, beni koltuktan ..... yatağıma götürmüştürler ama ben hiç bir şey hatırlamıyorum. Ölüm gibi uyumuşum ama iyice de dinlenmişim. Onun için bu sabah saatim çalmanın uyandım.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.

1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Gazete ilanlarını, faksları, okuyabilirim.	1	2	3	4	5
2. Tarifeleri okuyup gezi planları yapabilirim.	1	2	3	4	5
3. Bir şeyi sevüp sevmemiği nedenleriyle açıklayabilirim.	1	2	3	4	5
4. Bildiğim bir konuyu anlatabilirim.	1	2	3	4	5
5. Alışkanlıklar hakkında soru sorabilir, cevap verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

acele	lazım
açma	martı
alkollü	mutlaka
anlam	nakit
ayaküstü	öncelik
ayran	öneri
bagaj	pide
bakıcı	poğaça
bedesten	rahat
briç	rakip
çamaşır	refah
çatal (iyiyecek)	sanatçı
çıkış	sandal
dekoratif	seyir
deneyim	sıkışık
desen	sınır
döviz	simit
düğün	siyasetçi
ehliyet	sözleşme
ekip	süre
geleneksel	şekerlemeli
gözleme	şiddet
gürültü	şirket
güverte	tavla
han	tavsiye
hat	tecrübe
hazır	terlik
heyecan	tost
İhtiyaç	ud
ilan	ünlü
izin	vakıf
karar	vatandaş
katmer	vezne
kestane	yalan
kokoreç	yaygın
konu	yoğun
köfte	
kumpir	
lahmacun	

FÜLLER

ara vermek	sığmak
batmak	sıkıntı çekmek
bilgi vermek	soluklanmak
bitirmek	şişirmek
borç vermek	takip etmek
burs vermek	uzatmak
çekinmek	ütülemek
çözmek	vedalaşmak
dayanmak	yatıştırmak
denemek	yenmek
destek vermek	yetişmek
devam et	zannetmek
dikiş dikmek	
dikkat etmek	
doymak	
farkında olmak	
gecikmek	
gitar çalmak	
giyinmek	
göz kırmak	
güvenmek	
hoş görmek	
hüküm vermek	
ıslık çalmak	
ilgilenmek	
inanç	
izlemek	
kaybolmak	
kaymak	
kımıldamak	
közlemek	
kredi almak	
kutlama	
mola vermek	
neden olmak	
para bozdurmak	
problem çıkarmak	

DİNLEME METİNLERİ

1A - (s. 11)

Harun: Alo!
Ömer: Efendim!
Harun: Merhaba Ömer. Şu an otopark-tayım. Spor salonuna nasıl gelebilirim?
Ömer: Harun, şimdi otoparktan çıkış ve sağa dön.
Harun: Burası Atatürk Caddesi sanırım.
Ömer: Evet, oradan Şifa Hastanesi'ne kadar yürü.
Harun: Evet, hastaneyi görüyorum şu anda.
Ömer: Şimdi oradan karşıya geç ve Halk Kütüphanesi'nden sola dön.
Harun: İstiklal Caddesi'ne mi giriyo-rum?
Ömer: Evet, oradan da dosdoğru ilerle. Gül Çiçekçisi'ni ve Atatürk Lisesini geç.
Harun: Bahar Büfesi'ni görüyorum.
Ömer: İşte oradan sağa dön ve yolun karşısına geç.
Harun: Süper! Gençlik Spor Salonunun önündeyim.
Ömer: Gel, haydi.
Harun: Tamam, giriyorum şimdi. Görü-şürüz.
Ömer: Görüşürüz.

Önce Kuşadası'nda denize girelim, son-ra Efes'i ve Afrodisias'ı gezelim. Son iki gün de Balıkesir'e Cunda Adası'na gi-delim. Orası oldukça sakin ve huzurlu bir yer.

Gözde: Bence harika bir fikir!
Canan: O zaman öğleden sonra tatil için alışveriş yapalım.
Hande: Haydi kızlar hemen hazırlana-lım!...

1C - (s. 19)

Candan: Biliyor musun? Merve evleni-yor.
Suna: Aaaa! Kiminle? O uzun boylu, ye-şil gözlü, Ankaralı çocukla mı?
Candan: Hayır, onunla evlenmiyor.
Mert'i tanıyor musun?
Suna: Mert mi? O da kim?
Candan: Hani orta boylu, siyah gözlü, uzun saçlı, hafif sakallı, şişman ve akilli bir çocuk var ya, bizim okulda öğret-menlik yapıyor.
Suna: Gerçekten mi! Harika! Merve'yi çok seviyorum, hep mutlu olsun inşal-lah.

sekiz yıl içinde Atlas Okyanusu üstün-den 4.800 km'den daha uzağa radyo sinyalleri gönderdi.

Orhan Pamuk: Orhan Pamuk 1952'de İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi'nde gazetecilik okudu. Pamuk, yirmi üç yaşından sonra romancı olmak istedi ve her şeyi bıraktı. Kendini evine kapat-tı. Romanlar yazdı. İlk romanı Cevdet Bey ve Oğulları'nı 1982'de yayımladı ve romanıyla ödüller aldı. Orhan Pamuk 2006 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı ve bu ödülü kazanan tek Türk oldu.

2B - (s. 30)

Ali: Geçen hafta neler yaptın?
Mehmet: Hiçbir şey yapmadım. Evdey-dim
Ali: Neden dışarıya çıkmadın? Hava çok güzeldi.
Mehmet: Çünkü biraz hastaydım. Sen neler yaptın?
Ali: Ben cumartesi sinemaya gittim.
Mehmet: Hangi filmi izledin?
Ali: Filmin adı "Uzak"tı.
Mehmet: Filmi beğendin mi?
Ali: Çok beğendim. Muhteşem bir film-di.

2A - (s. 26)

Fatih Sultan Mehmet: Fatih Sultan Mehmet 29 Mart 1432'de Edirne'de doğdu. İyi bir komutan ve idareciydi. 1481 yılına kadar hükümdarlık yaptı. 20 yaşında Osmanlı padişahı oldu. Fa-tih Sultan Mehmet, İstanbul'u fethetti. Fatih ünvanını aldı.
Guglielmo Marconi: Bologna yakınla-rındaki evinin tavan arasında radyo için deneyler yaptı. Havadan mesaj göndermek için radyo dalgalarını kullandı. Uzak yerler arasında telsiz iletişimini sağlamak için radyoyu icat etti. Sonraki

Mehmet: Filmin konusu neydi?
Ali: Filmin konusu yalnızlıktı.
Mehmet: -Pazar günü neler yaptın?
Ali: Pazar günü kardeşim ve eşи bize geldi. Onlarla oturduk. Bu yüzden dışarıya çıkmadık.
Mehmet: Kardeşin İstanbul'da mı otu-ruyor?
Ali: Evet, Kadıköy'de oturuyor.
Mehmet: O ne iş yapıyor?
Ali: Öğretmenlik yapıyor. Üniversite-den bir sene önce mezun oldu.
Mehmet: Ne öğretmeni?

Ali: Türkçe öğretmeni.

Mehmet: Onun eşi de çalışıyor mu?

Ali: Evet, onun eşi de öğretmen. Onlar iki sene önce evlendiler.

Mehmet: Onların çocukları var mı?

Ali: Henüz yok.

-Her ailinin kendine ait evi ve arabası olacak.

-Üniversite mezunu herkes çok kolay iş bulacak.

-Artık herkes uçakla çok ucuza yolculuk yapacak.

-İstanbul – Ankara arası sadece 30 dakika olacak.

-Her semtte alışveriş merkezi olacak.

-Herkes vizesiz ülkelerarası seyahat edecek.

-Trafik yoğunluğu azalacak. Uçan arabalar olacak.

-Okullar 4 ay tatil olacak.

-Herkes günde sadece 4 saat çalışacak.

-Her bayramda 15 gün tatil olacak.

-Telefon faturası olmayacak. Herkes ücretsiz konuşacak.

hiller var. Sahilde kumda yatacağım ve bol bol güneşleneceğim çünkü benim romatizmam var. Orasının havası çok nemli, Pasifik Okyanusu kıyısında bir yer. Orada aniden yağmur yağıyor onun için yağmurluklarını da yanımıza alacağız. Borubodur Tapınağı'ni ve diğer tapınakları ziyaret edeceğiz.

Okyanusa dalacağız. Okyanustaki çeşitli balıkları ve yosunları göreceğiz.

Oranın halkı gibi biz de yöresel gömlekler giyeceğiz. Lokantada balık yiyeceğiz. Ev dekorasyonu için ahşap ürünler ve özellikle bambu bahçe mobilyaları alacağız. Bembeyaz kumlu plajlarını gezeceğiz. Yanardağların eteklerindeki pirinç tarlalarını göreceğiz. Oradaki halkın yöresel dansları eşliğinde eğleneceğiz. Değişik soslu ve baharatlı özel yemeklerinin tadına bakacağız.

2C - (s. 33)

1.Devlet Tiyatrolarından 6 Yeni Oyun Daha Sanatseverler, devlet tiyatrolarında aralık ayında 6 değişik sahnede 6 yeni oyunla buluştu.

2."Yalan İçinde Yalan" Kahkahaya Boğdu

'Yalan İçinde Yalan' isimli oyun Bodrum'da izleyiciyle buluştu.

3.Kolesterol İlacı Tartışmasına Uzmanlar Noktayı Koydu

Türk İç Hastalıkları Uzmanlık Derneği, reçeteli kolesterol düşürücü ilaçları satışa çıkardı.

4.Çocuklara Ödülle Sebze Yedirin Okul öncesi dönemdeki çocuklar, havuç ve kereviz gibi sebzeleri sevmiyorlar. Doktorlar bu sebzeler için yeni vitamin listesini çıkardı.

5.Cildinizi Koruyan 1 Dakikalık Mucizeler

Muhteşem görünmek için saatlere ihtiyaçınız yok. Bayanlar bu yeni bitkisel formülü kullandılar ve çok memnun kaldılar.

6.Alkol ve Madde Bağımlılığı Masaya Yatırıldı

Ulusal Alkol ve Madde Bağımlılığı Kongresi'ne 8-11 Aralık 2011 tarihleri arasında ev sahipliği yaptı. Önemli gelişmeler oldu. Gelecek yıl sekizinci olacak.

3A - (s. 41)

-Gençler üniversiteye sınavsız girecekler.

3B - (s. 44)

Benim adım Şükri. 65 yaşındayım ve yarın doğum günüm. Oğlum doğum günümde bizi hayalimdeki tatile götürürecek. Hayalimdeki tatile oğlum, gelinim ve torunum da gelecek. Ben ve eşim, oğlum, gelinim ve torunumla beraber İzmir 'de yaşıyoruz. Şimdi emekliyim.

Bütün aile, birlikte karar verdik ve en sonunda hayalimdeki tatil yerine gitmek için anlaştık. Ama şimdi nereye gideceğiz? Bunu ben size söylemeyeceğim. Orasını siz tahmin edeceksiniz. İşte sizin için bazı ipuçları:

Rezervasyonu oğlum yapacak, biletlerimizi alacak. Orası Türkiye'nin dışında bir yer uçakla yaklaşık 10 saatte gideceğiz.

Genellikle eşim valiz hazırlıyor. Ben de ona yardım ediyorum. Valize yazılık kıyafetlerimizi koyacak çünkü orası çok sıcak bir yer. Orada çok güzel sa-

3C - (s. 47)

Türkiye genelinde bu hafta sıcaklıklar 5 derece kadar düşecek. Bazı bölgeler geçen haftaki gibi yağışlı, bazı bölgeler bulutlu olacak. Bu hafta yurdun genelinde yağışlar artacak sıcaklıklar azalacak. İstanbul 17 derece olacak. Hava yağışlı ve parçalı bulutlu olacak. Rize de yağış bu hafta etkisini gösterecek ve sıcaklık 13 dereceye düşecek. Antalya'da sıcaklık her zamanki gibi artacak. Bu hafta Antalya'da yağış olmayacağı. Gaziantep'te ise geçen haftaki gibi hava parçalı bulutlu ve sıcaklık 19 derece olacak.

4A - (s. 55)

Merhaba sevgili dinleyiciler, Pilli Radyo'ya hoş geldiniz! Keyifler nasıl? Umarım herkes çok iyidir. Eminim hepiniz bugünkü konumuzu merak ediyorsu-

nuz, sizi fazla bekletmeyeyim. Acaba pek çokumuzun tanıdığı ve sevdiği ünlüler, ünlü olmadan önce ne iş yapıyordu? Yeşilçam'ın yakışıklı aktörlerinden Tarık Akan'ın oyuncu olmadan önce cankurtaran olduğunu biliyor muydu-nuz? Gülüşü ve "Özel Bir Kadın" filmiyle ünlenen Julia Roberts'ı hepimiz tanıyoruz, Julia Roberts, biz onu tanımadan önce dondurma satıcısımiş. Minik Serçemiz Sezen Aksu santral görevlisi, Tarkan ise ünlü olmadan önce tezgâh-tarmış. Mickey Mouse'un babası Walt Disney, Mickey doğmadan önce ambulans şoförüymüş, ünlü Hollywood oyuncusu Nicholas Cage ise sinemada patlamış misir satılmış. Albümleri milyonlar satan İbrahim Tatlıses şarkıcı olmadan önce inşaat işçisiymiş, Ebru Gündeş ise konfeksiyon işçisiymiş, belki de Ebru Gündeş'in yaptığı bir tişörtü giydiniz, kim bilir... Daha bitmedi, Jim Carrey ünlü olmadan önce apartman görevlisiymiş ve dünya starı Madonna ise şarkıcı olmadan önce kasiyermiş... Belki birkaç sene sonra benim için "ünlü olmadan önce radyocuymuş" dersiniz, kim bilir...

4B - (s. 59)

Yeryüzünde insanlar yokken cinler varmış. Bu cinler aynı insanlar gibi yaşıyorlarmış. Onlar da evlenirmiş, eğlenceler yaparlarmış. Bir gün birinin oğlu başka birinin kızına âşık olmuş. Kızın babası oğlana "Kızım için dünyanın en güzel yerinde güzel bir saray yaptır!" demiş. Oğlan da çaresiz bütün dünyayı dolaşmış ve dünyanın en güzel yerini aramış. Bir gün İstanbul'a gelmiş. Dünyanın en güzel yerinin İstanbul olduğunu görmüş ve burada bir saray

yaptırmış. Sonra kızın babasına haber göndermiş. Kızın babası İstanbul'a gelmiş, hem saraya hem de İstanbul'a hayran kalmış ve delikanının kızıyla evlenmesine izin vermiş. Bundan sonra insanlar "Dünyanın en güzel yerlerinden biri Boğaziçi'dir" demişler ve buraya İstanbul'u kurmuşlar.

4C - (s. 63)

Şebnem: Biliyor musun? Dün gece çok ilginç bir rüya gördüm, hâlâ etkisi altındaydım.

Tülin: Hayrolsun insallah, ne gördün? Şebnem: Rüyamda kendimi bir yangının ortasında gördüm. Komşumuzun çocuğuna bakmak için evine gitmişim. Orada acıktım, mutfağa girip kendime yemek yapmaya çalıştım. Ama ocağı bir türlü yakamadım. Ocağın altındaki fırından birden alevler yükseldi ve her yeri sardı. Büyüük bir yanım çıktı. Ben de söndürmeye çalıştım ama alevler daha da büydü ve oradan kaçtım. O sırada uyandım. Sence bu ne anlama geliyor?

Tülin: Gel, internetten rüya tabirlerine bir bakalım. Bak, rüyada yanım görmek hem işte başarı hem de zorluk demekmiş. Sanırım bir işi zor bir şekilde başaracaksın. Rüyanda duman gördün mü?

Şebnem: Evet, gördüm. Bunun bir anlamı var mıymış?

Tülin: Rüyada beyaz duman görmek herkesle ilgili bir başarı demekmiş. Siyah dumanlar ise büyük dertmiş. Sen ne renk gördün?

Şebnem: Evin içinde siyah dumanlar vardı. Şu aralar işte yeni bir proje hazırlıyorum. Sanırım biraz problem yaşayacağım.

Tülin: Ama bence bunlara çok inanma, yoksa "Gerçekten bu problemler olacak." diye düşüneceksin.

Şebnem: Haklısan galiba. Çok düşünmemeliyim.

5A - (s. 71)

TAYLAND

Tayland sıcak ve nemlidir. Hazirandan ekime kadar tropik yağmurlar yağar. Kasım-şubat serin geçer. Mart, nisan, Mayıs ayları çok sıcak olur. İnsanlar genellikle ince ve yazlık kıyafetler giyer.

MOĞOLİSTAN

Moğolistan az yağış alır. Yazın çok sıcak, kışın çok soğuk olur. Kişi nehirler ve göller donar. Moğolistan'da kum ve toz fırtınaları olur.

NORVEÇ

Norveç çok soğuktur. Norveç'te çok kar yağar. Kişi mevsimi uzun olur.

TÜRKİYE

Türkiye'de dört mevsim yaşanır. Türkiye'nin üç tarafı denizlerle çevrilidir. Türkiye'nin orta ve doğu bölgesi kişi aylarında çok soğuk, yaz aylarında çok sıcak olur. Diğer bölgelerinde ılıman bir iklim vardır.

MALİ

Mali çok sıcaktır. Mali'de yağmur az yağar. Hiçbir zaman kar yağmaz. Kurak bir iklimi vardır. Mali'de bir çöl vardır ve buraya hiç yağmur yağmaz.

5B - (s. 74)

MANAVDA

Semra Hanım: İki kilo domates verir misiniz?

Manav: Hemen tartıyorum... Buyurun. Biber ister misiniz?

Semra Hanım: Hayır, ama elma istiyorum. Bir kilo da elma tartar misiniz?

Manav: Tabi. Başka bir şey ister misiniz?

Semra Hanım: Sağ olun. Hayırlı işler.

SOKAKTA

İhtiyar: Delikanlı bakar misin? Bu paketler çok ağır; benim için biraz taşır misin? Evin surada.

Genç: Tabi amca, taşırım.

İhtiyar: Sağol evladım. ... İşte geldik. Benim gözlerim iyi görmüyor. Rica etsem kapıyı açar misin? Anahtarlar burada.

Genç: İşte, tamam.

İhtiyar: Çok teşekkür ederim evladım.

POSTACI

Leman Hanım: Kim o?

Postacı: Postacı! Kapıyı açar misiniz?

Postacı: Merhaba. Leman Yıldız siz misiniz?

Leman Hanım: Evet.

Postacı: Bir paketiniz var. Şurayı imzalar misiniz?

Postacı: Buyurun, paketiniz.

Leman Hanım: Teşekkür ederim.

BANKADA

Taner: Merhaba. Banka kartı almak istiyorum.

Bana yardımcı olur musunuz?

Gişe Memuru: Tabii, oturun lütfen.

Şu formu doldurur musunuz?

Gişe Memuru: Evet, tamam. Ama doğum tarihinzizi yazmamışsınız.

Buraya doğum tarihinzizi yazar misiniz?

Gişe Memuru: Teşekkürler.

5C - (s. 77)

İskender ve Maradona çok eski iki arkadaştır. İskender sihirbazlık yapar ama insanlar ona inanmaz. Babası da İskender'e inanmaz. İskender kendisine güvenir ve kendisini çok başarılı bulur. Bu konuda ona tek dostu Maradona inanır. İskender ve Maradona İstanbul'u

acilen terk ederler. İskender'in babası da onlara katılır. Yolculuk sırasında başlarından ilginç olaylar geçer.

6A - (s. 85)

Ayla: Alo, iyi günler!

Murat Bey: İyi günler!

Ayla: Ben Ayla. Gazeteye ilan vermişsiniz. Onun için arıyorum.

Murat Bey: Evet, Ayla Hanım ne iş yapıyorsunuz?

Ayla: 21 yaşındayım ve öğrenciyim.

Murat Bey: Öyle mi? Çok güzel!

Ayla: Konservatuarda okuyorum. Halk oyunları oynamayı seviyorum.

Murat Bey: Yaaa! Çok iyi! Şarkı da söyleyebiliyor musunuz?

Ayla: Şarkı söyleyemiyorum ama hem çok iyi ud çalabiliyorum hem de dansla ilgileniyorum.

Murat Bey: Çok güzel! Yüzebiliyor musunuz?

Ayla: Evet, yüzebiliyorum. Aynı zamanda voleybol da oynayabiliyorum.

Murat Bey: Futbol mu? Güzeee! Peki, Almanca konuşabiliyor musunuz?

Ayla: Almanca mı? Hayır, yabancı dil bilmiyorum ama araba kullanabiliyorum.

Murat Bey: Hımm! Bu çok iyi! Köpekleri sever misiniz? Bir köpeğe bakabilir misiniz?

Ayla: Aaa, evet! Köpeklere bayılırlım.

Murat Bey: Güzel! Bizim bir köpeğimiz var, oğlum onunla oynamayı çok seviyorum.

Ayla: Çocuğunuz mu? Anlamadım.

Murat Bey: Evet, çocuk bakabilir misiniz?

Ayla: Hayır, Hayır! Bu mümkün değil!

Murat Bey: Ama ben bu ilanı çocuk bakıcılığı için vermiştim.

Ayla: Çocuk bakıcılığı mı? Siz reklam şirketi değil misiniz?

Murat Bey: Reklam şirket mi? Hayır! Yanlış numarayı aradınız, galiba!

6B - (s .88)

Alex: İspanya uçağının bagajları nerede? Bagajlarımı nereden alabilirim?

Görevli: Doğru gidin ve sağa dönün, lütfen.

Sofia: Affedersiniz, size bir şey sorabilir miyim? Şehir merkezine otobüs var mı?

Görevli: Evet, havaalanından şehir merkezine otobüsler var. Saat başı kalkıyor.

Alex: Otobüse şimdü binebilir miyim?

Görevli: Elbette ama acele etmelisiniz, otobüs her an kalkabilir. Hemen çıkışa gidin.

Alex: Fakat bende Türk parası yok. Nerede döviz bozdurabilirim? Otobüse yetişemeyeceğim galiba!

Görevli: Evet, biraz zor. çıkışın yanında iki banka var. Orada bozdurabilirsiniz. Taksiyle de gidebilirisiniz.

Alex: Bankalar saat kaça kadar açık?

Görevli: Havaalanında her zaman açıktır. Her zaman para bozdurabilirsiniz.

Alex: Çok teşekkür ederim. İyi günler!

Görevli: İyi günler, efendim!

Alex bankaya gidiyor ve parasını bozduruyor. Daha sonra yine görevlinin yanına gidiyor.

Alex: Affedersiniz, memur bey, size tekrar bir şey sorabilir miyim? Marmara Oteli'ne taksi kaç liraya gidiyor?

Görevli : Tabii, sorabilirsiniz. Ben de bilmiyorum ama 25 ile 30 TL. olabilir. Taksilerde taksimetre vardır. Fiyatı kontrol edebilirisiniz.

Alex: Şehir merkezi havaalanından uzak mı?

Görevli : Taksi ile yarım saat otobüs ile bir saat sürer.

Alex: Peki, bana, bavullarımı taşımak için birini çağırabilir misiniz?

Görevli : Tabii! Ahmeeet! Beyefendi-nin bagajlarını al, taksiye taşı.

Alex taksiye biniyor.

Alex : İyi akşamlar şoför bey, beni Marmara Oteli'ne götürür müsünüz?

Şoför: Elbette beyefendi, E-5'te kaza var. Trafik çok sıkışık. TEM yolu biraz daha rahat olabilir.

Alex: Benim acelem var. Arkadaşlar beni bekliyorlar.

Şoför: Peki, o zaman TEM'den gidiyoruz.

Lahmacun, Güneydoğu Anadolu'da yaygın bir yiyecek türüdür. Büyük kentlerimizde çok popülerdir. Ayranla birlikte tüketilir.

Geleneksel bir başka ayaküstü yiyecek türü kumpirde, közlenmiş İri patatesin içinde peynir, salam, Amerikan salatası, zeytin gibi çeşitli yiyecekler vardır. Pideyi ince ekmek hamuru ile yaparlar ve üzerine kıyma, kuşbaşı et (küçük et parçaları) yumurta, kaşar peyniri, sucuk koyarlar.

Ayrıca, ayaküstü yiyeceklerin arasında balık, midye ve köfte vardır. Ekmeğin arasına köfte veya balık, midye koyarlar. Bu yemeğe "Ekmek arası balık", "ekmek arası köfte" derler. Seyyar satıcılar bunları kent sokaklarında satarlar. Seyyar satıcılarından ayrıca midye dolma da satın alabilirsiniz, Midye dolmada, midyenin içine özel soslu bir pilav konur.

6C - (s. 91)

Ülkemizde geleneksel ayaküstü hazır yiyecek kültürü çok eski yillardan beri vardır. Çalışan insanların saatlerce yemek yiyecek zamanı yoktur. Bu nedenle büyük kentlerimizde özellikle İstanbul'da, sokakta ayaküstü yemek yemek yaşamın bir parçasıdır. Sokaktaki insanlar açlıklarını yatıştırmak için günün herhangi bir saatinde, kısa zamanda, ayaküstü bir şeyler yiip işine gider. Bunların hepsi taze ve günlüktür. İstanbul sokaklarında simit, köfte, lahmacun, kumpir, sandviç, poğaça, toast ve benzerlerini bol miktarda bulabilirsiniz.

Simit, kentlerde en yaygın, geleneksel, ekonomik bir yiyecektir. Susamlı halka şeklinde bir ekmek çeşididir.

Lezzetli toast ve sandviçleri, genellikle otobüs durakları yakınındaki küçük büfelerde bulabilirsiniz. Tostun içinde peynir, sucuk, salam vardır. Ayrıca bu büfelerde salamlı sandviçler de yaparlar.

Gözleme ve dürümde de ince bir ekmeğin (yufka) arasına et, peynir ve sebze koyarlar.

BU KİTABI NASIL KULLANMALIYIM?

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş dil düzeylerine göre düzenlenmiş olup, iletişim ve öğrenen odaklı yaklaşım takip edilerek yapılandırılmıştır. Buna göre setimiz A1- A2 (Temel), B1-B2 (Orta) ve C1-C1+ (İleri) olarak üç bölüme ayrılmıştır.

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti içerisinde yer alan bu kitap, çalışma kitabı ve dinleme metinlerinin ses kayıtlarının olduğu dinleme CD’sinden oluşan A2 düzeyi setinin ders kitabıdır. Bu set kullanıcılarını Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş olan A2 beceri düzeyine ulaştırmayı hedeflemektedir.

Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde bulunan hedefler doğrultusunda belirlenmiş konular çerçevesinde 12 ayrı üiteden oluşan A1 düzeyi setinde her bir ünite 3 ayrı alt konuya ayrılmıştır. Ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceri, dilbilgisi ve kelime grupları belirtilmektedir. Her üitede yer alan alt konu içerisinde; Hazırlık Çalışmaları, Okuma, Ya Siz, Dilbilgisi, Dinleme, Konuşma ve Yazma ayrıca ünite sonrasında Kültürden Kültüre, Sınıf Dili, Eğlenelim Öğrenelim, Neler Öğrendik, Öz Değerlendirme, Kelime Listesi bölümleri bulunmaktadır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki fotoğraflara bakalım. Kelime çiftleri ile fotoğrafları eşleştirelim.

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI bölümünde üitedeki konuya ilişkin öznel sorular, kelime çalışmaları gibi etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde amaç; konunun ve üitede yer verilen okuma metninin anlaşılmasının kolaylaşmaktadır, öğrencinin konuya ve okuma metnine aşina olması sağlamaktır.

OKUMA BÖLÜMÜNDE öğrencilerin dil düzeylerine, üitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler okuma becerisini ölçen etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Burada öğrenciden beklenen; metne bağlı kalarak yazılı ve sözlü çalışmalar yapabilmesidir. Metinlerde kullanılan etkinlikler, öğrenciyi metne bağımlı bir dil kullanımından, metinden bağımsız bir dil kullanımına yönlendirecek şekilde düzenlenmiştir.

YA SİZ?

1. Siz nerelisiniz ve hangi dili konuşuyorsunuz?
2. Sizin en yakın arkadaşlarınız kimler?
3. Sizin arkadaşlarınız nereli ve hangi dili konuşuyorlar?

OKUMA

3 Aşağıdaki başlıklar uygun metinlere yerleştirelim.

ÖZEL GÜNLER

Evet yıldönümü / Anneler günü / Öğretmenler günü / Doğum günü

Türkiye’de Mayıs ayının ikinci pazar günü anneler günüdür. Biz anneler gününden önce annemize bir hedİYE alıyoruz. O gün annemizle çocukların hediyelerimizi veriyoruz. Sonra annem, baba ile hep beraber yemeğe gidiyoruz. Yemek yedikten sonra anneannem ve babaannem ziyaret ediyoruz. Onların da anneler gününü kutuyoruz ve hediyelerini veriyoruz. O gün herkes çok mutlu oluyor.

Ahmet ile ben 3 yıldır evlidir. Biz her yıl evlilik yıldönümümüzü dışarıda kutuyoruz. O gün birbirimize hediyeler alıyoruz. Dışarıda güzel bir yemek yapıyoruz ve eğleniyoruz. Bu sene yıldönümümüzü evde kutuyoruz. Çünkü bir ay sonra bebeğimiz doğuyor.

Biz İlkokul birinci sınıfın beri her 24 Kasım Öğretmenler gündünde öğretmenlerimize küçük, çeşitli hediyeler alıyoruz ya da bütün sınıf para toplayıp ve büyük bir hediyeyi alıyoruz. Biz öğretmenlerimiz çok seviyoruz çünkü o bize her gün yeni bir şeyle öğretiyor.

Ben Gözde. Doğum günü 27 Aralık’ta. Senelerden beri farklı yerlerde doğum günü partisi yapıyorum. Bazen kafede, bazen restoranda, bazen evde doğum günümü arkadaşlarla kutuyorum. Bazen de bir kahve gizeminde iş ortamında kutuyorum. O gün herkesin pasta lesiye, hem ustamız off... hem de annem... hem de babam...

YA SİZ bölümünde; okuma metni ile aynı konuda olan öznel sorular bulunmaktadır. Konular okuma metninden uzaklaştırılmış günlük hayatı taşınmıştır. Öğrenciler metne bağlı kalmaksızın, kendi hayat tecrübelerinden hareketle düşüncelerini açıklayabilmektedir. Bu kısımda; öğrencinin okuma metninden aldığı bilgileri kendi hayatı ile ilişkilendirerek anlatması amaçlanmaktadır.

DİLBİLGİSİ bölümü; üitede öğretilecek dilbilgisi konularını, tablolarını ve açıklamalarını içermektedir. Ayrıca İngilizce bilen öğrencilerin, konuları daha kolay kavrayabilmesi için dilbilgisi konu ve açıklamalarının İngilizce çevirileri de eklenmiştir. Her dilbilgisi açıklamasının ardından verilen dilbilgisine ait örnek cümleler, dilbilgisi alıştırmaları ve öğrencileri önceki ünitelerde öğrendikleri dilbilgisi konusu ile yeni dilbilgisi konusunu bir arada sunan pekiştirici alıştırmalar yer almaktadır. Bu bölümde, öğrencinin hedeflenen dil düzeyinde kullanması gereken dil yapılarının öğretilmesi hedeflenmektedir.

DİNLEME

7 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

DİL BİLGİSİ

Yönelme Durumu (Dative Case)

Filin yöneldiği, yaklaştığı varlığı gösterir.
This case indicates the object to which the verb gravitate.

a, ı, ö, u → -{y}a   e, i, ö, ü → -{y}e

1. NOT: Ünsüz Yemegame: İki ünlü arasında "ö, ı, ü, k" unsuzları "ö, c, d, ı / ı" olur.
Cesur Uyruk: Eğer iki ünlü "ö, ı, ü, k" between two vowels, they convert into "ö, c, d, ı".
ö, ı, ü, k → b, c, d, ı / ı.

2. NOT:
Ben + e → Bana
Sen + e → Sana
O + n + a → Ona

Örnek:
Her sabah işe gidiyorum.
Öğretmen derse başlıyor.
Kedi ağaçta tırmanıyor.
Annem bana çay veriyor.
Öğrenciler kitabı bakıyor.

5 Aşağıdaki boşlukları yönelme durumu "-{y}A" eki ile tamamlayalım.

1. Pervin otobüs..... biniyor.
2. Adam deniz..... bakıyor.
3. Ben ev..... yürüyorum.
4. Selin yurt..... gidiyor.
5. Sen o..... yalan söylüyorsun.

Uzaklaşma Durumu (Ablative Case)

Bu ek, varlığın bir yerden ayrıldığını, uzaklaştığını gösterir.
Varlığın yerinin değiştiğini bildirir.
This suffix indicates object is leaving away, and it's place changes.

a, ı, ö, u → -Den
e, i, ö, ü → -Den

Örnek:
Taksim'de otobüsten iniyorum.
Aslı köpektен çok korkuyor.
Etra marketten geliyorum.
Çenk işten çıktı.
Mustafa, Alf'den borç istiyor.

6 Aşağıdaki boşlukları ayrıılma durumu eki "-DAñ" ile tamamlayalım.

1. Bugün romantik filmler..... hoşlanıyorum.
2. Annem ben..... yardım istiyorum.
3. Banka..... para çekiyorum.
4. Almanya'..... geliyorum.
5. Nézanne okul..... çıkışıyorum?

DİNLEME bölümünde; okuma bölümünde olduğu gibi öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler için öğrencinin dinleme becerisini ölçeceğ etkinlikler düzenlenmiştir.

KONUŞMA

11 Sınıfımıza bakalım. Aşağıdaki gibi sorular yazalım.

Arkadaşlarımıza soralım.

- Burası okul mu?
- Bu kalem mi?
- Bu kim?
- Sınıf büyük mü?

YAZMA

7 Aşağıdaki formu kendinize göre dolduralım.

ÖZDEMİR OTEL, İSTANBUL			
Adı:		Soyadı:	
Adres:			
Telefon no:		Geliş tarihi:	
Oda numarası:		Gün sayısı:	

YAZMA bölümünde; ünitenin konu alanıyla aynı doğrultuda olan çeşitli yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler sunulmaktadır. Bu bölümde, öğrencilerin edindikleri becerileri yazılı olarak pekiştirmeleri hedeflenir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE bölümü kültürlerarası farkındalığı artırmak amacıyla, kültürden kültüre değişen çeşitli konular hakkında bilgi veren metinlerden oluşmaktadır. Dil kültürün bir parçası olduğundan, yabancı dil bilmek aynı zamanda o dil ile oluşturulan kültür hakkında bilgi sahibi olmak demektir. Bu düşünceyle hazırlanan Kültürden Kültüre bölümünde amaç; öncelikle Türk kültürü olmak üzere öğrencinin çeşitli kültürler hakkında belirlenen konularda bilgi almasıdır. Metin sonrası etkinlikler aracılığı ile de kendi kültürünü ders ortamına aktararak Türk kültürü ile karşılaştırmasıdır.

SINIF DİLİ

Yönereler ile resimleri eşleştirelim.

1. Düşünün. 2. Okyun. 3. Kitabınızı açın. 4. Ödevinizi yapın. 5. Birlikte ç

EĞLENELİM ÖĞRENELİM bölümünde; öğretmen ve öğrencinin ders ortamından sıyrılarak vakit geçirebileceği oyun, bulmaca vb. etkinlikler bulunmaktadır.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim. Tamlama oluşturalım.

mercimek	kapısı
Didem'in	bahçesi
okulun	tuşları
telefonun	köpeği
bahçe	çorbası

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EVLİLİK GELENEKLERİ

Türkiye'de gelin, düğünden bir gün önce "kına gecesi" yapıyor. Bu gece sadece kadınlar oluyor ve Türk esliğinde ellerinde kinalarla gelinin etrafında döndürülüyor. Kına kaynağı yakıyor. Düğünde de gelin, ayakkabısının altına bekârların isimlerini yazıyor. Düğün sırasında bir kişiň ismi ayakkabından çubuk silinirse insanlar "O kişi en erken evlenecek." diye düşünüyorlar.

İskoçya'da gelin, düğünden bir gece önce aile büyüklerinin ortasına oturuyor ve onlara ayaklarını yıkıyor. Bu gelenek, çiftin mutluluğunu sembolize ediyor. Düğünde ise gelin iki ayakkabısına da bozuk para koyuyor.

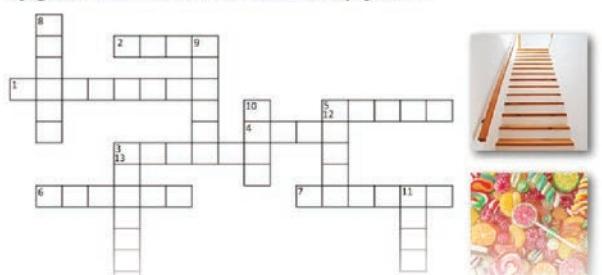
Bulgaristan'da düğünden önceki perşembe günü hamur ve maya karıştırılıyor, özel bir ekmeğ yapılıyor. Bu ekmeğ, yeni ailin oluşumunu sembolize ediyor. Düğünde de gelin ile damada somun ekmeği veriliyorlar. Bunlardan biri bu etmekten daha büyük parça koparsa "Ede onun sözü gelecek." diye düşünüyorum.

1. Sizce en zor ve en ilginç gelenek hangisi? Karşılaştıralım.
2. Bu işbu iliskide de hâliyle nasıl çoklar varsa? Yazarım.

SINIF DİLİ bölümünde; öğrencinin sınıf bağlamı içerisinde kullanabileceği dil yapıları, buna ilişkin örnekler ve etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde; öğrencinin öğretmen ile sınıf içinde gerçekleştirebileceği diyalogları anlayabilmesi hedeflenmektedir.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki resimlere bakalım ve bulmacayı çözelim.

NELER ÖĞRENDİK bölümü; öğrencinin ünitede öğrendiği dilbilgisi, ünitenin konusuna ait kelime alıştırmaları vb. etkinlikleri içeren bir tekrar bölümündür. Bu kısımda öğrenciden, öğrendiği bilgileri pekiştirmesi beklenmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME bölümünde; her bir ünite sonunda öğrenciden beklenen beceriler yer almaktadır. Öğrencilerden her bir beceriyi bölümde verilen puanlama sistemine göre işaretlemeleri istenmektedir. Bu bölümde, öğrencinin her bir beceri için kendini ölçmesi, değerlendirmesi ve eksik göründüğü becerilerde o beceriye ait olan etkinliklere geri dönmesi ve tekrar çalışması beklenmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabiliyorum, 4: İyi yapabiliyorum, 5: Çok iyi yapabiliyorum.

1. Ailemi, akrabalarımı ve çevremi tanıtabilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve yazıları anlayabilir, bunları basit kalıp ve cümleleri kullanarak anatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Yer - yön ifadelerini kullanarak yer, nesne ve kişilerin yerini ifade edebilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Nesneler veya kişiler arasında karşılaştırma yapabilir, bunlarla ilgili basit ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İŞİMLER

abla
ağabey
ağız
aile
amca
anadil
anahtar
anaokulu

FİİLLER

almak
dans etmek
çalmak
hissetmek
yazmak
göndermek
oynamak

KELİME LİSTESİ bölümünde; her bir üitede yer alan kelimeler öğrencilerin kelime öğreniminde kolaylık sağlanması amacıyla isimler, fiiller ve kalıp ifadeler başlıklar altında sıralanmıştır. Konu seçimi, öğrencilerin dil düzeylerine uygun yapıldığından konularda yer alan bu kelimeleri öğrencinin öğrenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ömer Asım (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara.
- Banguoğlu, Tahsin (2004). Türkçenin Grameri, Ankara.
- Can, Kaya (1983). Yabancılar İçin Türkçe Dersleri, Ankara.
- Council of Europe. 2005. The European Language Portfolio: Introduction. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division. http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/introduction.html
- Council of Europe. 2007. European Language Portfolio: Procedures for validation. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division.
- Ergin, Muharrem (2001). Üniversiteler İçin Türk Dili, İstanbul.
- Ergin, Muharrem (1972). Türk Dil Bilgisi, İstanbul.
- Hepçilingirler, Feyza (2005). Öğretenlere ve Öğrenenlere Türkçe Dilbilgisi, İstanbul.
- Korkmaz, Zeynep (2003). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Avrupa Dil Portfolyosu.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme – Öğretme – Değerlendirme
- Türkçe Sözlük (2005). Türk Dil Kurumu Yayıncıları, Ankara.
- Yazım Kılavuzu (2008). Türk Dil Kurumu Yayıncıları, Ankara.
- <http://adp.meb.gov.tr/kullanim.php>
- http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf
- http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/validation.html

ALINTI METİNLER

Başlık

Dünyaca Ünlü Türk Doktor Mehmet Öz'den 7 Altın Tavsiye

Sağlık İçin Daha Çok Balık Tüketin.

Doksan Dokuz Altın Yeter

Keloğlan ve Sihirli Tas

Bir İstanbul Efsanesi

Eşeğin Sözüne mi?

oku&fikraid=3396

Çalıkuşu Reşat Nuri Güntekin, "Çalıkuşu"

Kaynak

http://arsiv.sabah.com.tr/ozel/uzun1000/dosya_1001.html

<http://www.haberturk.com/saglik/haber/632983-saglik-icin-daha-cok-balik-tuketin>

<http://www.gencgelisim.com/v2/content/view/535/2/>

<http://www.bilgicik.com/yazi/keloglan-ve-sihirli-tas-masal/>

Ferhat Aslan, "Tılsımlı Şehir İstanbul"

http://www.komikdunya.com/default.asp?istek=fikra_

NOT-1: Ders kitabında kullanılan alıntı metinler öğrencilerin dil seviyelerine uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

NOT-2: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde kullanılan fotoğraflar 'shutterstock.com'dan haklarıyla satın alınmıştır. Ayrıca sayfa 23'teki fotoğrafından dolayı Mustafa Yılmaz'a teşekkür ederiz.